

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Projektas “Integruoto Lietuvos vaikų sveikatos priežiūros paslaugų modelio sukūrimas ir specialistų mokymai” , projekto Nr. 08.4.2_ESFA-V-622-01-0007

**Vaikų padidėjęs kraujospūdis:
diagnostikos, skubios pagalbos ir gydymo algoritmai, pacientų
logistika.**

Metodinio dokumento patvirtinimo data

Metodinio dokumento galiojimo terminas

Lietuvos Pediatrių draugija, Lietuvos vaikų kardiologų draugija

Metodiniam dokumentui pritarusios institucijos

Elektroninė nuoroda į metodinį dokumentą

1. Pavadinimas:

Vaikų padidėjęs kraujospūdis: diagnostikos, skubios pagalbos ir gydymo algoritmai, pacientų logistika

2. Metodinio dokumento patvirtinimo data:

3. Metodiniam dokumentui pritarusių institucijų sąrašas:

3.1. Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, Vaikų ligų klinika

3.2. Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas, Klinikinės medicinos institutas, Vaikų ligų klinika

3.3. Lietuvos pediatrių draugija

3.4. Lietuvos vaikų kardiologų draugija

4. Elektroninė nuoroda į metodinį dokumentą:

5.

Turinys

1. Pavadinimas:.....	1
2. Metodinio dokumento patvirtinimo data:	2
3. Metodiniam dokumentui pritarusių institucijų sąrašas:	2
4. Elektroninė nuoroda į metodinį dokumentą:	2
5. TURINYS	3
6. APIBENDRINIMAS	4
7. AUTORIAI.....	6
8. SĄVOKOS, SUTRUMPINIMAI IR REIKŠMINIAI ŽODŽIAI.....	6
9. REIKŠMINIAI ŽODŽIAI	8
10. ĮVADAS	9
10.3. Klinikinė problematika.....	9
10.4. Metodinio dokumento tikslas ir reikalingumas	9
11. METODINIO DOKUMENTO ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI.....	10
12. PACIENTO KELIO APRAŠYMAS	10
12.1. Vaikų, kurie turi padidėjusį kraujospūdį, kardiovaskulinių ligų diagnostikos ir gydymo principai pagal nustatytus paslaugų lygius	10
12.2. Vaikų padidėjusio kraujospūdžio priežastys, padidėjusį kraujospūdį turinčio paciento tyrimo principai ir diagnostika.....	11
12.3. Vaikų su padidėjusiu kraujospūdžiu indikacijos siuntimui pas specialistus	20
13. PACIENTO KELIO ORGANIZAVIMO APRAŠYMAS	21
14. REIKALAVIMAI ASPI, TEIKIANČIOMS VAIKŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS VAIKAMS SU PADIDĖJUSIU KRAUJOSPŪDŽIU	26
15. METODINIO DOKUMENTO DIEGIMO KONKRETAUS LYGIO PASLAUGAS TEIKIANČIOJE ASPI TVARKOS APRAŠYMAS	35
16. PACIENTŲ PASITENKINIMO SUTEIKTOMIS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGOMIS VERTINIMO APRAŠYMAS	35
17. METODINIO DOKUMENTO ATNAUJINIMAS	37
18. METODINIO DOKUMENTO AUDITO APRAŠYMAS	37
19. SVARBIAUSIŲ KRITERIJŲ SĄRAŠAS	38
20. KONTAKTINIS ASMŪO (INSTITUCIJA).....	39
21. LITERATŪRA	39
22. REKOMENDACIJOS MOKSLINIAMS TYRIMAMS	42
23. INFORMACIJA VISUOMENEI IR PACIENTUI	42
24. PRIEDAI	44

6. APIBENDRINIMAS

- 6.1. Metodinio dokumento tikslas - remiantis geriausiais medicinos įrodymais aptarti įvairaus amžiaus vaikų padidėjusio kraujospūdžio diagnostikos, diferencinės diagnostikos, gydymo ir lėtinių susirgimų prevencijos taktiką, siekiant kuo anksčiau diagnozuoti susirgimus, reikalaujančius specializuoto ištyrimo ir stacionarinio gydymo, anksti išaiškinti pacientus, sergančius lėtinėmis ligomis ir pagerinti jų gydymo rezultatus, bei pacientų logistiką.
- 6.2. Algoritmai apibrėžia įvairių lygių sveikatos priežiūros specialistų veiksmus teikiant pagalbą vaikams su padidėjusiu kraujospūdžiu, pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos Australijos modifikaciją **TLK-10-AM (toliau – TLK-10-AM) žymimų kodais** :
- I10 Pirminė (esencialinė) hipertenzija
 - I11 Hipertenzinė širdies liga
 - I11.0 Hipertenzinė širdies liga su širdies nepakankamumu (staziniu)
 - I11.9 Hipertenzinė širdies liga be širdies nepakankamumo (stazinio)
 - I12 Hipertenzinė inkstų liga
 - I12.0 Hipertenzinė inkstų liga su 5 stadijos inkstų nepakankamumu
 - I12.9 Hipertenzinė inkstų liga su 1-4 stadijos lėtine inkstų liga
 - I13.0 Hipertenzinė širdies ir inkstų liga su širdies nepakankamumu (staziniu) ir 1-4 stadijos lėtine inkstų liga
 - I13.2 Hipertenzinė širdies ir inkstų liga su širdies nepakankamumu ir 5 stadijos inkstų nepakankamumu
 - I13.9 Hipertenzinė širdies ir inkstų liga, nepatikslinka
 - I15 Antrinė hipertenzija
 - I15.0 Renovaskulinė (inkstų kraujagyslių) hipertenzija
 - I15.1 Hipertenzija, kurią sukelia kiti inkstų sutrikimai
 - I15.2 Hipertenzija, kurią sukelia endokrininiai sutrikimai
 - I15.8 Kitos antrinės hipertenzijos
 - I15.9 Antrinė hipertenzija, nepatikslinka
 - R03.0 Padidėjęs kraujospūdis be hipertenzijos diagnozės
- 6.3. Šie veiksmai apima minėtomis ligomis sergančių vaikų patologijos įtarimą ir atpažinimą, paciento ištyrimą, ligos diagnostiką, diferencinę diagnostiką bei gydymą. Algoritmuose pateikiamas paciento kelias sveikatos priežiūros sistemoje, apibūdinamos skirtingų sveikatos priežiūros lygių įstaigų ir jose dirbančių specialistų teikiamų ambulatorinių ir stacionariųjų paslaugų apimtys. Apibrėžiami vaikų su padidėjusiu kraujospūdžiu ambulatorinio ir stacionarinio, nemedikamentinio ir medikamentinio gydymo principai.
- 6.4. Metodinis dokumentas skirtas specialistams, pagal kompetenciją teikiantiems vaikų sveikatos priežiūros paslaugas: šeimos gydytojams, skubiosios medicinos gydytojams, vaikų ligų gydytojams, vaikų kardiologams, vaikų nefrologams, vaikų intensyviosios terapijos gydytojams bei kitiems vaikų specialistams.
- 6.5. Šeimos gydytojai, skubiosios medicinos gydytojai, vaikų ligų gydytojai, vaikų pulmonologai bei kiti vaikų specialistai, sveikatos slaugytojai, socialiniai darbuotojai pagal savo kompetenciją teikdami paslaugas vaikams, ir priimdami sprendimus turi vadovautis šiuo metodiniu dokumentu visa apimtimi, tačiau kiekvienu individualiu atveju turi būti atsižvelgiama į individualius pacientų poreikius, pasirinkimus ir vertybes.
- 6.6. Metodinis dokumentas bus įdiegiamas ir taikomas organizuojant darbą sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikiančiose Asmens sveikatos priežiūros įstaigose (toliau ASPĮ).
- 6.7. Metodinio dokumento taikymo sritys:
- 6.7.1. diagnozuojant ūminę ir lėtinę vaikų hipertenziją galinčius lemti ūminį ir lėtinį kardiovaskulinės ar kt. organų bei sistemų sutrikimus;

- 6.7.2. atrenkant vaikus, turinčius padidintą riziką sirgti lėtinėmis kardiovaskulinės ir kitų sistemų ligomis, siekiant imtis prevencinių priemonių ir išvengti sutrikimo išsivystymo;
- 6.7.3. atpažįstant vaikus, kuriems įtariamas lėtinis širdies ir kraujagyslių sistemos susirgimas, kad kaip galima ankstesnėse sutrikimo stadijose pacientą nukreipti vaikų kardiologo, vaikų nefrologo diagnostiniam įvertinimui ir gydymo ar prevencijos priemonių taikymui;
- 6.7.4. gydant vaikų kardiovaskulinės sistemos sutrikimus nemedikamentinėmis ir medikamentinėmis priemonėmis ambulatorinėje ir stacionarinėje vaikų sveikatos priežiūros grandyse;
- 6.7.5. įvertinant medicininės reabilitacijos poreikį ir nukreipiant šiai paslaugai
- 6.7.6. užbaigiant vaiko gydymą ir stebint dėl galimo sutrikimo atsikartojimo.

6.8. Metodinio dokumento įdiegimą koordinuojančių ir susijusių institucijų sąrašas:

- Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos
- LSMU ligoninės Kauno klinikų Vaikų ligų klinika, Vaikų kardiologijos sektorius
- Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos
- Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
- Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas
- Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Pediatrijos centras
- Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Retų ligų koordinavimo centras
- Vaikų retų kepenų ligų, parenterinės ir enterinės mitybos kompetencijos centras.
- LSMU virškinimo sistemos tyrimo institutas, Europos retų ligų tinklo "ERN R-liver" tikrasis narys
- LSMU ligoninės Kauno Klinikų kepenų transplantacijos darbo grupė
- LSMU ligoninės Kauno gastroenterologijos ir endoskopijos klubas
- LSMU Žarnyno ligų centras
- ECCO organizacijos Lietuvos uždegiminių ligų darbo grupė
- Lietuvos pediatrų draugija
- Lietuvos Vaikų kardiologų draugija
- Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerija

6.9. Metodinis dokumentas ir algoritmai parengti vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais diagnostikos ir gydymo metodinių dokumentų rengimą, vaikų sveikatos priežiūrą, joje dalyvaujančių specialistų pareigybių aprašus, vaistų ir gydymo procedūrų taikymą:

- Lietuvos Respublikos Sveikatos sistemos įstatymas, 1994 m. liepos 19 d. Nr. I-552.
- Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymas, 1996 m. rugsėjo 25 d. Nr. I-1555.
- Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas. 1996 m. kovo 14 d. Nr. I-1234.
- Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas. 1996 m. birželio 6 d. Nr. I-1367.
- Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymas. 1996 m. spalio 3 d. Nr. I-1562, 2019-07-18 buvo priimta nauja Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo redakcija, kuri įsigaliojo nuo 2020-01-01
- (LR Sveikatos apsaugos ministro įsakymas „Dėl medicinos praktikos profesinių kvalifikacijų rūšių sąrašo patvirtinimo“, 2004 m. birželio 28 d. Nr. V-469.
- Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymas. 2007 m. birželio 28 d. Nr. X-1238.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymas Nr. V-208 „Dėl Būtiniosios medicinos pagalbos teikimo tvarkos ir masto aprašo patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. kovo 23 d. įsakymas Nr. V-188/A1-84/ISAK-487 „Dėl neįgalumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“.

- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugsėjo 20 d. įsakymas Nr. V-1033 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“ patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 metų gruodžio 12 d. įsakymo Nr. V-1469 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 113:2018 „Gydytojas vaikų kardiologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 metų vasario 27 d. įsakymo Nr. V-1469 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 90:2014 „Gydytojas vaikų nefrologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 22d. įsakymas Nr. V-1013 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 14:2019 „Šeimos gydytojas“ patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija 2019-05-01).
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. rugpjūčio 26 d. įsakymas Nr. V-1031 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 159:2021 „Skubiosios medicinos gydytojas“ patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymas Nr. V-120 „Dėl Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei Privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011m. birželio 8 d. įsakymas Nr. V-591 Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2019 „Bendrosios praktikos slaugytojas“ patvirtinimo.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011m. birželio 30 d. įsakymas Nr. V-650 Dėl Lietuvos medicinos normos MN 57:2011 „Bendruomenės slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo.
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 16 d. įsakymas Nr. V-419 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių ambulatorinę asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veikos kokybės ir efektyvumo vertinimo rodiklių sąrašo ir šių rodiklių duomenų suvestinių formų patvirtinimo“.
- Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba (www.vvkt.lt), vaistinių preparatų registras.
- Tarptautinė statistinė ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacija, dešimtas pataisytas ir papildytas leidimas, Australijos modifikacija (TLK-10-AM)

6.10. Metodinio dokumento šiuolaikiškumas ir taikymo efektyvumas grindžiamas praktikoje įrodytais medicinos pasiekimais, gautais, išanalizavus užsienio šalių patirtį, tarptautinėse duomenų bazėse PubMed (JAV Nacionalinės medicinos bibliotekos duomenų bazė Medline), Cochrane Library, ScienceDirect, SpringerLink, EBSCO Publishing, WHOSIS, UpToDate pateiktas sistemines apžvalgas bei metodines rekomendacijas. Metodiniame dokumente įrodymais pagrįstos rekomendacijos apibendrintos ir adaptuotos Lietuvai.

6.11. 6.11. Metodinis dokumentas skirtas vaikų padidėjusio kraujospūdžio sukeltam ūminių ir lėtinių susirgimų diagnostikai, diferencinei diagnostikai ir gydymu, bei pacientų logistikai. Šių veiksmų vieningų algoritmų sukūrimui ir įdiegimui kasdienėje specialistų, teikiančių sveikatos priežiūros paslaugas vaikams, praktikoje. Visų pirma – pirminio lygio grandyje bei skubioje pagalboje.

7. AUTORIAI

7.1. Metodikos grupės vadovė Odeta Kinčiniene, biomedicinos mokslų daktarė, Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Pediatrijos centro gydytoja vaikų kardiologė, el. paštas: odeta.kinciniene@santa.lt

7.2. doc. Rima Šileikienė, LSMU Kauno klinikų Vaikų ligų klinika, gydytoja vaikų kardiologė, el. paštas: rima.sileikiene@kaunoklinikos.lt

8. SĄVOKOS, SUTRUMPINIMAI IR REIKŠMINIAI ŽODŽIAI

8.1. Sąvokos ir jų apibrėžtys

- 8.1.1. Arterinė hipertenzija** – tai padidėjęs vaiko arterinis kraujospūdis, vertinant pagal amžių, ūgį ir lytį
- 8.1.2. Balto chalato AH** – tai padidėjęs kraujospūdis gydymo įstaigoje, kuomet kitur išmatuojamas normalus kraujospūdis.
- 8.1.3. Slaptoji hipertenzija** – tai normalus kraujospūdis gydymo įstaigoje, bet padidėjęs kraujospūdis namuose.
- 8.1.4. Izoliuota sistolinė hipertenzija** – tai padidėjęs vaiko tik sistolinis kraujospūdis pagal amžių, ūgį ir lytį
- 8.1.5. Sunki hipertenzija (s.2-osios stadijos hipertenzija)**- tai vaiko arterinis kraujospūdis viršijantis 99 procentilį + 5 mmHg pagal amžių, ūgį ir lytį.
- 8.1.6. Organai taikiniai** – tai hipertenzijos pažeidžiami organai (širdis ir inkstai).
- 8.1.7. Šeimos medicinos gydytojas (ŠG)** – šiame metodiniame dokumente tai gydytojas, teikiantis pacientui pirminės sveikatos priežiūros paslaugas.
- 8.1.8. Vaikų ligų gydytojas (VLG)** – medicinos gydytojas, teisės aktų numatyta tvarka įgijęs vaikų ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją. Tai gydytojas specialistas, teikiantis asmens sveikatos priežiūros paslaugas vaikams iki 18 m.; šiuo metu teisės aktų numatyta tvarka galintis teikti pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugas komandoje (kartu su vidaus ligų gydytoju, chirurgu bei akušeriu – ginekologu).
- 8.1.9. Gydytojas specialistas** – medicinos gydytojas, įgijęs gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją. Gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją įgyjama baigus medicinos studijas ir medicinos praktikos specializaciją universitete (*LR Sveikatos apsaugos ministro įsakymas „Dėl medicinos praktikos profesinių kvalifikacijų rūšių sąrašo patvirtinimo“, 2004 m. birželio 28 d. Nr. V-469 <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.236895/asr>*).
- 8.1.10. Skubi pediatriinė pagalba** – būtiniosios medicinos paslaugos, teikiamos skubios pagalbos centre/skyriuje pagal vaikų ligų gydytojo medicinos normoje numatyta apimtimi
- 8.1.11. Daugiadalykė specialistų komanda** – pacientui reikalingų kelių specializacijų gydytojų specialistų komanda, teikianti sveikatos priežiūros paslaugas stacionare, dienos stacionare ar ambulatoriškai.
- 8.1.12. Kompleksinė pagalba** – socialinės, sveikatos priežiūros, švietimo, psichologinės ir kitokios pagalbos priemonių derinys, sudarantis sąlygas vaiko atstovams pagal įstatymą užtikrinti vaiko saugumą, kokybišką šeimos funkcionavimą ir būtiną jos gerovę.
- 8.1.13. Vaikas** – pacientas iki 18 metų amžiaus.
- 8.2. Sutrumpinimai**
- 8.2.1. AH** – arterinė hipertenzija.
- 8.2.2. AKF inhibitoriai** – angiotenziną konvertuojančio fermento inhibitoriai.
- 8.2.3. AKS** – arterinis kraujo spaudimas.
- 8.2.4. AKTH** – adrenokortikotropinis hormonas.
- 8.2.5. ARB** – angiotenzino receptorių blokatoriai.
- 8.2.6. ASPĮ** – asmens sveikatos priežiūros įstaiga
- 8.2.7. ASP** – asmens sveikatos priežiūra
- 8.2.8. BKT** – bendrasis kraujo tyrimas
- 8.2.9. BŠT** – bendras šlapimo tyrimas
- 8.2.10. CD** – cukrinis diabetas.
- 8.2.11. dAKS** – diastolinis arterinis kraujo spaudimas.
- 8.2.12. DTL** – didelio tankio lipoproteinai.
- 8.2.13. ERA** – VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų elektroninė raštinė raštinė.
- 8.2.14. F** – forma.
- 8.2.15. GFG** – glomerulų filtracijos greitis
- 8.2.16. KMI** – kūno masės indeksas.
- 8.2.17. kg** – kilogramas
- 8.2.18. KT** – kompiuterinė tomografija

- 8.2.19. LIL – lėtinė inkstų liga.
- 8.2.20. LR SAM – Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerija
- 8.2.21. LSMUL – Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
- 8.2.22. mg – miligramas
- 8.2.23. m – metai
- 8.2.24. mėn. – mėnuo
- 8.2.25. MRT – magnetinio rezonanso tyrimas
- 8.2.26. MTL – mažo tankio lipoproteinai.
- 8.2.27. sAKS – sistolinis arterinis kraujo spaudimas.
- 8.2.28. TAG – trigliceridai.
- 8.2.29. TLK-10-AM – Tarptautinė statistinė ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacija, dešimtas pataisytas ir papildytas leidimas, Australijos modifikacija.
- 8.2.30. VULSK – VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos.
- 8.2.31. NVNU – nesteroidiniai vaistai nuo uždegimo
- 8.2.32. p – para
- 8.2.33. PAASP – pirminė ambulatorinė asmens sveikatos priežiūra
- 8.2.34. PSPC – pirminės sveikatos priežiūros centras
- 8.2.35. ŠSD – širdies susitraukimo dažnis
- 8.2.36. ŠG – šeimos gydytojas
- 8.2.37. ŠN – širdies nepakankamumas
- 8.2.38. TLK-10-AM – Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtas pataisytas ir papildytas leidimas, Australijos modifikacija.
- 8.2.39. VITS – Vaikų intensyviosios terapijos skyrius
- 8.2.40. VLG – vaikų ligų gydytojas
- 8.2.41. VLK – valstybinė ligonių kasa
- 8.2.42. VU – Vilniaus universitetas

9. REIKŠMINIAI ŽODŽIAI

- 9.1. Algoritmas, ūminė arterinė hipertenzija, arterinė hipertenzija, organų taikinių pažeida, diagnostika, gydymas, vaikai.
Terminologija
- 9.1.1. **Arterinė hipertenzija** – tai padidėjęs vaiko arterinis kraujospūdis, vertinant pagal amžių, ūgį ir lytį
- 9.1.2. **Baltojo chalato AH** – tai padidėjęs kraujospūdis gydymo įstaigoje, kuomet kitur išmatuojamas normalus kraujospūdis.
- 9.1.3. **Slaptoji hipertenzija** – tai normalus kraujospūdis gydymo įstaigoje, bet padidėjęs kraujospūdis namuose.
- 9.1.4. **Izoliuota sistolinė hipertenzija** – tai padidėjęs vaiko tik sistolinis kraujospūdis pagal amžių, ūgį ir lytį
- 9.1.5. **Sunki hipertenzija (s., 2-osios stadijos hipertenzija)** – tai vaiko arterinis kraujospūdis viršijantis 99 procentilį + 5 mmHg pagal amžių, ūgį ir lytį.
- 9.1.6. **Ūminė hipertenzinė būklė (s., hipertenzinė krizė)** – tai staigus ir ryškus kraujospūdžio padidėjimas virš II stadijos (s., sunkiai) arterinei hipertenzijai būdingų AKS reikšmių, galintis sukelti gyvybiškai svarbių organų-taikinių (smegenų, širdies, inkstų, akių) pažeidimą.

10. ĮVADAS

- 10.1. Ligos ar sveikatos sutrikimo apibrėžimas.

Padidėjęs kraujospūdis – tai simptomas, kuris vis dažniau nustatomas vaikams ir su kuriuo siejamas ankstyvas mirštamumas bei mirštamumas nuo širdies ir kraujagyslių sistemos ligų – viena

dažniausių mirštamumo priežasčių Lietuvoje. Padidėjęs arterinis kraujospūdis gali būti ir nespecifinis simptomas, pasireiškiantis susijaudinusiame vaikui, kai matavimai atliekami gydytojo kabinete, ar iš kart po fizinio krūvio ir/ar vartojant kraujospūdį didinančius vaistus. Tačiau padidėjęs arterinis kraujospūdis gali būti ir įvairių organų bei sistemų struktūros ar funkcijos (inkstų, širdies, skydliaukės, antinksčių ir pan.) sutrikimo požymis. Arterinė hipertenzija – tai lėtinė liga. Kai arterinio kraujospūdžio padidėjimą sukelia idiopatiniai kraujagysliniai dažniausiai su paveldėjimu ir gyvensena siejami veiksniai, jis vadinamas pirmine (s., esencialine) hipertenzija. Tai dažniausia arterinės hipertenzijos forma suaugusiesiems, vyresniems vaikams ir paaugliams ar vaikams, turintiems antsvorį ar nutukimą. Kai padidėjęs arterinis kraujospūdis yra sukeltas kitų organų veiklos sutrikimų jis vadinamas antrine arterine hipertenzija. Antrinė arterinė hipertenzija dažniausia mažų vaikų hipertenzijos forma ir dažniausia jos kilmė – tai įvairūs inkstų veiklos sutrikimai. Sergant arterine hipertenzija pažeidžiami įvairūs organai ir sistemos. Tai vadinama arterinės hipertenzijos organų taikinių pažeidimu. Dažniausia ir labiausiai arterinė hipertenzija pažeidžia širdį ir inkstus. Minėti pažeidimai vadinami hipertenzine širdies liga ir hipertenzine inkstų liga.

Vaikų arterinis kraujospūdis matuojamas ant dešiniojo abiejų žastų vienu metu, ramiam, bent 3 minutes pasėdėjusiam vaikui su tuščia šlapimo pūsle, normalioje aplinkos temperatūroje, sėdimose padėtyje, po fizinio krūvio praėjus bent 30 min., kai manžetė apima nuo 40 proc. iki 2/3 žasto. Atliekami 3 matavimai su 3 minučių pertraukomis, vertinamas 2 paskutiniųjų matavimų vidurkis. Vaiko arterinis kraujospūdis vertinamas pagal amžių, ūgį ir lytį. Normalus vaiko kraujospūdis – tai kraujospūdis iki 90 procentilio, normaliai aukštas (s. padidėjęs) – tarp 90 ir 95 procentilio, arterinė hipertenzija - ≥ 95 procentilio pagal amžių, ūgį ir lytį. Paaugliams, t.y. 16 metų ir vyresniems vaikams, arterinis kraujospūdis vertinama kaip suaugusiesiems: normalus kraujospūdis - $< 130/85$ mmHg, aukštas normalus/padidėjęs - $130-139/85-89$ mmHg, hipertenzija- $\geq 140/90$ mmHg, sunki (II stadijos) hipertenzija - $> 160/100$ mmHg. Vaikų arterinio kraujospūdžio vertinimą galima atlikti naudojantis nuoroda, pasiekiamą <https://hyperchildnet.eu/blood-pressure-calculator/>, kurioje tiksliai nurodomas vaiko AKS procentilis.

10.2. Vaikų padidėjusio kraujospūdžio paplitimas Europoje ir pasaulyje.

Tikrasis arterinės hipertenzijos paplitimas pediatrijoje populiacijoje yra nežinomas. Manoma, kad šią lėtinę ligą turi apie 4 proc. planetos vaikų, tačiau skirtingi šaltiniai, nagrinėjantys skirtingus epidemiologinių tyrimų duomenis, pateikia skirtingus šios ligos epidemiologinius duomenis. Reikšmingai didesni vaikų arterinės hipertenzijos paplitimo epidemiologiniai duomenys pateikiami tarp paauglių, vaikų, turinčių antsvorio ar nutukimą, ir jie siekia nuo keliolikos iki >20 procentų. Arterinė hipertenzija dažniau nustatoma berniukams nei mergaitėms, dažniausia tarp vidutinės pajamas turinčių šeimų, lyginant su menkas ar aukštesnes pajamas turinčiomis. Visoje mokslinėje literatūroje pateikiama viena bendra, vaikų arterinės hipertenzijos paplitimo didėjimo tendencija. Nustatyta, kad paauglių arterinės hipertenzijos paplitimas pasaulyje kasmet padidėja apie 7 procentais.

Tarp mažų, iki 6 metų amžiaus vaikų dažniausia kraujospūdžio padidėjimo priežastis yra antrinė – inkstų ir/ar inkstų kraujagyslių liga, kiek rečiau – įgimta širdies yda, antinksčių, skydliaukės ligos. Paaugliams dažniausia diagnozuojama priminė arterinė hipertenzija. Jungtinėse Amerikos valstijose nuo 2017 metų dažniausia padidėjusio arterinio kraujospūdžio priežastimi nustatoma priminė arterinė hipertenzija.

10.3. Klinikinė problematika

Padidėjęs vaikų arterinis kraujospūdis – tai dažnai pavėluotai įvertinama sveikatos problema. Pagrindinis gydytojo uždavinys - išmatuoti ir teisingai įvertinti vaiko arterinį kraujospūdį, o tai nėra lengva, ypač matuojant mažiems vaikams, kurie dažnai gydytojo kabinete yra susijaudinę ir nerimastingi. Norint teisingai išmatuoti vaiko arterinį kraujospūdį, reikia turėti keletą dydžių manžetes, kraujospūdžio vertinimo lenteles, todėl šeimos gydytojai negali vadovautis suaugusiųjų matavimo ir vertinimo metodikomis. Vaikų padidėjusio arterinio kraujospūdžio priežastys skiriasi nuo suaugusiųjų. Kuo mažesniame vaikui nustatomas arterinio kraujospūdžio padidėjimas, tuo didesnė antrinės arterinės hipertenzijos, kai kraujospūdžio padidėjimą sukelia lėtinės kitų organų ligos, tikimybė.

Trumpi ir aiškūs vaiko padidėjusio kraujospūdžio ištyrimo algoritmai, padėtų šeimos bei skubios pagalbos gydytojams atskirti vaikus, kuriems reikia skubios gydytojo specialisto konsultacijos ar papildomo ištyrimo, apsaugotų nuo netinkamo/nepakankamo gydymo bei užtikrintų savalaikio gydymo paskyrimą.

Pirminės grandies gydytojų pareiga paskatinti pacientus ir jų tėvus/globėjus tęsti reikalingą gydymą, siųsti juos vaikų kardiologo ir/ar vaikų nefrologo konsultacijai. Rekomenduojama, kad lėtiniais pacientams šią priežiūrą užtikrintų vaikų ligų gydytojas pagal savo kompetenciją. Tikimės, kad metodikos padės pirminės grandies specialistams vykdyti šiuos veiksmus, o antrinio lygio specialistams laiku perduoti lėtinius pacientus lėtinių ir retų ligų centrų globai bei tinkamai konsultuoti šeimos gydytojus šių pacientų gydymo ir ilgalaikės priežiūros klausimais.

10.4. Metodinio dokumento tikslas ir reikalingumas.

Šiuo metodiniu dokumentu siekiama:

- 10.4.1.** Atnaujinti sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikiančių specialistų žinias ir įgūdžius atpažįstant vaikų arterinę hipertenziją norint priskirti simptomus tam tikrai ligų grupei.
- 10.4.2.** pateikti padidėjusio kraujospūdžio vertinimo algoritmus, kuriais galėtų remtis sveikatos paslaugas vaikams teikiantys gydytojai, diagnozuojant ir gydant dažniausius kardiovaskulinės ir kitų organų sistemų susirgimus, susijusius su kraujospūdžio padidėjimu;
- 10.4.3.** pagerinti vaikų lėtinių kardiovaskulinių ir kitų sistemų ligų, susijusių su kraujospūdžio padidėjimu, diagnostiką ir sutrumpinti laiką nuo sutrikimo išsivystymo iki gydymo pradžios;
- 10.4.4.** pagerinti įvairių specialistų bendradarbiavimą, užtikrinant vaikų lėtinių kardiovaskulinių ir kitų sistemų ligų, susijusių su kraujospūdžio padidėjimu, gydymo kompleksiskumą ir efektyvumą, sprendžiant pacientų logistikos klausimus;
- 10.4.5.** Suaktyvinti vaikų lėtinių kardiovaskulinių ir kitų sistemų ligų, susijusių su kraujospūdžio padidėjimu, ir jas lydinčių medicininių bei socialinių problemų sprendimą.

11. METODINIO DOKUMENTO ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI

- 11.1.** Ūminių vaikų kardiovaskulinių ir kitų sistemų ligų, pasireiškiančių kraujospūdžio padidėjimu, diagnostikos algoritmo sukūrimas ir įdiegimas į kasdieninę praktiką specialistams, teikiantiems skubios pagalbos, pirminio bei kitų lygių asmens sveikatos priežiūros paslaugas vaikams, besiskundžiantiems kraujospūdžio padidėjimu tokiu būdu užtikrinant paslaugų kokybę šiai pacientų grupei;
- 11.2.** TLK-10-AM sisteminių ligų sąrašų paremto vaikų kardiovaskulinės sistemos organų ligų pradinio gydymo rekomendacijų sukūrimas bei įdiegimas ASPI, teikiančiose įvairių lygių asmens sveikatos priežiūros paslaugas vaikams, siekiant pagerinti gydymo kokybę ir efektyvumą.
- 11.3.** Metodinė pagalba sveikatos priežiūros specialistams, siekiant atpažinti vaikų arterinės hipertenzijos rizikos veiksnius bei pradinius simptomus ir laiku nusiųsti pacientus reikiamų specialistų konsultacijai, siekiant išvengti uždelsto lėtinių susirgimų gydymo bei ankstyvų komplikacijų;
- 11.4.** Pacientų ir jų tėvų (globėjų) mokymas geriau suprasti kraujospūdžio padidėjimą lemiantį vaiko susirgimą bei jo gydymą, atpažinti pasireiškimus, būklės pokyčius, gauti reikiamą specialistų pagalbą, užtikrinti tinkamą ambulatorinę priežiūrą.

12. PACIENTO KELIO APRAŠYMAS

12.1. Vaikų, kurie turi padidėjusį kraujospūdį, kardiovaskulinių ir kitų su hipertenzija siejamų ligų diagnostikos ir gydymo principai pagal nustatytus paslaugų lygius:

- 12.1.1.** Pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos pagal SAM ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymą Nr. V-943 „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo organizavimo ir šių paslaugų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo tvirtinimo“

bei jo pakeitimus. Pirminio lygio paslaugos yra ambulatorinė vaikų sveikatos priežiūra, teikiama šeimos gydytojo arba vaikų ligų gydytojo pagal Lietuvos medicinos normoje MN 14:2005 „Šeimos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ arba Lietuvos medicinos normą MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“ (jei paslaugas teikia vaikų ligų gydytojas) apibrėžtą kompetenciją.

12.1.2. Jei PSPC ar rajone yra ≥ 1500 vaikų, jų sveikatos priežiūrai privalomas vaikų ligų gydytojas.

12.1.3. Antrinio lygio paslaugos yra ambulatorinės konsultacijos ir stacionarinės vaikų ligų, vaikų specializuotos paslaugos (vaikų gastroenterologija, vaikų neurologija, vaikų onkohematologija, vaikų kardiologija, vaikų infekcinės ligos, vaikų nefrologija, vaikų pulmonologija, vaikų reumatologija, vaikų endokrinologija.). Taip pat LOR, vaikų chirurgijos, vaikų abdominalinės chirurgijos (IIA, IIB), vaikų krūtinės chirurgijos, vaikų ortopedijos ir traumatologijos, vaikų plastinės ir rekonstrukcinės chirurgijos, vaikų širdies chirurgijos, vaikų urologijos. Vaikams teikiamos dienos stacionaro, skubiosios medicinos pagalbos VRSAR, GMP paslaugos neskirstomos į lygius.

12.1.4. Tretinio lygio paslaugos yra ambulatorinės ir stacionarinės, teikiamos universitetų ligoninėse ir kitose gydymo įstaigose, turinčiose licenciją III lygio paslaugoms. Tretinio lygio licencijuojamos stacionarinės paslaugos: vaikų alergologija, vaikų endokrinologija, vaikų gastroenterologija, vaikų onkohematologija, vaikų kardiologija, vaikų nefrologija, vaikų neurologija, vaikų pulmonologija, vaikų reumatologija.

12.1.5. Taip pat teikiamos III lygio licenzijuotos paslaugos kaip, įgimtų vaikų ligų chirurgija, vaikų abdominalinė chirurgija (IIIA, IIIB, IIIC), vaikų burnos chirurgija, vaikų burnos, veido ir žandikaulių chirurgija, vaikų krūtinės chirurgija, vaikų ortopedija ir traumatologija, vaikų plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija, vaikų širdies chirurgija (IIIA, IIIB, IIIC), vaikų urologija (IIIA, IIIB, IIIC).

12.1.6. Antrinio ir tretinio lygio stacionariųjų paslaugų teikimas organizuojamas atsižvelgiant į rizikos veiksnius bei pediatrinės pagalbos poreikį: jeigu vaikui reikalingos aukštesnio lygio stacionarinės paslaugos, žemesnio lygio įstaiga apie tai turi informuoti pacientą (jo atstovą) ir užtikrinti, kad jie būtų pervežti į aukštesnio lygio paslaugas teikiančią įstaigą. Jeigu nesaugu vaiką pervežti į aukštesnio lygio paslaugas teikiančią įstaigą, paslaugos teikiamos įstaigoje, į kurią pacientas atvyko. Esant indikacijoms, kviečiamas konsultantas iš aukštesnio lygio paslaugas teikiančios įstaigos. Kritinės būklės vaikų konsultavimui ir /ar pervežimui kviečiama vaikų intensyviosios pagalbos skubios konsultacinės pagalbos komanda.

12.2. **Vaikų kraujospūdžio padidėjimą sukeliančių susirgimų priežastys diagnostika ir gydymas.**

12.2.1. **Vaikų kraujospūdžio padidėjimo priežastys, padidėjusį kraujo spaudimą turinčio paciento tyrimo principai ir diagnostika.** Pacientą tiriančio gydytojo užduotis – greitai nustatyti tikslią diagnozę. Pirmiausias tikslas – nustatyti gyvybei grėsmingų ir neatidėliotinai gydytinų ligų atvejus. Svarbiausi tyrimo proceso komponentai – kruopščiai surinkta anamnezė ir išsamus fizinis ištyrimas. Specifiniai diagnozei nustatyti gali prireikti radiologinių ir laboratorinių tyrimų. Tačiau tiriantis pacientą gydytojas turi suprasti, kad kartais diagnozė gali likti neaiški, nors ir kaip kruopščiai būtų iš pradžių tirta. Ypač daug dėmesio reikalauja kūdikiai ir maži vaikai, nes jiems ypač sunku teisingai išmatuoti arterinį kraujospūdį. Apie skausmą ir padidėjusį kraujospūdį dažnai sprendžiama pagal vaiko neramumą ar verkimą įtampos metu. Mokyklinio amžiaus vaikai paprastai jau gali gana tiksliai apibūdinti nusiskundimus, intensyvumą ir progresavimą laiko atžvilgiu bei ramiau reaguoja į pačia kraujospūdžio matavimo procedūrą. Kad laiku nustatyti vaiko arterinę hipertenziją AKS būtina matuoti:

- Kiekvienam 3 metų ir vyresniam vaikui turi būti išmatuojamas ir įvertinamas kraujospūdis bent 1 kartą per metus.

- Kiekvieno vizito pas šeimos gydytoją metu – nutukusiam, lėtine inkstų liga, aortos koarktacija sergančiam ir/ar kraujospūdį didinančių vaistų gaunančiam vaikui (... lentelė).
- Iki 3 metų amžiaus arterinį kraujospūdį reikia matuoti rizikos sirgti AH turintiems vaikams

Padidėjusią riziką sirgti arterine hipertenzija turi:

- neišnešioti naujagimiai,
- mažo gimimo svorio naujagimiai;
- naujagimystėje patyrę bambos venos kateterizaciją;
- dažnomis šlapimo organų infekcijomis sirgę vaikai;
- galvos ir pilvo traumų patyrę vaikai;
- įgimtą širdies ydą turintys vaikai;
- vaikai po solidinių organų ir kamieninių kraujodaros ląstelių transplantacijos;
- šeiminės hiperlipidemijos anamnezę turintys vaikai.

Pastarieji rizikos veiksniai dar vadinami neišvengiamais veiksniais.

- **Vaikų kraujospūdžio padidėjimo priežastys.**

Vaikų arterine hipertenzija vadinamas arterinis kraujospūdis, lygus ar viršijantis 95-ąjį procentilį pagal amžių, ūgį ir lytį.

Pirmine arterine hipertenzija vadinama idiopatinė padidėjusio arterinio spaudimo liga, kai nenustatoma kitų arterinio kraujospūdžio padidėjimą sukėlusių ligų. Rizikos veiksniai sirgto pirmine arterine hipertenzija – tai antsvoris, nutukimas, CD, hiperlipidemija ir/ar arterinė hipertenzija šeimoje, amžius > 6 metų.

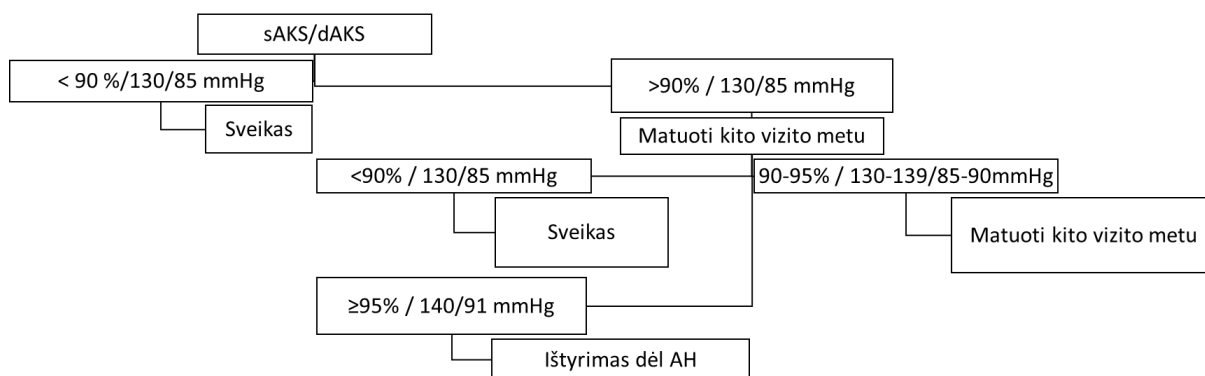
Kai arterinio kraujospūdžio padidėjimą sukelia kurio nors organo ar sistemos liga – tai vadinama antrine arterine hipertenzija. Antrinės vaikų AH priežastys pateiktos 1 lentelėje.

1 lentelė. Vaikų antrinės arterinės hipertenzijos priežastys.

Priežastis	Dažnis tarp antrinės AH priežasčių
Inkstų parenchimos ligos	34-70 proc.
Inkstų kraujagyslių ligos	12-13 proc.
Aortos koarktacija	1-7 proc.
Vaistų vartojimas: NVNU, geriamieji kontraceptikai, GKK, simpatomimetikai, pseudoefedrinai, takrolimas, ciklosporinas, kokainas ir kt.	1-10 proc.
Endokrininės sistemos ligos	0,05-6 proc.
Intoksikacija sunkiaisiais metalais: švinas, kadmis, gyvsidabris ir kt.	0,01-1 proc.

Gydytojo taktika išmatavus ir įvertinus vaiko arterinį kraujospūdį nurodyta 1 schemeje.

1 schema. Gydytojo taktika, išmatavus ir įvertinus vaiko arterinį kraujo spaudimą.

- **Vaikų padidėjusio kraujospūdžio diagnostika**
12.2.1.1 Anamnezė ir fizinis ištyrimas.

Nustačius vaikui normalų arterinį kraujospūdį ir nenustačius rizikos veiksnių sirgti arterine hipertenzija, kitas AKS matavimas rekomenduojamas po 1-2 metų. Nustačius padidėjusį arterinį kraujospūdį, būtina išsiaiškinti organų taikinių pažeidai būdingus nusiskundimus ir anamnezės faktus. Esant bent vienam iš paminėtų veiksnių (galvos skausmas, kraujavimas iš nosies, raibuliavimas akyse ar kiti regėjimo sutrikimai, suprastėjęs pažangumas, dusulys, krūtinės skausmas, širdies plakimai, sinkopės, veidinio nervo paralyžiaus epizodai), būtinas tolimesnis ištyrimas dėl arterinės hipertenzijos.

Nustačius antrajai hipertenzijos stadijai būdingą arterinį kraujospūdį ir esant simptomų, įvertiname ūminės hipertenzinės būklės rizikas (žr. aprašymus 16 psl.)

Anamnezė. Vaikams nustatius padidėjusį kraujo spaudimą būtina išsiaiškinti ir patikslinti rizikos sirgti arterine hipertenzija veiksnius (žr. aukščiau). Be jau išvardintų neišvengiamos rizikos veiksnių, būtina patikslinti išvengiamus ligos anamnezės veiksnius tokius kaip mažas fizinis aktyvumas, rūkymas, alkoholio, narkotinių medžiagų vartojimas, sutrikęs miego režimas, ypač dėl per didelio „ekrano laiko“ vartojimo, dieta su per dideliu valgomosios druskos kiekiu, greitojo maisto vartojimas.

Iš šeimos anamnezės svarbu išsiaiškinti hipertenzijos, diabeto, dislipidemijos, paveldimų inkstų ligų, tokių, kaip inkstų policistozė, Alporto sindromas, paveldimų endokrininių ligų – antinksčių navikai, ligų, susijusių su AKS padidėjimu, - neurofibromatozė, buvimą paciento šeimoje ir/ar artimoje giminėje.

Atliekant *objektyvųjį vaiko ištyrimą* išmatavę ir įvertinę AKS, atliekame pilną fizinį vaiko ištyrimą, ieškodami ne tik arterinės hipertenzijos etiologijos bet ir organų taikinių pažeidimo požymių. Objektyvaus vaiko su padidėjusiu arteriniu kraujospūdžiu ištyrimas ir radinių reikšmė pateikiama 2 lentelėje.

2 lentelė. Fizinio objektyvaus tyrimo duomenų diagnostinė reikšmė

Tirama	Antrinės AH etiologija	Organo pažeidimai	taikiniai
Bendrieji požymiai	Sulėtėjęs augimas, blyškumas – inkstų parenchimos liga		
	Edemos – inkstų liga		
	Kušingo ligos ir kt. endokrininių ligų požymiai		
Oda	Bėrimas – SRV, vaskulitas		
	Neurofibromos		
	<i>Acanthosis nigricans</i> - CD		

Akys	Katarakta - GKK	Hipertenzinė retinopatija
Pilvas	Vilmsio (<i>Wilms</i>) navikas, neuroblastoma, rabdomiosarkoma, limfoma, feochromocitoma), recesyvinė ar dominantinė policistinė inkstų liga, multicistinis displastinis inkstas, obstrukcinė uropatija, ūminė inkstų venos trombozė hepatosplenomegalija (recesyvinė policistinė inkstų liga).	
Neurologiniai simptomai		Insultas Galvinių nervų pažeidimas
Kardiovaskulinė sistema	Silpna a.femoralis pulsacija – aortos koarktacija Ūžesys tarp menčių – aortos koarktacija Pilvo kraujagyslių ūžesys – renovaskulinė hipertenzija Tachikardija - feochromocitoma	ŠN požymiai
Genitalijos	Virilizacija – antinskėjų hiperplazija	

Nustačius kraujospūdžio padidėjimą mažam vaikui, būtina ekskliuduoti ar įrodyti antrinės AH kilmę, atliekant tyrimus. Tipinis antrine AH sergantis pacientas, kuriam <6 metų, AKS padidėjęs iki II stadijos reikšmių, diagnozės metu nustatoma organų taikinių pažeidimas. Kai padidėjęs AKS nustatomas vyresniam nei 6 metų vaikui, kuris turi antsvorio ar yra nutukęs, jei šeimoje yra arterine hipertenzija sergančių artimųjų, pirminės objektyvios apžiūros metu nenustatoma antrinei hipertenzijai būdingų simptomų, Amerikos pediatrijos akademija nerekomenduoja atlikti tolimesnių tyrimų antrinei etiologijai identifikuoti. Rekomenduojama pradėti AH gydymą ir nuosekliai bei reguliariai tikrinti organų taikinių būklę.

12.2.1.2 Laboratorinis ir radiologinis ištyrimas.

Laboratorinių ir radiologinių tyrimų pasirinkimą lemia anamnezės ir fizinio ištyrimo duomenys. Jei vaiko, kuriam nustatytas padidėjęs AKS, būklė gera, o fizinio ištyrimo rezultatai neįrodo organų taikinių pažeidimo ar ūminės hipertenzinės būklės, pakanka atlikti pirminius laboratorinius (3 lentelė) ir instrumentinius (4 lentelė) tyrimus diagnozei nustatyti, kitų tyrimų gali ir neprireikti. Atliekant laboratorinius ir instrumentinius tyrimus, ieškoma tiek hipertenzijos kilmės (CD, dislipidemija, IFN, aortos koarktacija, inkstų parenchimos, kolektorikos pakenkimas) tiek ir organų taikinių pažeidimo požymių (IFN, ŠVN, KSH ir kt.)

3 Lentelė. Laboratoriniai tyrimai, atliekami kiekvienam vaikui, diagnozuojant arterinę hipertenziją.

Tyrimas	Reikšmė organo taikinio pažeidimui įvertinti
Bendrasis šlapimo tyrimas	
Kreatininas, šlapalas, elektrolitai, šlapimo rūgštis	
Lipidograma (bendrasis cholesterolis, MTL, DTL, trigliceridai)	
Albuminas, kreatininas šlapime	albuminurija (albumino/ kreatinino santykis šlapime > 30 mg/g kreatinino ar > 3 mg/mmol kreatinino) arba proteinurija (albumino/kreatinino santykis (>300 mg/g kreatinino arba >30 mg/mmol kreatinino) arba baltymas paros šlapime (>200 mg/m ² /parą).

4 lentelė. Instrumentiniai tyrimai atliekami kiekvienam vaikui, diagnozuojant arterinę hipertenziją.

Tyrimas	Reikšmė organo taikinių pažeidimų įvertinti
Širdies ultragarsinis tyrimas	Kairiojo skilvelio hipertrofija: kairiojo skilvelio masės indeksas ar santykinis sienelės storis ≥ 95 procentilio pagal amžių, lytį.
Inkstų ir kitų šlapimo organų ultragarsinis tyrimas	
Akių dugno apžiūra – turintiems simptomų, kaip regos sutrikimai, encefalopatija, atakli AH.	Hipertenzinė retinopatija

Kai yra pagrįstų indikacijų ir/ar nepakanka duomenų AH etiologijai bei organų taikinių pažeidimų nustatyti, atliekami papildomi specialieji laboratoriniai ir/ar instrumentiniai tyrimai:

12.2.1.3 Renino aktyvumas plazmoje – įtariant renovaskulinę hipertenziją

12.2.1.4 Šlapimo ir plazmos katecholaminai – įtariant feochromocitomą

12.2.1.5 Laisvas kortizolis šlapime – įtariant Kušingo sindromą

12.2.1.6 Kortizolis, AKTH.

12.2.1.7 Molekuliniai genetiniai tyrimai

12.2.1.8 Tiroksinas, tirotropinis hormonas – įtariant tirotoksikozę.

12.2.1.9 Narkotikų testas – įtariant pastarųjų medžiagų vartojimą.

12.2.1.10 Miego arterijų intimos ir medijos storio matavimus rekomenduojama atlikti siekiant išaiškinti kraujagyslių sienelių, kaip organų-taikinių hipertenzinę pažeidimą

Diagnozuojant arterinę hipertenziją, gali būti atliekamas ambulatorinis kraujospūdžio matavimas namuose, kai ramiam, bent 5 min. su atremta nugarą sėdėjusiam pacientui yra atliekami 2 matavimai su 1-2 min. pertrauka 3-4 dienas iš eilės rytais ir vakarais, vertinamas matavimų vidurkis, eliminuojant pirmosios dienos matavimus. Laikoma kad tokio matavimo vidurkiai atspindi maždaug 7 dienų kraujospūdžio rodiklius. Tokį matavimą rekomenduojama atlikti, kai:

- Įtariama „baltojo chalato“ hipertenzija;
- Pacientas gydomas antihipertenziniais vaistais;
- Reikalinga griežta AKS kontrolė.

Diagnozuojant arterinę hipertenziją, parenkant antihipertenzinį gydymą ar jau gydant hipertenziją atliekamas 24 val. AKS matavimas namuose. Indikacijos atlikti 24 val AKS matavimą pateikiamos 5 lentelėje.

5 lentelė. Indikacijos vaikų 24 val. kraujospūdžio matavimui.

Matavimo laikotarpis	Tyrimo atlikimo indikacijos
Diagnozuojant AH	Patvirtinti AH diagnozę, siekiant išvengti „baltojo chalato“ hipertenzijos gydymo
	Turint organų taikinių pažeidimo požymių ir normalų arterinį kraujospūdį gydytojo kabinete, -slaptosios arterinės hipertenzijos nustatymui.
	Sergant 1 ar 2 tipo CD
	Sergant LIL
	Sergant ryškiu nutukimus su ar be miego apnėjų
	Turint hipertenzinę fizinio krūvio tolerancijos testo reakciją
	Reikšmingai skiriantis namų AKS ir gydytojo kabinete atliktų AKS matavimų rodikliams
Gydant AH	Diagnozuojant gydymui atsparią AH

	Atliekant AKS valdymo kontrolę , kai jau nustatyta organų taikinių pažeida
	Turint hipotenzijos simptomų

Ūminė hipertenzinė būklė – tai staigus ir ryškus kraujospūdžio padidėjimas virš II stadijos (s., sunkiai) arterinei hipertenzijai būdingų AKS reikšmių, galintis sukelti gyvybiškai svarbių organų-taikinių (smegenų, širdies, inkstų, akių) pažeidimą.

Ūminė hipertenzinė būklė gali būti:

- Be ūmaus organų-taikinių pažeidimo – reikalingas skubus ištyrimas ir gydymas.
- Su inkstų, centrinės nervų sistemos, širdies pažeidimo požymiais – reikalingas neatidėliotinas ištyrimas ir gydymas.

Vertinant ligonio *nusiskundimus* tikriname krūtinės, šono, galvos skausmo, galvos svaigimo, pykinimo, vėmimo, traukulių buvimą, kaip naujai atsiradusius ūminius smegenų, širdies, inkstų, akių pažeidimo simptomus.

Įtariant ūminę hipertenzinę būklę, būtina išsiaiškinti:

- Arterinę hipertenziją vaiko ar/ir šeimos *anamnezėje*.
- Persirgtas ar esamas inkstų ligas.
- Širdies ligos: atlikta širdies operacija, įgimtos širdies ydos, persirgta širdies liga, sutrikusi fizinio krūvio tolerancija.
- Buvusį neišnešiotumą.
- Vartojamus medikamentus ir kitas medžiagas (anaboliniai steroidų, geriamieji kontraceptikai, kokainas, amfetaminas, kofeino perdozavimas)
- Anksčiau buvusius AKS sutrikimai.
- Gretutines ligas.

Objektyvaus fizinio tyrimo metu įvertinami požymiai, galintys atskleisti organų taikinių pažeidimą:

- AKS ir ŠSD, kvėpavimo dažnis, dusulys.
- Periferinės kraujotakos įvertinimas, šaltos galūnės.
- Odos blyškumas, edemos, hemoragijos.
- Išklausomi patologiniai širdies ūžesiai, galopo ritmas, aritmijos, tachikardija.
- Sutrikęs, miglotas matymas.
- Veidinio nervo parėzė.
- Deorientacija, silpnumas.
- Sinkopė.
- Oligurija, hematurija, poliurija.

Laboratoriniai ir instrumentiniai tyrimai, įtariant ūminę hipertenzinę būklę.

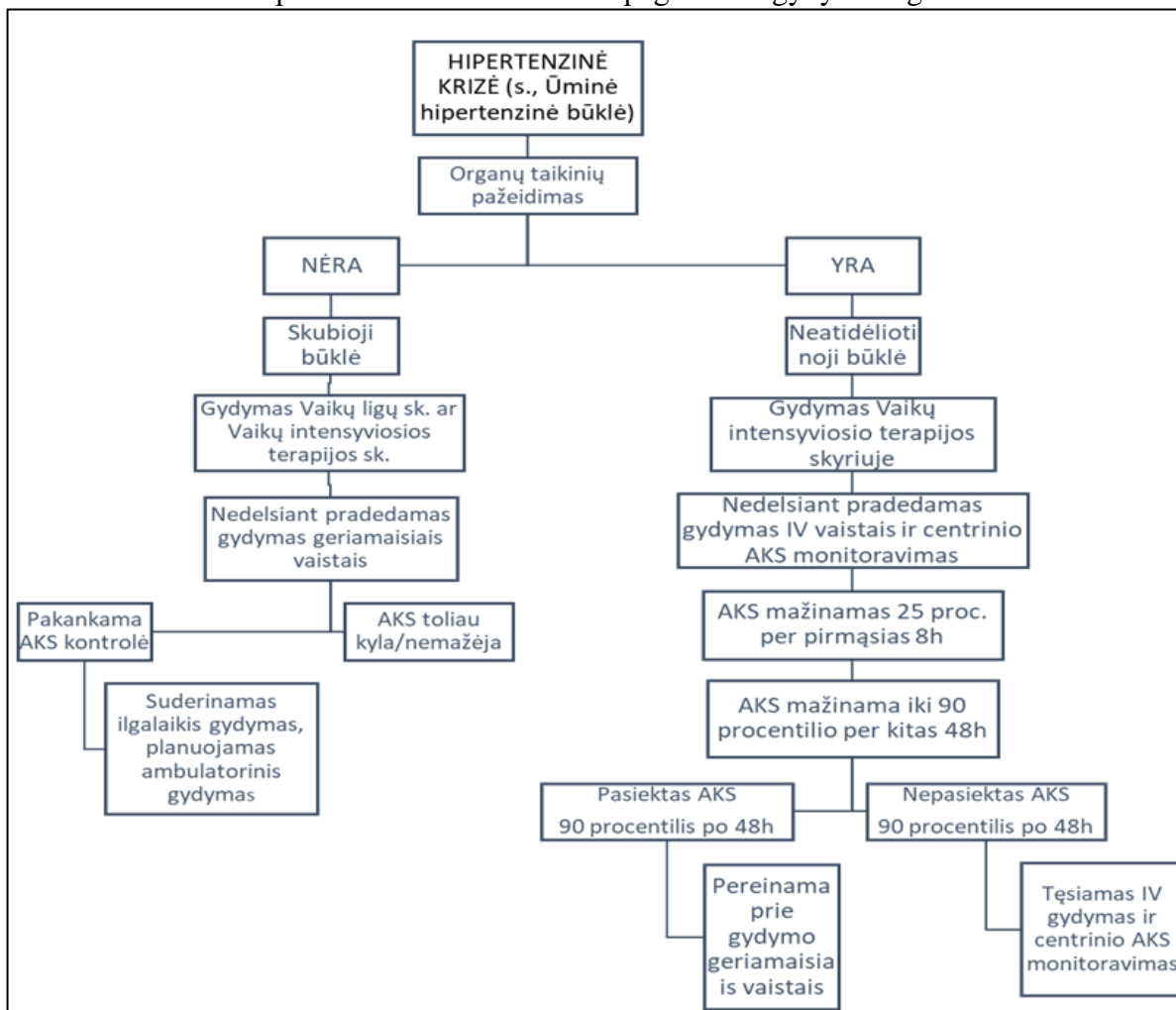
- Bendrasis kraujo tyrimas.
- Bendrasis šlapimo tyrimas.
- Glikemija.
- Biocheminiai kraujo tyrimai: inkstų funkcijos (kreatininas, glomerulų filtracijos greitis, šlapalas) ir miokardo pažeidimo rodikliai (kreatinkinazė, kreatinkinazės miokardo izofermentas, troponinas, smegenų tipo natriurezės peptidas).
- Elektrolitai (natrio, kalio, magnio koncentracija).
- 12 derivacijų EKG: ritmo ir laidumo sutrikimai, KSH.
- Echokardiografinis tyrimas.
- Inkstų ultragarsinis tyrimas.
- Akių dugno apžiūra.

Nustačius ūminę hipertenzinę būklę pacientui turi būti teikiama skubioji pagalba:

- Pacientas turėtų būti gydomas VITS/ VARITS ar vaikų ligų skyriuje.

- Gydomo tikslas – nedelsiant pradėti mažinti AKS ir apsaugoti pacientą nuo organų-taikinių išeminio pažeidimo, bet vengiant hipoperfuzijos epizodų (staigus AKS mažėjimas yra rizikingas inkstams ir smegenims).
- Pirminis gydomo tikslas – sumažinti sistolinį ir diastolinį AKS < 90 procentilio, ar < 130/80 mmHg paaugliams nuo 13 metų.
- Per pirmas 6–8 val. rekomenduojama sumažinti AKS ne daugiau kaip 20–25 proc. nuo pradinio AKS (žr. 2 schemą).

2 Schema. Ūminės hipertenzinės būklės skubios pagalbos ir gydymo algoritmas.

12.2.2 Vaikų padidėjusio arterinio kraujospūdžio gydymas.

Nustačius padidėjusį AKS vaikui ne visuomet iš karto skiriamas medikamentinis gydymas. Jei nustatoma pirminė AH be organų taikinių pažeidimo požymių, rekomenduojama pradėti nuo nemedikamentinio gydymo, siekiant valdyti ir mažinti rizikos veiksnius. Tokiais atvejais rekomenduojama reguliuoti paciento mitybą, siekiant sumažinti kūno svorį, didinti fizinį aktyvumą, riboti sėslių, neaktyvų laiką vienu metu. Tai atliekama kontroliuojant AKS rezultatus.

Jei nustatoma antrinė AH, sunkiai ar II stadijos AH būdingi AKS rezultatai, nustatoma organų-taikinių pažeida, rekomenduojama pradėti medikamentinį AH gydymą nedelsiant. Reikia įsidėmėti, kad nemedikamentinis gydymas skiriamas visuomet: tiek pradedant gydymą be antihipertenzinių vaistų, tiek skiriant medikamentinį gydymą.

Skiriant bet kurį gydymo būdą, reikalinga nustatyti gydymo efektyvumo kontrolę, t. y. rezultatus-siekinius. Koreguojant gyvenimo būdą siekiniai turi būti realūs, jų siekiant turi aktyviai dalyvauti ne tik pacientas, bet ir jo artimieji, pacientams turi būti išaiškinta žalingų įpročių skriauda organizmui ir būdai jų išvengti.

AH gydymo siekiniai pateikiami 6 lentelėje.

6 lentelė. Tiksliniai siekiniai, norint efektyviai gydyti vaikų arterinę hipertenziją.

Diagnozė/Siekinytis	AKS (procentiliai)	KMI (procentiliai)	Fizinio aktyvumo	Dietos
Pirminė AH	< 95 % rekomenduojama	<ul style="list-style-type: none"> < 85 % - visiems vaikams Mažesniems vaikams – tarp 85 ir 95 % + palaipsnis lėtas siekimas < 85 %, Nutukusiam, - palaipsnis svorio mažinimas 1-2 kg/mėn., siekiant KMI < 85 % 	<ul style="list-style-type: none"> 5-17 metų vaikams suminis 60 min./d. vidutinio judraus fizinio krūvio kasdieną Vengiama ilgesnio nei 2 val. sėdėjimo vietoje Varžybinis sportas ribojamas tik sergant II st. Sunkiai kontroliuojama AH 	<ul style="list-style-type: none"> Eliminuojama pridėtinis cukrus, saldinti angliarūgšte prisotinti gėrimai. Mažinama sočiųjų riebalų, druskos kiekis Didinama maistinių skaidulų, ląstelių, vaisių ir daržovių kiekis maiste
Sergant CD + AH	< 95 % rekomenduojama			
CD + AH + LIL be proteinurijos	< 75 %			
CD + AH + LIL su proteinurija	< 50 %			
AH + LIL be proteinurijos	< 75 %			
AH + LIL su proteinurija	< 50 %			

12.2.2.1. Ūminės hipertenzinės būklės medikamentinis gydymas

Ūminės hipertenzinės būklės gydymui rekomenduojama:

- Rekomenduojama vartoti intraveninius vaistus.
- Pirmo pasirinkimo intraveninis vaistas – labetololis.
- Pirmo pasirinkimo geriamas vaistas – klonidinas.
- AKS nepertraukiamas monitoravimas viso gydymo metu.
- Vaistų pasirinkimas priklauso nuo hipertenzijos sunkumo. Vaistai turi būti greito veikimo, saugūs ir efektyvūs (žr. 7 lentelę).

7 lentelė. Vaikų ūminės hipertenzinės būklės gydymas vaistais.

Vaistas	Klasė	Skyrimo būdas	Dozė	Nepageidaujamas poveikis
Labetololis	α ir β blokatorius	IV infuzija ar bolusas	Infuzija: 0,25-3 mg/kg/val. Bolusas: 0,2-1 mg/kg/dozė iki max. 40 mg/dozei	Bradikardija, AV blokados, hipoglikemija, hiperkalemija, galvos skausmas. Atsargiai vartoti esant hiperkalemijai, bronchinei astmai ir staziniam širdies nepakankamumui.
Esmololis	β blokatorius	IV infuzija	Infuzija 100–500 μg/kg/min. Galima didinti iki 1000 μg/kg/min.	Bradikardija ir bronchospazmas. Gali sukelti refleksinę tachikardiją.
Natrio nitroprusidas	Vazodilatatorius	IV infuzija	0,5–10 μg/kg/min.	Tiocianato toksiškumas su kepenų ar inkstų funkcijos pažeidimu.
Enalaprilis	AKFI	IV bolusas	5–10 μg /kg dozė iki 1,2 mg/kg dozei	Ūminis inkstų pažeidimas, hiperkalemija, sausas kosulys, hipotenzija.
Furozemidas	Diuretikas	IV bolusas	0,5–5 mg/kg/ dozė	Elektrolitų sutrikimas.
Nifedipinas	KKB	Sublingvaliai/ PO	0,1–0,25 mg/kg/ dozė	Staigus AKS sumažėjimas; tachikardija; galvos skausmas.

Klonidinas	Centrinis α agonistas	PO	0,05–0,1 mg/dozė, Galima dozę pakartoti, neviršyti 0,8 mg	Sedacija, sausa burna, rikoštinė hipertenzija.
------------	------------------------------	----	---	--

12.2.2.2. Vaikų arterinės hipertenzijos medikamentinis gydymas

Vaikų arteriniai hipertenzijos gydymui pradėti rekomenduojama monoterpija. Esant nepakankamam gydymo efektui, dozę rekomenduojama didinti ir tik nesant pakankamo padidintos dozės monoterapijos efekto, rekomenduojama pridėti antrąjį ar trečiąjį vaistą. Medikamentų grupių pasirinkimas, gydant vaikų arterinę hipertenziją, pateikiamas 8 lentelėje.

8 lentelė. Medikamentų pasirinkimas pagal hipertenzijos kilmę, gretutines ligas ir/ar būkles bei paciento veiklą.

Vaisto klasė	Rekomenduojama	Neskiriamas
Kalį sulaikantys diuretikai	Hiperaldosteronizmas	LIL
		Varžybose dalyvaujantys atletai
Tiazidiniai ir į juos panašūs diuretikai	LIL	
	Kortikosteroidų sukelta AH	CD
Kilpiniai diuretikai	Stazinis ŠN	
Beta-adreno-blokatoriai	Aortos koartacija	Bronchų astma
	Stazinis ŠN	CD
	Migrena	Varžybose dalyvaujantys atletai Psoriazė
Kalcio kanalų blokatoriai	Po solidinių org. transplantacijos	Stazinis širdies nepakankamumas
	Migrena	
	Aortos koartacija	
AKF inhibitoriai	LIL	Abipusė inkstų arterijų stenozę
	CD	Vienintelio inksto arterijos stenozę
	Mikroalbuminurija	Hiperkalemija
	Stazinis ŠN	Nėštumas
	Antsvoris, susijęs su pirmine AH	Vaisingo amžiaus merginoms rekomenduojama kontracepciją
ARB – angiotenzino receptorių blokatoriai	LIL	Abipusė inkstų arterijų stenozę
	CD	Vienintelio inksto arterijos stenozę
	Mikroalbuminurija	Hiperkalemija
	Stazinis ŠN	Nėštumas
	Antsvoris susijęs su pirmine AH	Vaisingo amžiaus merginoms rekomenduojama kontracepciją

9 lentelė. Antihipertenzinių vaistų skyrimas ir dozavimas vaikams.

Vaistų klasė	Medikamentas	Rekomenduojama pradinė dienos dozė	Maksimali dienos dozė	Skyrimas
Diuretikai	<i>Furosemidum</i>	0,5-2 mg/kg	6 mg/kg	1-2 k./d.
	<i>Hydrochlorothiazidum</i>	0,5-1 mg/kg	3 mg/kg	1 k./d.
	<i>Spironolactonum</i>	1 mg/kg	3,3 mg/kg iki 100 mg	1-2 k.d.
Beta-adreno-blokatoriai	<i>Atenololum</i>	0,5-1 mg/kg	2 mg/kg iki 100 mg	1-2 k./d.
	<i>Metoprololum</i>	0,5-1 mg/kg	2 mg/kg	1-2 k./d.
	<i>Propranololum</i>	1 mg/kg	4 mg/kg iki 640 mg	2-3 k./d.
Ca kanalų blokatoriai	<i>Amlodipinum</i>	0,06-0,3 mg/kg	6 mg	1 k./d.
	<i>Lacidipinum</i>	0.05 mg/kg		
AKF inhibitoriai	<i>Captoprilum</i>	0,3-0,5 mg/kg/dozę	6 mg/kg	2-3 k./d.
	<i>Enalaprilum</i>	0,08-0,6 mg/kg		1 k/d.
	<i>Fosinoprilum</i>	0,1-0,6 mg/kg	40 mg	1 k./d.
	<i>Ramiprilum</i>	1,5-6 mg		1k./d.
ARB - angiotenzino receptorių blokatoriai	<i>Losartanum</i>	0,7 mg/kg iki 50 mg	1,4 mg/kg iki 100 mg	1-2 k./d.
	<i>Valsartanum</i>	0,4 mg/kg	40-80 mg	1 k./d.
Periferiniai alfa-adreno-blokatoriai	<i>Doxazosinum</i>	1 mg	4 mg	1 k./d.
Vazodilatatoriai	<i>Minoxidilum</i>	0,2 mg/kg	50-100 mg	1-3 k./d.

12.2.3 Prognozė

Yra nustatyta, kad vaikų arterinė hipertenzija yra statistiškai patikimai susijusi su hipertenzija suaugus ir didesne kardiovaskulinės mirties rizika. Deja, bet nemažai daliai vaikų arterinė hipertenzija nustatoma jau esant organų taikių pažeidimų: 30-40 proc. pediatriinių pacientų pirmą kartą diagnozuojant arterinę hipertenziją, nustatomas ir kairiojo skilvelio masės indeksas viršijantis 95 procentilį, vertinant pagal ūgį. Kita vertus, sėkmingai pritaikius antihipertenzinį gydymą ir pasiekus norimą tikslinį AKS, organų taikinių pažeida regresuoja.

12.3 Vaikų su padidėjusiu kraujospūdžiu indikacijos siuntimui pas specialistus.

12.3.1 Siuntimas pas gydytoją vaikų kardiologą ir/ar vaikų nefrologą gali būti pagrįstas vaikams ir paaugliams, kuriems yra lėtinis pilvo skausmas, nerimą keliantys radiniai (8 lentelė) ir bet kuri iš šių būklių:

12.3.1.1Įtariama arterinė hipertenzija mažam vaikui

12.3.1.2Įtariama antrinė hipertenzijos kilmė

12.3.1.3Įtariama II stadijos arterinė hipertenzija

12.3.1.4Arterinės hipertenzijos diagnozės nustatymui ir pirminiam gydymo skyrimui

12.3.1.5Esant neefektyviam antihipertenziniam gydymui

12.3.1.6Įtariant esamus ar progresuojančius organų taikinių pažeidimus

- 12.3.2 *Siuntimas pas gydytoją vaikų chirurgą (pvz., renovaskulinė AH) arba gydytoją širdies chirurgą (aortos koarktacija) gali būti pagrįstas vaikams, kurių būklė reikalauja operacijos*
- 12.3.3 Gali būti reikalingas *siuntimas pas gydytoją vaikų psichiatrą*, kad būtų atliktas išsamus biopsichosocialinis įvertinimas dėl galimų nerimo ar depresijos priežasčių sukeliančių ypač ryškų kraujospūdžio padidėjimą.

13 PACIENTO KELIO ORGANIZAVIMO APRAŠYMAS (*Algoritmas 1 priedas*)

13.2 Sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo tvarkos tikslas ir uždaviniai:

13.2.1 Tikslas – užtikrinti kiekvienam kardiovaskulinės ir kitų sistemų sutrikimų, pasireiškiančių kraujospūdžio padidėjimu, turinčiam vaikui kokybiškų ambulatorinių bei stacionarinių diagnostikos, gydymo, slaugos paslaugų prieinamumą.

13.2.2 Uždaviniai:

13.2.2.1 įdiegti vaikų padidėjusiu kraujospūdžiu diagnostikos ir gydymo algoritmą visose sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikiančiose ASPĮ, kad būtų teikiamos vienodai kokybiškos, individualizuotos, šiuolaikinės diagnostikos ir gydymo, slaugos paslaugos, kontroliuojami kokybės rodikliai;

13.2.2.2 kuo anksčiau diagnozuoti susirgimus, reikalaujančius specializuoto ištyrimo ir stacionarinio gydymo;

13.2.2.3 anksti išaiškinti pacientus, sergančius lėtinėmis kardiovaskulinės ar kitų sistemų ligomis ir pagerinti jų gydymo rezultatus.

13.3 **Vaikams dėl arterinės hipertenzijos ir ūminės hipertenzinės būklės teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų lygiai.** teikiamos pirminiame ambulatoriniame lygyje, specializuotame ambulatoriniame lygyje vaikų ligų gydytojo ar vaikų specialisto (vaikų kardiologo, vaikų nefrologo, vaikų intensyviosios terapijos gydytojo, kt.), kitų specialistų (pvz. LOR) ir specializuotame stacionariniame II ir III lygyje bei, esant indikacijoms, universiteto ligoninių centruose.

13.3.1 Vaikui su padidėjusiu kraujospūdžiu gali būti teikiamos skubios medicinos pagalbos paslaugos bei gydymas dienos stacionare. Šios paslaugos neskirstomos į lygius.

13.3.2 **Vaikų pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos** pirminės sveikatos centruose, turinčiuose įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti pirmines ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikia šeimos gydytojas pagal Lietuvos medicinos normoje MN 14:2005 „Šeimos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ apibrėžtą kompetenciją arba vaikų ligų gydytojas pagal Lietuvos medicinos normoje MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“ apibrėžtą kompetenciją.

13.3.2.1 Jei PSPC ar rajone yra ≥ 1500 vaikų, jų sveikatos priežiūrai privalomas vaikų ligų gydytojas.

13.3.2.2 Vaikų ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos ASPĮ, turinčiose įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti ambulatorines vaikų ligų paslaugas.

13.3.2.3 Teikiant pirminio lygio paslaugas vaikui iki 7 m. amžiaus, nustačius rizikos veiksnių ar nustačius ar įtarus diagnozę, kurios gydymas viršija šeimos gydytojo normą, pacientas ambulatoriškai pirmiausiai siunčiamas vaikų ligų gydytojo konsultacijai. Išskyrus atvejus kai reikia šių specialistų konsultacijos: oftalmologo, ortopedo - traumatologo, vaikų chirurgo, arba yra skubus vaikų onko-hematologo konsultacijos poreikis.

Jei šeimos medicinos paslaugas teikia vaikų ligų gydytojas, vaikai siunčiami atitinkamos srities profesinės kvalifikacijos gydytojo specialisto ambulatorinei konsultacijai.

13.3.3 Specializuotos antrinio lygio ambulatorinės ir stacionarinės paslaugos vaikams su padidėjusiu kraujospūdžiu teikiamos gydymo įstaigose, turinčiose licenciją šių paslaugų teikimui.

13.3.3.1 Įstaigų skirstymas atsižvelgiant į paslaugų teikimo lygius

13.3.3.1.1 Antrinio A (Rajono) lygio paslaugas teikiančios įstaigos yra stacionarines nespacializuotas vaikų ligų paslaugas, ambulatorines konsultacijas, dienos stacionaro bei skubiosios pagalbos paslaugas vaikams teikiančios įstaigos.

13.3.3.1.2 Antrinio B (Regiono) lygio paslaugas teikiančios įstaigos yra stacionarinės kelių profilių, dienos stacionaro bei ambulatorines vaikų gydytojų specialistų paslaugas vaikams teikiančios įstaigos:

- VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė
- LSMU Kauno ligoninė*¹
- VšĮ Marijampolės ligoninė
- VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė*²
- VšĮ Tauragės ligoninė
- VšĮ Utenos ligoninė
- VšĮ Regioninė Telšių ligoninė

Šiose ASPĮ užtikrinamas vaikams su padidėjusiu kraujospūdžiu vaikų ligų gydytojo darbas visą parą, teikiama skubi pediatrinė pagalba. Įstaigos teikia vaikų ligų gydytojo, vaikų kardiologo, vaikų nefrologo, vaikų intensyviosios terapijos gydytojo ir kt.

13.3.3.1.3 Antrinio C (Respublikos) lygio paslaugas teikiančios įstaigos, teikiančios stacionarines kelių profilių paslaugas vaikams, tarp jų vaikų chirurgijos ir vaikų intensyviosios terapijos, bei ambulatorines vaikų gydytojų ir kitų gydytojų specialistų, turinčių vaikų gydymo kompetencijas konsultacijas, atliekančios regiono pediatrinių paslaugų koordinatoriaus funkcijas:

- VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė;
- VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė;
- VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė;

Šiose ASPĮ užtikrinamas vaikų ligų gydytojo, neonatologo, vaikų chirurgo, vaikų intensyviosios terapijos gydytojo darbas visą parą, teikiama skubi pediatrinė pagalba. Paslaugas vaikams su padidėjusiu kraujospūdžiu teikia vaikų ligų gydytojas, vaikų kardiologas, vaikų nefrologas, vaikų intensyviosios terapijos gydytojas, ir kt.

13.3.3.2 Visose šiose įstaigose teikiamos specializuotos vaikų ligų gydytojo paslaugos ir ambulatorinės specializuotos vaikų kardiologo ir vaikų nefrologo paslaugos. Vaikai su lėtinėmis kardiovaskulinės sistemos ligomis turi būti nuolat prižiūrimi vaikų ligų gydytojo savo rajone bei vaikų kardiologo ir vaikų nefrologo artimiausiame regione.

13.3.3.3 Vaiką prižiūrintis vaikų ligų gydytojas ar vaikų kardiologas pagal poreikį pacientą gali siųsti kitų specialistų konsultacijoms.

1* teikiamos vaikų kardiologijos paslaugos, vaikams su padidėjusiu kraujospūdžiu

2* teikiamos vaikų kardiologijos ir tam tikrų kitų profilių paslaugos vaikams sergantiems arterine hipertenzija

- 13.3.3.4** Stacionarinės II lygio vaikų ligų paslaugos teikiamos kuo arčiau namų esančioje gydymo įstaigoje.
- 13.3.3.5** Antrinio ir tretinio lygio stacionarinių paslaugų teikimas organizuojamas atsižvelgiant į rizikos veiksnius bei pediatrinės pagalbos poreikį:
- 13.3.3.6** Jeigu vaikui reikalingos aukštesnio lygio stacionarinės paslaugos, žemesnio lygio įstaiga apie tai turi informuoti pacientą (jo atstovą) ir užtikrinti, kad jie būtų pervežti į aukštesnio lygio paslaugas teikiančią įstaigą;
- 13.3.3.7** Kai nesaugu vaiką pervežti į aukštesnio lygio paslaugas teikiančią įstaigą, paslaugos teikiamos įstaigoje, į kurią pacientas atvyko. Esant indikacijoms, kviečiamas konsultantas iš aukštesnio lygio paslaugas teikiančios įstaigos. Kritinės būklės vaikų konsultavimui ir /ar pervežimui kviečiama vaikų intensyviosios pagalbos skubios konsultacinės pagalbos komanda.

13.3.4 Tretinio lygio specializuotos ambulatorinės ir stacionarinės paslaugos vaikams teikiamos universitetų ligoninėse ir kitose gydymo įstaigose, turinčiose licenciją teikti III lygio paslaugas.

- 13.3.4.1** Tretinio lygio paslaugas teikiančios įstaigos (Universitetų ligoninės), kurios teikia stacionarines antrinio ir tretinio lygio visų profilių paslaugas vaikams, atlieka regiono pediatrinų paslaugų koordinatoriaus bei kompetencijos centro funkcijas:
- VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos;
 - VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos.
- 13.3.4.2** Esant rizikos veiksnių ir mažam vaiko amžiui (iki 3 metų), pagrįstai įtarus antrinę arterinę hipertenziją arba retą patologiją, pacientas turi būti siunčiamas ambulatorinei III lygio vaikų nefrologo ir/ar vaikų kardiologo konsultacijai. Reta lėtine kardiovaskulinės, urogenitalinės, endokrininės, nervų sistemos liga sergantys ir padidėjusį AKS turintys vaikai specializuotas ambulatorines paslaugas nuolat gauna universitetų ligoninėse.
- 13.3.4.3** LSMU ligoninės Kauno klinikų Vaikų ligų klinika, Vaikų kardiologijos sektorius, Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Pediatrijos centras.
- 13.3.4.4** Specializuotas ambulatorines III lygio paslaugas sudėtinga patologija sergantiems pacientams teikia specialistų komanda, kurią sudaro gydytojas vaikų kardiologas ir vaikų nefrologas bei pagal poreikį kiti specialistai (gydytojas vaikų neurologas, vaikų intensyviosios terapijos gydytojas, vaikų urologas kt.). Į specialistų komandą gali būti įtraukiami ir socialinis darbuotojas, psichologas.
- 13.3.4.5** Vaikų kardiologijos ir/ar nefrologijos ar pagal poreikį kitos specializuotas stacionarinės paslaugos teikiamos ASPI, turinčiose įstaigos sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti atitinkamos specializacijos vaikų stacionarines paslaugas. Stacionarines vaikų kardiologijos ir/ar nefrologijos paslaugas retomis lėtinėmis ligomis sergantiems pacientams teikia specialistų komanda: vaikų kardiologas ir/ar nefrologas, pagal poreikį – vaikų neurologas, vaikų intensyviosios terapijos gydytojas, vaikų urologas kt. specialistai, taip pat bendrosios praktikos slaugytoja, pagal poreikį – kineziterapeutas, psichologas, socialinis darbuotojas.

13.4 Padidėjusiu arteriniu kraujospūdžiu besiskundžiančiam ir lėtinių kardiovaskulinių, urogenitalinių, endokrininių, metabolinių, genetinių ligų turinčiam vaikui teikiamų

asmens sveikatos priežiūros diagnostikos, gydymo ir ilgalaikės priežiūros paslaugų teikimo organizavimo etapai.

- 13.4.1** Vaikas, kuriam yra arterinė hipertenzija, su tėvais/globėjais turėtų kreiptis į jiems pirmines ambulatorines sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose ASPĮ (PSC arba PSPC) dirbančius gydytojus – šeimos gydytoją arba vaikų ligų gydytoją. ŠG, įvertinęs vaiko sveikatos būklę ir pastebėjęs rizikos veiksnių ar „pavojaus“ simptomų, kurių įvertinimas ir gydymas viršija jo kompetenciją arba įtaręs lėtinę ligą, siunčia pacientą savo rajono vaikų ligų gydytojui ar II lygio paslaugas teikiančiam vaikų kardiologui. Jei ŠG paslaugas teikia vaikų ligų gydytojas, jis, esant poreikiui, vaiką siunčia vaikų kardiologui/nefrologui ar kitiems specialistams į specializuotas ambulatorines vaikų asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią ASPĮ. Specializuotai ambulatorinei vaikų kardiologo ir/ar vaikų nefrologo paslaugai gauti padidėjusį arterinį kraujospūdį turintys pacientai siunčiami:
- 13.4.1.1**diagnozei nustatyti ir gydymui skirti ir (ar) keisti,
 - 13.4.1.2**diagnozei patikslinti, kai PSC neturi reikiamų diagnostikos priemonių arba taikomas ambulatorinis gydymas yra neefektyvus;
 - 13.4.1.3** Įtariant sunkią ar antrinę arterinę hipertenziją.
- 13.4.2** II lygio paslaugas teikiantis gydytojas vaikų kardiologas organizuoja paciento ištyrimą pagal poreikį ambulatoriškai ar stacionare. Arba siunčia pacientą III lygio vaikų kardiologo ar kito vaikų specialisto konsultacijai.
- 13.4.3** Esant poreikiui, pacientas konsultuojamas III lygio specialistų komandos, kurios sudėtis priklauso nuo paciento būklės ir įtariamos patologijos. Ištyrimas ir gydymas gali būti vykdomas ambulatoriškai, dienos stacionare ar stacionare.
- 13.4.4** III lygio specialistai, įtarę ar diagnozavę retą ligą, sudaro gydymo ir ilgalaikės priežiūros planą ir teikia informaciją apie pacientą ŠG ir rajono vaikų ligų gydytojui, kurie teiks nuolatinę ilgalaikę priežiūrą. Papildomą ištyrimą ir gydymo korekcijas planuoja, o taip pat dienos stacionaro paslaugas ir paūmėjimų gydymą skiria III lygio specialistai, pvz. gydytojas vaikų kardiologas ir/ar vaikų nefrologas.
- 13.4.5** Gydymo vieta nustatoma gydytojo vaikų kardiologo ir/ar vaikų nefrologo, atsižvelgiant į diagnozę, paciento būklę, taikomo gydymo efektyvumą, specifinių diagnostikos ar gydymo procedūrų poreikį. Gydytojas vaikų kardiologas ir/ar vaikų nefrologas, konsultacijos metu įvertinęs paciento būklę, gali:
- 13.4.5.1**teikti išvadą ir rekomendacijas siuntusiam gydytojui;
 - 13.4.5.2**Nustačius lėtinės ligos diagnozę ir paskyrus gydymą, pacientas tolimesnei priežiūrai ir gydymui turėtų būti perduodamas arti jo namų esančiam vaikų ligų gydytojui.
 - 13.4.5.3**siųsti pacientą konsultuoti pas kitą gydytoją specialistą.
 - 13.4.5.4**siųsti pacientą į specializuotą vaikų dienos stacionarą arba stacionarą;
- 13.4.6** Į specializuotą II ar III lygio stacionarinę pagalbą teikiančias ASPĮ pacientai siunčiami vaikų kardiologo ar kito vaikų gydytojo specialisto:
- 13.4.6.1**Esant sunkiai ar blogėjančiai paciento būklei
 - 13.4.6.2**Esant specializuoto ištyrimo poreikiui
 - 13.4.6.3**Esant neefektyviam ambulatoriniam gydymui
 - 13.4.6.4**Įtariant komplikacijas
 - 13.4.6.5**Įtariant sudėtingą lėtinę širdies ir kraujagyslių sistemos ir kitos sistemos patologiją, ištyrimui ir gydymui.
 - 13.4.6.6**Įtarus retą kardiovaskulinę ligą.
- 13.4.7** Vaikų ligų gydytojas arba vaikų ligų gydytojas specialistas, siųsdamas pacientą į vaikų dienos stacionarą ar stacionarą, formoje Nr. 027/a „Medicinos dokumentų išrašas/siuntimas“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos

ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120 „Dėl Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei Privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“ (toliau – forma 027/a):

- 13.4.7.1** nurodo siuntimo priežastį, ligos anamnezę, aprašo paciento ir tėvų/globėjų nusiskundimus, sutrikimo eigą, paciento būklę;
 - 13.4.7.2** aprašo pacientui suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas, nurodo ambulatorinio gydymo neefektyvumą ir stacionaro paslaugų indikacijas;
 - 13.4.7.3** Siunčiant pakartotinai - nurodo suteiktas ambulatorines, stacionaro ar dienos stacionaro paslaugas, pateiktų specialistų komandos gydymo rekomendacijų įgyvendinimo rezultatus.
 - 13.4.7.4** Jeigu yra indikacijos skubiai medicininei pagalbai (mažas vaiko mažius, blogėjanti būklė, karščiavimas, širdies nepakankamumo simptomai, kt.), pacientas su tėvais/globėjais gali pats kreiptis į specializuotas stacionarines paslaugas vaikams teikiančios ASPĮ Vaikų skubios pagalbos skyrių.
 - 13.4.7.5** Gydymo stacionare trukmę ir rekomendacijas tolimesniam gydymui nustato pacientą stacionare gydantis gydytojas vaikų kardiologas ir/ar vaikų nefrologas. Išrašant iš stacionarines vaikų kardiologijos paslaugas teikiančios ASPĮ, gydantis gydytojas vaikų kardiologas užpildo formą 027/a ir joje nurodo ambulatorinės priežiūros rekomendacijas, stebėjimo ir specialistų konsultacijų planą, ilgalaikio gydymo planą, paūmėjimų gydymo rekomendacijas.
 - 13.4.8** Indikacijos vaikų su padidėjusiu AKS dienos stacionaro paslaugoms:
 - 13.4.8.1** Vaisto skyrimas infuzijos ir (ar) gydomosios procedūros atlikimas.
 - 13.4.8.2** Hipertenzija sergančių vaikų, kuriems yra buvusi alerginė reakcija į skiepus, vakcinacija.
 - 13.4.8.3** Centralizuotai perkamų vaistų skyrimas ir suleidimas infuzijos būdu.
 - 13.4.8.4** Biologinės terapijos ar pakaitinės fermentų terapijos ar vaisto, skirto retai kardiovaskulinės sistemos ligai gydyti, taikymas.
 - 13.4.8.5** Vaiko, kuriam nustatytas vidutinis ar sunkus neįgalumo lygis, arba vaiko, kuriam įtarta ar diagnozuota reta liga, arba vaiko, kuriam yra įtariama ar pirmą kartą diagnozuota onkologinė liga, išplėstinis daugiadalykės komandos konsultavimas.
- 13.5 Pirminės ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių gydytojų (šeimoms ar vaikų ligų gydytojų) kompetencijai, gydant padidėjusį arterinį kraujospūdį lemiančias lėtines ligas vaikams, priskiriama:**
- 13.5.1** įtarus lėtinę patologiją, vaiko siuntimas pas vaikų ligų gydytoją, gydytoją vaikų kardiologą ir/ar nefrologą, ar kitą vaikų specialistą, diagnozės nustatymui ir gydymo plano sudarymui;
 - 13.5.2** Vykdyti specialistų gydymo ir ilgalaikės priežiūros rekomendacijas. Paciento stebėjimą, kaip aprašyta šio metodinio dokumento 12.3; 13.4.2; 13.5.1.) skyriuose;
 - 13.5.3** Teikti priežiūrą namuose teisės aktų numatyta tvarka.
 - 13.5.4** Pagal kompetenciją užtikrina būtinąją pagalbą.
 - 13.5.5** Vykdyti sveikatos profilaktines priemones ir užkrečiamų ligų profilaktiką (vakcinaciją) vaikams teisės aktų nustatyta tvarka.
 - 13.5.6** Išduoti nedarbingumo pažymėjimus ir kitas pažymas paciento tėvams/globėjams.
 - 13.5.7** Esant indikacijoms, nukreipti pacientą į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą (NDNT) neįgalumo lygio nustatymui;
 - 13.5.8** Išrašyti kompensuojamus vaistus bei slaugos priemones (kateterius, kt.).
 - 13.5.9** pagal individualius paciento poreikius rekomenduoti ugdymo įstaigai skirti individualų mokymą ar kitokią pagalbą mokymosi procese.
 - 13.5.10** Rūpintis socialinių paciento poreikių įvertinimu ir jų užtikrinimu.

13.6 Specializuotas vaikų kardiologijos ir/ar vaikų nefrologo sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikiančio gydytojo vaikų kardiologo/nefrologo kompetencijai gydant kraujospūdžio padidėjimu pasireiškiančias vaikų ligas priskiriama:

13.6.1 lėtinės patologijos diagnozės nustatymas;

13.6.2 gydymo plano sudarymas bei kompleksinio gydymo nemedikamentiniais metodais ir vaistais derinimas, daugiadisciplinės komandos specialistų darbo koordinavimas gydymo procese;

13.6.3 nemedikamentinių gydymo metodų taikymas savo kompetencijos ribose.

13.6.4 paciento tėvų/globėjų, šeimos konsultavimas su gydymu susijusiais klausimais, mokymas;

13.6.5 indikacijų pradėti gydymą nustatymas;

13.6.6 gydymo parinkimas, įvertinimas ir, esant indikacijų, sprendimas jį keisti kitais vaistais;

13.6.7 gydymui skiriamų vaistų gydomųjų dozių nustatymas ir keitimas;

13.6.8 paciento stebėseną ir atsaką į gydymą vertinimas;

13.6.9 kompensuojamųjų medikamentų išrašymas

13.6.10 Kartu su kitais gydytojais specialistais - slaugos priemonių PEG organizavimas, keitimas, priežiūra.

13.6.11 gydymo vaistais ir nemedikamentiniais metodais užbaigimas;

13.6.12 esant reikalui, tarpinstitucinio bendradarbiavimo organizavimas.

14 REIKALAVIMAI ASPI, TEIKIANČIOMS VAIKŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS VAIKAMS SU PADIDĖJUSIU KRAUJOSPŪDŽIU, KURIEMS ĮTARIAMA KARDIOVASKULINĖS, UROGENITALINĖS AR KITOS SISTEMOS PATOLOGIJA.

14.2 Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros (PAASP) paslaugas vaikams teikiamos, remiantis:

• 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-943 „Dėl pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo ir apmokėjimo tvarkos aprašo bei pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų ir bazinių kainų sąrašo tvirtinimo“ bei galiojančiais jo pakeitimais. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.267313/asr>

• Taip pat 2004 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. V-364 „Dėl licencijuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašų patvirtinimo“ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.234192/asr>

• 2014 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. V-444 Dėl Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 14 d. įsakymo Nr. V-364 „Dėl licencijuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašo patvirtinimo pakeitimo“;

• 2000-11-09 įsakymu Nr. 644 „Dėl Vaikų ligų antrinio lygio paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų“

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.114872/asr>

• 2000-11-09 įsakymu Nr. 647 „Dėl Vaikų pulmonologijos antrinio ir tretinio lygio paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų“

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.114875?jfwid=4t02btxp0>

• Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. birželio 6 d įsakymas Nr. V-660. „Dėl dienos stacionaro paslaugų teikimo ir jų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

• 2012 m. lapkričio 22 d. įsakymas Nr. V-1064 „Dėl alerginių ir imuninių ligų diagnostikos ir gydymo dienos stacionare tvarkos aprašo patvirtinimo“.

• Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 22 d. įsakymas Nr. V-528 „Dėl ambulatorinių specializuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų“;

- Reikalavimai medicinos priemonėms ir laboratoriniams tyrimams – pagal LR sveikatos apsaugos ministro įsakymus: 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. V-1225 ir 2000 m. lapkričio 9 d. Nr. V-647.

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.335181/asr>

Kitais susijusiais teisės aktais:

- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. vasario 28 d. įsakymas Nr. V-288 „Dėl Ilgalaikio pacientų, sergančių lėtinėmis ligomis, sveikatos būklės stebėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 30 d. įsakymas Nr. V-133 „Dėl Šeimos medicinos paslaugų teikimo namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“

- 14.2.1** Paslaugos teikiamos pirminės sveikatos priežiūros centruose, turinčiuose įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti pirmines ambulatorines sveikatos priežiūros paslaugas taip pat priimti padidėjusį AKS turinčius vaikus.
- 14.2.2** Pirmines ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikia šeimos gydytojas (pagal Šeimos (bendrosios praktikos) gydytojo ir Bendrosios praktikos slaugytojo bei Bendruomenės slaugytojo medicinos normų ir (ar) Akušerio medicinos normos, ir (ar) išplėstinės praktikos slaugytojo medicinos normos reikalavimus) arba vaikų ligų gydytojas kartu su vidaus ligų gydytoju, gydytoju akušeriu ginekologu ir gydytoju chirurgu, ambulatorinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje.
- 14.2.3** PAASP paslaugos teikiamos visiems prie PSPC prisirašiusiems vaikams iki 18 m.
- 14.2.4** PSPC, teikdamas pirmines ambulatorines vaikų asmens sveikatos priežiūros paslaugas, vykdo šias funkcijas:
- 14.2.4.1** pagal kompetenciją užtikrina (suteikia ir organizuoja) būtinąją medicinos pagalbą vaikams su padidėjusiu kraujospūdžiu;
- 14.2.4.2** vykdo ambulatorinę asmens sveikatos priežiūrą;
- 14.2.4.3** propaguoja sveiką gyvenimą;
- 14.2.4.4** atlieka pirminį asmens sveikatos būklės patikrinimą;
- 14.2.4.5** vykdo profilaktinius sveikatos tikrinimus
- 14.2.4.6** vykdo užkrečiamųjų ligų profilaktiką (vakcinavimą)
- 14.2.4.7** vykdo lėtiniais kardiovaskulinės sistemos sutrikimais sergančių pacientų priežiūrą;
- 14.2.4.8** tęsia specialistų paskirtą gydymą.
- 14.2.4.9** išrašo kompensuojamus receptus medikamentams ir slaugos priemonėms;
- 14.2.4.10** išduoda pacientams sveikatos pažymą;
- 14.2.4.11** išduoda pacientams nedarbingumo pažymėjimus;
- 14.2.4.12** nepriskirtais jo kompetencijai, taip pat visais neaiškiais vaikų arterinio kraujospūdžio padidėjimo atvejais siunčia pacientus antrinio ar tretinio lygio ambulatorinių ar stacionarinių paslaugų gauti; bendradarbiauja su konsultuojančiais vaikų specialistais, ypač artimiausio rajono vaikų ligų gydytoju.
- 14.2.4.13** pagal kompetenciją siunčia asmenis dėl neįgalumo, darbingumo lygio ir specialiųjų poreikių nustatymo;
- 14.2.4.14** tvarko medicinos dokumentaciją ir teikia statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis;

- 14.2.4.15** informuoja apie galimai pažeistas vaiko teises vaiko teisių apsaugos skyrius;
 - 14.2.4.16** bendradarbiauja su socialiniais darbuotojais ir kitais specialistais, dirbančiais sveikatos priežiūros ar kitose įstaigose;
 - 14.2.4.17** teikia kitas sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas, numatytas Lietuvos Respublikos teisės aktuose.
- 14.2.5** Teikiant pirminio lygio paslaugas vaikams su padidėjusi AKS, nustačius rizikos veiksnių ar nustačius ar įtarus diagnozę, kurios gydymas viršija šeimos gydytojo normą, pacientas pirmiausiai siunčiamas vaikų ligų gydytojo ar gydytojo vaikų kardiologo/nefrologo konsultacijai, išskyrus atvejus kai reikia šių specialistų konsultacijos: oftalmologo, ortopedo traumatologo, vaikų chirurgo. Jei šeimos medicinos paslaugas teikia vaikų ligų gydytojas, vaikai siunčiami ambulatorinės konsultacijos atitinkamos srities profesinės kvalifikacijos gydytojo specialisto konsultacijai. Įtarus psichomotorinės raidos sutrikimą pacientai turi būti siunčiami vaikų raidos sutrikimų ankstyvajai reabilitacijai arba gydytojams specialistams (socialiniam pediatrai, vaikų ir paauglių psichiatrai arba vaikų neurologui).
- 14.2.6** Nustačius didelės rizikos patologiją, bei vaikams, kurie gimė neišnešioti ar su įgimta patologija, turintiems psichomotorinės raidos sutrikimus bei lėtinėmis ligomis sergantiems vaikams iki 7 metų pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugos turėtų būti teikiamos vaikų ligų gydytojo.

14.3 Antrinio lygio vaikų ligų bei vaikų kardiologo specializuotos paslaugos teikiamos ASPĮ, turinčiose įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti ambulatorines bei stacionarines atitinkamos specializacijos vaikų sveikatos priežiūros paslaugas. Reikalavimai specializuotų ambulatorinių paslaugų teikimui apibrėžiami Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 22 d įsakymu Nr. V-528. „Dėl ambulatorinių specializuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų patvirtinimo“.

14.3.1 Antrinio A lygio paslaugų teikimas:

- 14.3.1.1** antrinio A lygio ambulatorinės vaikų ligų gydytojo paslaugos - tai vaikų ligų gydytojo konsultacijos, dienos stacionaro paslaugos, skubios pagalbos ar stebėjimo paslaugos;
- 14.3.1.2** antrinio A lygio paslaugas teikiančios įstaigos konsultacijų padalinyje konsultuojami vaikai su padidėjusiu AKS, atsiųsti iš pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų.
- 14.3.1.3** antrinio A lygio paslaugas teikiančių įstaigų stacionare gali būti gydomi vaikai arterine hipertenzija kai nėra rizikos veiksnių ar komplikacijų rizikos;
- 14.3.1.4** esant rizikos veiksnių, ar įtariant komplikacijas, vaikai siunčiami konsultuotis ar gydytis į aukštesnio lygio paslaugas teikiančias įstaigas. Tais atvejais, kai vaiko neįmanoma greitai pervežti į aukštesnio lygio paslaugas teikiančią įstaigą ir atsiranda grėsmė jo gyvybei ar sveikatai, kviečiamas konsultantas iš aukštesnio lygio paslaugas teikiančios įstaigos (vaikų intensyviosios terapijos skubios konsultacinės pagalbos brigada);
- 14.3.1.5** Antrinio A lygio stacionariniai padaliniai vaikams turi būti savivaldybėje (ar keliose gretimose), jeigu vaikų skaičius aptarnaujamoje teritorijoje yra 5000 ir daugiau, o atstumas tarp ligoninių yra 50 km ir daugiau arba gretima ligoninė yra pasiekama ilgiau nei per 1 val.
- 14.3.1.6** Medicinos prietaisai ir kitos priemonės, kurias turi turėti antrinio A lygio paslaugas teikianti įstaiga vaikams su padidėjusiu arteriniu kraujospūdžiu: ambulatorinėms paslaugoms teikti – nurodyti Lietuvos Respublikos

sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. V-528 „Dėl ambulatorinių specializuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų“; stacionarinėms pediatrinėms paslaugoms ir skubiai medicinos pagalbai teikti jai atvyksta vaikai su padidėjusiu AKS*

- medicininės lovos įvairaus amžiaus vaikams;
- slaugančio asmens lova ar išskleidžiamas krėslas;
- procedūrinio kušetė ir kiti baldai;
- elektroninės svarstyklės visų amžiaus grupių vaikams;
- termometras;
- pulsinis oksimetras su jutikliais;
- stetoskopas;
- otoskopas;
- arterinio kraujospūdžio matavimo aparatas (su pediatrinėmis manžetėmis);
- pediatrinių formų ir dozių vaistai skubiai pagalbai ir gydymui stacionare;
- infuzinių tirpalų šildytuvas;
- * tūrinė infuzinė pompa;
- * periferinės venos kateteriai (įvairių dydžių);
- vienkartiniai 1 ml, 10 ml, 20 ml švirkštai su adatomis;
- * pleistras, apžiūros pirštinės, žirkklės, sterilios dezinfekuojančios servetėlės, skirtos odai paruošti prieš injekcijas, incizijas ir pan.;
- * priemonės klizmavimui
- * skrandžio zondavimo priemonės
- inhaliatorius;
- deguonies tiekimo įranga;
- silikoninių kaukių rinkinys (įvairių dydžių);
- Ambu tipo kvėpavimo maišas (240 ir 750 ml talpos) su apsauginiu slėgio vožtuvu
- laringoskopas;
- intubaciniai vamzdeliai (įvairių dydžių);
- oro-faringiniai vamzdeliai (įvairių dydžių);
- elektrokardiografas ir defibriliatorius, prieinami visą parą;
- monitorius, skirtas gyvybinėms funkcijoms (arterinis kraujo spaudimas (AKS), pulsas, saturacija) vertinti.
- * centrinė venų kateterizavimo rinkiniai
- * mobilus ultragarso aparatas (su kraujagysliniu davikliu)
- * kitos priemonės, reikalingos vaikų ligų gydytojo, vaikų gastroenterologo, vaikų chirurgo, vaikų neurologo, vaikų kardiologo, vaikų gastroenterologo, vaikų alergologo, vaikų endokrinologo ambulatorinėms konsultacijoms teikti.

14.3.2 Antrinio B lygio paslaugas teikiančioje įstaigoje turi būti:

14.3.2.1 konsultacijų padalinys;

14.3.2.2 vaikų stacionarinis (-iai) padalinys (-iai), kuriame yra palatos su vietomis slaugantiems asmenims;

14.3.2.3 atskiras B tipo vaikų skubios medicinos pagalbos padalinys arba atskiros patalpos B tipo skubios pagalbos skyriuje, kur vaikams atvykus dėl padidėjusio kraujospūdžio, teikiama pagalba;

14.3.2.4 atskiras vaikų intensyviosios terapijos skyrius arba vaikams įrengta lova su reikalinga medicinine įranga reanimacijos intensyvios terapijos skyriuje kritinės būklės pacientams.

14.3.2.5 visą parą veikianti laboratorinė ir radiologinė tarnyba.

14.3.2.6 Antrinio B lygio paslaugas teikiančioje įstaigoje turi būti užtikrinamas vaikų ligų gydytojo ir bendrosios praktikos slaugytojo paros postas paslaugų vaikams teikimui.

14.3.2.7 Turi būti teikiamos socialinio darbuotojo, medicinos psichologo paslaugos vaikams ir šeimai.

14.3.2.8 Antrinio B lygio paslaugas teikiančių įstaigų paslaugų teikimo tvarka:

14.3.2.9 ambulatorinės paslaugos vaikams - tai vaikų ligų gydytojo ar kitos profesinės kvalifikacijos gydytojo konsultacijos, dienos stacionaro paslaugos, skubios pagalbos ar stebėjimo paslaugos;

14.3.2.10 antrinio B lygio paslaugas teikiančios įstaigos konsultacijų padalinyje konsultuojami vaikai padidėjusiu AKS, atsiųsti iš pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų ar iš antrinio A lygio įstaigų.

14.3.2.11 Medicinos prietaisai ir kitos priemonės, kuriuos privalo turėti antrinio B lygio paslaugas teikianti įstaiga, jei atvyksta vaikai dėl padidėjusio AKS.

- medicininės lovos įvairaus amžiaus vaikams;
- slaugančio asmens lova ar išskleidžiamas krėslas;
- procedūrinio kušetė ir kiti baldai;
- elektroninės svarstyklės visų amžiaus grupių vaikams;
- termometras;
- pulsinis oksimetras su jutikliais;
- stetoskopas;
- otoskopas;
- arterinio kraujospūdžio matavimo aparatas (su pediatriškomis manžetėmis);
- pediatriškas formų ir dozių vaistai skubiai pagalbai ir gydymui stacionare;
- infuzinių tirpalų šildytuvas;
- *tūrinė infuzinė pompa;
- *periferinės venos kateteriai (įvairių dydžių);
- vienkartiniai 1 ml, 10 ml, 20 ml švirkštai su adatomis;
- *pleistras, apžiūros pirštinės, žirkklės, sterlios dezinfekuojančios servetėlės, skirtos odai paruošti prieš injekcijas, incizijas ir pan.;
- šlapimo pūslės kateterizavimo priemonės, tinkamos įvairaus amžiaus vaikams
- *priemonės klizmavimui;
- *skrandžio zondavimo priemonės;
- inhaliatorius;
- deguonies tiekimo įranga;
- silikoninių kaukių rinkinys (įvairių dydžių);
- Ambu tipo kvėpavimo maišas (240 ir 750 ml talpos) su apsauginiu slėgio vožtuvu
- laringoskopas;
- intubaciniai vamzdeliai (įvairių dydžių);
- oro-faringiniai vamzdeliai (įvairių dydžių);
- elektrokardiografas ir defibriliatorius, prieinami visą parą;
- monitorius, skirtas gyvybinėms funkcijoms (arterinis kraujo spaudimas (AKS), pulsas, saturacija) vertinti.
- DPV aparatas skirtas vaikams;
- intrakaulinių adatų rinkiniai;
- *centrinių venų kateterizavimo rinkiniai;

- mobilus rentgeno aparatas (rekomenduojama);
- * mobilus ultragarso aparatas (su kraujagysliniu davikliu);
- * kitos priemonės, reikalingos vaikų ligų gydytojo, vaikų gastroenterologo, vaikų chirurgo, vaikų neurologo, vaikų kardiologo, vaikų gastroenterologo, vaikų alergologo, vaikų endokrinologo ambulatorinėms konsultacijoms teikti.

14.3.3 Antrinio C lygio paslaugas teikiančioje įstaigoje turi būti:

14.3.3.1 konsultacijų padalinys;

14.3.3.2 vaikų stacionariniai padaliniai, kuriuose yra palatos su vietomis slaugantiems asmenims;

14.3.3.3 atskiras C tipo vaikų skubiosios medicinos pagalbos padalinys;

14.3.3.4 atskiras vaikų intensyviosios terapijos skyrius;

14.3.3.5 visą parą veikianti laboratorinė ir radiologinė tarnyba

14.3.3.6 Antrinio C lygio paslaugas teikiančioje įstaigoje turi būti užtikrinama, kad 1 vaikų intensyviosios terapijos gydytojas bei bendrosios praktikos slaugytojas sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka visą parą teiktų skubią konsultacinę pagalbą atitinkamose paslaugų teikimo teritorijose.

14.3.3.7 Turi būti teikiamos socialinio darbuotojo, medicinos psichologo paslaugos vaikams ir šeimai.

14.3.3.8 Antrinio C lygio paslaugas teikiančių įstaigų paslaugų teikimo tvarka:

14.3.3.9 ambulatorinės paslaugos vaikams - tai vaikų ligų gydytojo, ar kitos profesinės kvalifikacijos gydytojo vaikų kardiologo/nefrologo ir kt. specialistų konsultacijos, dienos stacionaro paslaugos, skubios pagalbos ar stebėjimo paslaugos;

14.3.3.10 antrinio C lygio paslaugas teikiančios įstaigos konsultacijų padalinyje konsultuojami vaikai su įtariama ūmine hipertenzine būkle, atsiųsti iš pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų ar iš antrinio A ir B lygio įstaigų.

14.3.3.11 Konsultacijoms į antrinio C lygio paslaugas teikiančias įstaigas siunčiami vaikai su padidėjusiu AKS po vaikų ligų gydytojo konsultacijos įtarus ar diagnozavus patologiją, kai yra komplikacijų rizika, jeigu konsultavę specialistai nenurodė, kad būtina tretinio lygio specializuota pagalba.

14.3.3.12 Medicinos prietaisai ir kitos priemonės, kuriuos privalo turėti antrinio C lygio paslaugas teikianti įstaiga, jei atvyksta vaikai dėl padidėjusio AKS*:

- medicininės lovos įvairaus amžiaus vaikams;
- slaugančio asmens lova ar išskleidžiamas krėslas;
- procedūrinio kušetė ir kiti baldai;
- elektroninės svarstyklės visų amžiaus grupių vaikams;
- termometras;
- pulsinis oksimetras su jutikliais;
- stetoskopas;
- otoskopas;
- arterinio kraujospūdžio matavimo aparatas (su pediatrinėmis manžetėmis);
- pediatrinių formų ir dozių vaistai skubiai pagalbai ir gydymui stacionare;
- infuzinių tirpalų šildytuvas;
- * tūrinė infuzinė pompa;
- * periferinės venos kateteriai (įvairių dydžių);
- vienkartiniai 1 ml, 10 ml, 20 ml švirkštai su adatomis;

- * pleistras, apžiūros pirštinės, žirklys, sterilios dezinfekuojančios servetėlės, skirtos odai paruošti prieš injekcijas, incizijas ir pan.;
- šlapimo pūslės kateterizavimo priemonės, tinkamos įvairaus amžiaus vaikams
- * priemonės klizmavimui;
- * skrandžio zondavimo priemonės;
- inhaliatorius;
- deguonies tiekimo įranga;
- silikoninių kaukių rinkinys (įvairių dydžių);
- Ambu tipo kvėpavimo maišas (240 ir 750 ml talpos) su apsauginiu slėgio vožtuvu
- laringoskopas;
- intubaciniai vamzdeliai (įvairių dydžių);
- oro-faringiniai vamzdeliai (įvairių dydžių);
- elektrokardiografas ir defibriliatorius, prieinami visą parą;
- monitorius, skirtas gyvybinėms funkcijoms (arterinis kraujo spaudimas (AKS), pulsas, saturacija) vertinti.
- DPV aparatas skirtas vaikams;
- kraujo komponentų ir skysčių šildytuvas;
- intrakaulinių adatų rinkiniai;
- * centrinių venų kateterizavimo rinkiniai;
- pleuros ertmės punkcijos ir drenavimo rinkinys;
- * mobilus rentgeno aparatas;
- * mobilus ultragarso aparatas (su kraujagysliniu davikliu);
- paros AKS matuoklis (Holter monitorius);
- paros EKG matuoklis (Holter monitorius);
- spirometras;
- kita įranga ir priemonės, reikalingos vaikų sveikatos priežiūros paslaugoms teikti pagal LR SAM paslaugų teikimo reikalavimus.

14.4 Trečio lygio paslaugų teikimas. Universiteto ligoninės yra Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos ir VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos, teikiamos pirminio, antrinio ir tretinio lygio paslaugos. Pirminio lygio paslaugos teikiamos tik mokslo ir mokymo tikslais. Universiteto ligoninių kokybės rodikliai:

14.4.1 Turi dirbti visų profesinių kvalifikacijų gydytojai, turintys vaikų gydymo kompetencijas.

14.4.2 Teikiamos visų rūšių paslaugos vaikams.

14.4.3 Atlieka koordinuojančios ligoninės funkcijas, bendradarbiauja su rajono, regiono ligonine savo teritorijoje, priima pacientus, kuriems reikalingas papildomas ištyrimas ar yra potenciali sunkių komplikacijų grėsmė; teikia skubią konsultacinę pediatrinę pagalbą, vykdo koordinacinę veiklą.

14.4.4 Veikia retų ligų koordinaciniai centrai, prižiūrintys retomis ligomis sergančius pacientus ir teikia metodinę pagalbą kitoms ASPĮ.

14.4.5 Universiteto ligoninės teikia metodinę pagalbą paslaugas vaikams teikiančioms įstaigoms, atlieka mokslinius tyrimus, analizuoja statistinius rodiklius, susijusius su vaikų sveikatos priežiūra, diegia naujus diagnostikos ir gydymo metodus, dalyvauja rengiant sveikatos priežiūros specialistus vientisųjų ir podiplominių studijų programose.

- 14.4.6** Universiteto ligoninės priskirtoje teritorijoje užtikrinama skubi konsultacinė pagalba ir konsultanto išvykimas į žemesnio lygio paslaugas teikiančias įstaigas kritinės būklės vaikams konsultuoti ir, esant reikalui, pervežti.
- 14.4.7** Universiteto ligoninėse teikiamos antrinio ir tretinio lygio ambulatorinės ir stacionarinės paslaugos vaikams, atitinkančios LR SAM paslaugų teikimo reikalavimus.
- 14.4.8** Stacionariųjų vaikų kardiologijos paslaugų teikimo metu taikomi šie gydymo metodai: vaikų kardiologo konsultacija, medikamentinis gydymas (antiaritminis, antihipertenzinis, priešvirusinis, antibakterinis ir kt.), elektrofiziologinis gydymas (radiodažninė ir/ar krioabliacija, EKS, IKD implantavimas, laikinoji širdies elektrinės veiklos stimuliacija), prireikus,- ir kardiochirurginės širdies ydų korekcija.
- 14.4.9** Medicinos prietaisai ir kitos priemonės, kuriuos privalo turėti III lygio paslaugas teikianti įstaiga, jei atvyksta vaikai dėl padidėjusio AKS*:
- sroviniai vaistų purkštuvai;
 - deguonies tiekimo įranga, didelės tėkmės deguonies terapija (HiFlow);
 - monitorius, skirtas gyvybinėms funkcijoms (arterinis kraujo spaudimas (AKS), pulsas, saturacija, kapnometrija) vertinti.
 - DPV aparatas skirtas vaikams (invazinės ir neinvazinės);
 - *kraujo komponentų transfuzijos sistemos;
 - *mobilus ultragarso aparatas (su vaikiškais davikliais, kraujagysliniu davikliu);
 - paros oksikapnometrija;
 - bronchoskopas (pediatrinių dydžių);
 - kvėpavimo funkcijos ištyrimui reikalinga įranga įvairaus amžiaus vaikams (spirometras, viso kūno pletyzmografas kūdikiams ir vaikams; aparatūra, reikalinga matuoti FeNO iškvėpiamame ore, vertinti LCI – kvėpavimo takų išsivalymo indeksą; kvėpavimo takų rezistentiškumui, įranga provokaciniams mėginiams);
 - įranga kardio-pulmoniniams fizinio krūvio mėginiams atlikti;
 - pakaitinė inkstų terapija;
 - plazmaferezė;
 - įranga urodinaminiam tyrimams;
 - * endoskopinė aparatūra vaikams (EGDS, kolonoskopas, enteroskopai, endoretrocholangiografija su pavadėjais vaikams);
 - *parenterinio maitinimo sistemos;
 - biopsinės adatos (vaikų parametru);
 - genetikos laboratorinė įranga
 - imunologijos laboratorinė įranga;
 - priemonės alergologiniam ištyrimui (odos lopo mėginiams, provokaciniams mėginiams, odos dūrio mėginiams);
 - *radiologinio ištyrimo įranga (rentgeno aparatas, kompiuterinis tomografas, branguolinio magnetinio rezonanso tomografas, scintigrafijai reikalinga įranga)
 - kita įranga ir priemonės, nurodytos 14.2.1.6; 14.2.2.11; 14.2.3.12 punktuose bei įranga, reikalinga paslaugų teikimui pagal LR SAM paslaugų teikimo reikalavimus.

14.5 **Vaikų ligų dienos stacionaro** paslaugos teikiamos ASPI, kuri turi įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti vaikų ligų dienos stacionaro paslaugas.

- 14.5.1** Reikalavimai vaikų ligų dienos stacionaro paslaugų teikimui apibrėžiami Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. birželio 6 d. įsakymu Nr. V-660. „Dėl dienos stacionaro paslaugų teikimo ir jų išlaidų apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ bei 2012 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. V-1064 „Dėl alerginių ir imuninių ligų diagnostikos ir gydymo dienos stacionare tvarkos aprašo patvirtinimo“.
- 14.5.2** Vaikų ligų dienos stacionaro paslaugas teikiančioje ASPĮ turi būti: gydytojo kabinetas su baldais ir įranga, pritaikytais pacientui konsultuoti ir dienos stacionaro procedūrų atlikimui (su lova ir žaidimais); slaugytojo/ procedūrų kabinetas.
- 14.5.3** Vaikų ligų dienos stacionare paslaugas teikia vaikų ligų gydytojas ar gydytojas vaikų kardiologas ir/ar nefrologas (priklausomai nuo paslaugos lygio) ir bendrosios praktikos slaugytoja. Į specialistų komandą gali būti įtraukti ir kiti specialistai (pvz. kineziterapeutas). Komandos darbą koordinuoja vaikų ligų gydytojas ar vaikų gydytojas specialistas.
- 14.5.4** ASPĮ turi užtikrinti vaikų ligų dienos stacionaro paslaugų teikimą ne trumpiau kaip 5 dienas per savaitę ir ne trumpiau kaip 4 val. per dieną.
- 14.5.5** Pacientui, besikreipiančiam dėl padidėjusio kraujospūdžio, gali būti taikomi šie diagnostikos ir gydymo metodai: magnetinio rezonanso tyrimas ar kompiuterinė tomografija atliekama taikant bendrinę nejautrą; vaiko, kuriam nustatytas vidutinis ar sunkus neįgalumo lygis, arba vaiko, kuriam įtarta ar diagnozuota reta liga, išplėstinis daugiadalykės komandos konsultavimas; vaisto skyrimas infuzijos būdu, centralizuotai perkamų vaistų skyrimas ir suleidimas infuzijos būdu, biologinės terapijos ar hormonų terapijos.
- 14.5.6** Suteiktos specializuotos vaikų ligų bei vaikų kardiologijos ambulatorinės paslaugos aprašomos paciento formoje Nr. 025/a „Ambulatorinė asmens sveikatos istorija“, patvirtintoje 2014 m. sausio 27 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-120 „Dėl Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei Privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“ (toliau – forma 025/a), bei užpildoma forma Nr. 025/a-LK „Asmens ambulatorinio gydymo statistinė kortelė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 687 „Dėl medicininės apskaitos dokumentų formų tvirtinimo“ (toliau – forma 025/a-LK).
- 14.5.7** Šioje metodikoje aprašomų sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir organizavimo procese informacinės ir ryšio technologijos naudojamos, rodikliai susiejami su ESPBI IS, įstaigos informacine sistema, kaip tai apibrėžia dabar galiojantys teisiniai aktai.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymas Nr. V-120 „Dėl Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei Privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“

<https://sam.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/e-sveikata/espbi-is-e-recepto-medvais-naudotoju-gaires>.

14.6 Reikalavimai personalui:

- 14.6.1** Teisės aktai, reglamentuojantys reikalavimus sveikatos priežiūros specialistams, dalyvaujantiems vaikų, turinčių padidėjusį AKS, diagnostikos procese ir gydyme:
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymas Nr. 1225 „Dėl bendrųjų vaikų ligų ir specializuotų vaikų ligų stacionariųjų antrinio ir tretinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašų patvirtinimo“;
 - Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymas Nr. 1225 „Dėl bendrųjų vaikų ligų ir specializuotų vaikų ligų stacionariųjų antrinio ir tretinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašų patvirtinimo“;

- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 lapkričio 9 d. įsakymas Nr.648 „Dėl vaikų kardiologijos antrinio ir tretinio lygio paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų“;
- 2019 m. liepos 12 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-828 Dėl Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 8 d. įsakymo nr. V-591 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo.
- 2017 m. vasario 1 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-93 Dėl Lietuvos medicinos normos MN 31:2017 „Gydytojas dietologas“ patvirtinimo
- 2004 m. kovo 23 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-146 Dėl Lietuvos medicinos normos MN 54:2019 „Gydytojas otorinolaringologas“ patvirtinimo
- 2019 m. balandžio 25 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-501 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 56:2019 „Gydytojas genetikas“ patvirtinimo
- 2019 m. liepos 29 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-939 Dėl Lietuvos medicinos normos MN 164:2019 „Vaikų infekcinių ligų gydytojas“ patvirtinimo.
- 2018 m. rugsėjo 20 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-1033 Dėl Lietuvos medicinos normos MN 66:2018 „Vaikų ligų gydytojas“ patvirtinimo.
- 2021 m. sausio 25 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-148 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 151:2021 „Vaikų intensyviosios terapijos gydytojas“ patvirtinimo
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gegužės 30 d. įsakymas Nr. V-627 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 162:2018 „Medicinos psichologas“ patvirtinimo“.

- 14.6.2** Vaikų kardiologijos paslaugas gali teikti tik galiojančią Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie sveikatos apsaugos ministerijos išduotą licenciją verstis medicinos praktika pagal savo specialybę turintis specialistas.
- 14.6.3** Daugiadalykės, vaikų kardiologijos paslaugas teikiančios specialistų komandos sudėtis gali skirtis priklausomai nuo teikiamų paslaugų pobūdžio, lygmens ir paslaugas teikiančios ASPĮ darbo organizavimo tvarkos. Komandai vadovauja gydytojas vaikų kardiologas, atsakingas už vaikų kardiologijos paslaugas šioje ASPĮ. Komandos vadovo atsakomybė ir atskaitomybė nustatoma ASPĮ vidaus tvarkos taisyklės apibrėžiančiuose dokumentuose.
- 14.6.4** Specialistai, teikiantys vaikų kardiologijos paslaugas, turi reguliariai kelti profesinę kvalifikaciją dalyvaudami Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos, universitetų ar profesinių organizacijų organizuojamuose profesinės kvalifikacijos tobulinimo mokymuose, respublikinėse ir tarptautinėse konferencijose, aktyviai domėtis naujausia mokslinė literatūra, atnaujinti žinias ir įgūdžius. Gydytojų vaikų kardiologų kvalifikacija keliama įvairiuose seminaruose, konferencijose bei mokymuose. Relicencijavimui kiekvienas gydytojas kas 5 metai turi pateikti dokumentus apie 120 kreditinių valandų, patvirtinančių kvalifikacijos kėlimą per einamuosius 5 metus, ne mažiau kaip 70 proc. pagal savo specializaciją t.y. vaikų kardiologijoje.

- 15.2 Metodiniam dokumentui įdiegti konkrečioje ASPĮ reikalingi specialistai, teikiantys vaikų kardiologo paslaugas atitinkamu lygiu ir patalpos bei medicininė įranga šioms paslaugoms teikti, atitinkantys reikalavimus aprašytus šio metodinio dokumento 14.2 – 14.5. poskyriuose.
- 15.3 Rekomenduojama ASPĮ įdiegti šio metodinio dokumento pagrindu parengtą, medicinos etikos komiteto bei įstaigos vadovo įsakymu patvirtintą alpstancijų vaikų diagnostikos ir gydymo protokolą.
- 15.4 Šiam metodiniam dokumentui įgyvendinti reikalingi asmens sveikatos paslaugas teikiančių specialistų (šeimos gydytojų, vaikų ligų gydytojų, vaikų kardiologo, vaikų neurologo, skubios pagalbos gydytojų, kitų vaikų specialistų) vaikų sinkopių diagnostikos ir gydymo įgūdžiai, atitinkantys jų profesines normas bei gebėjimas taikyti įgūdžius praktikoje.
- 15.5 Diegiant šį metodinį dokumentą, numatyti mokymai sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikiantiems specialistams, kurių metu gydytojai bus supažindinti su šiuo dokumentu bei jame išdėstytu vaikų su pilvo skausmais diagnostikos ir gydymo algoritmu; šių mokymų finansavimas numatytas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto “Integruoto Lietuvos vaikų sveikatos priežiūros paslaugų modelio, apimančio pirminio, antrinio ir tretinio lygio paslaugas, sukūrimas ir specialistų mokymai”(pagal priemonę NR. 08.4.2-ESFA-V-622) apimtyje.
- 15.6 Informacija apie metodinį dokumentą bus pristatyta 14.4. punkte aprašytuose mokymuose, jo įdiegimą koordinuojančioms ir susijusioms institucijoms Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos, Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos, Lietuvos pediatrų draugija, Lietuvos vaikų kardiologų draugija, Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerija. Numatoma metodinį dokumentą pristatyti profesinėse konferencijose, vaikų sveikatos priežiūros specialistų tobulinimo kursuose, aukščiau išvardintų institucijų internetinėse svetainėse bei socialiniuose tinkluose.
- 15.7 Metodinio dokumento įdiegimo ASPĮ, teikiančiose sveikatos priežiūros paslaugas vaikams, kokybės vertinimas numatytas atliekant jo įdiegime dalyvaujančių specialistų apklausą, praėjus 6 mėnesiams po jo pristatymo 14.4. punkte aprašytuose mokymuose; bus vertinama specialistų nuomonė apie algoritmo kokybę, jame numatytų paslaugų prieinamumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.

16 PACIENTŲ PASITENKINIMO SUTEIKTOMIS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGOMIS VERTINIMO APRAŠYMAS

- 16.2 Pacientų pasitenkinimo suteiktomis stacionarinėmis, ambulatorinėmis paslaugomis vertinimas vykdomas pagal įstaigų pasitvirtintą bendrąją pacientų pasitenkinimo tvarką ir keliamus reikalavimus, vadovaujantis esančiais teisės aktais.
- 16.3 Paciento ir/ar jo tėvų/globėjų pasitenkinimo ambulatoriškai suteiktomis sveikatos priežiūros paslaugomis vertinimas atliekamas remiantis: Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. V-419 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių ambulatorine asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veikos kokybės ir efektyvumo vertinimo rodiklių sąrašo ir šių rodiklių duomenų suvestinių formų patvirtinimo”. Anketa priede Nr. 2
- 16.4 Paciento ir/ar jo tėvų/globėjų pasitenkinimo stacionariškai suteiktomis sveikatos priežiūros paslaugomis vertinimas atliekamas remiantis: Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1073 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veiklos kokybės ir veiklos efektyvumo vertinimo rodiklių sąrašų ir šių rodiklių duomenų suvestinių formų patvirtinimo“ (suvestinė redakcija). Anketa priede nr. 3

- 16.5** Ambulatorinio apsilankymo metu arba pasibaigus stacionariniam gydymui, pacientui ir jo artimiesiems pateikiama anoniminė anketa, kuri pildoma savanoriškai, užpildytą anketą asmuo palieka specialioje anketų dėžutėje prie įėjimo/išėjimo durų.
- 16.6** Siekiama, kad bent 80 proc. pacientų būtų patenkinti arba labai patenkinti jiems suteiktomis sveikatos priežiūros paslaugomis: atsakymai į 6 klausimą ambulatorinių paslaugų anketoje arba į 11 klausimą stacionarinių paslaugų anketoje būtų 7-10.
- 16.7** ASPĮ vadovo pasirašytinai įgaliotas asmuo kartą per kalendorinius metus atlieka užpildytų anketų duomenų analizę ir pateikia pacientų pasitenkinimo ASPĮ teikiamomis paslaugomis (6 ambulatorinių paslaugų anketos klausimas arba 11 stacionarinių paslaugų anketos klausimas) anketinius duomenis šia forma:

Eil. Nr.	Anketos	Skaičius, vnt.
1.	Anketos, kuriose įvertinimas „1“	
2.	Anketos, kuriose įvertinimas „2“	
3.	Anketos, kuriose įvertinimas „3“	
4.	Anketos, kuriose įvertinimas „4“	
5.	Anketos, kuriose įvertinimas „5“	
6.	Anketos, kuriose įvertinimas „6“	
7.	Anketos, kuriose įvertinimas „7“	
8.	Anketos, kuriose įvertinimas „8“	
9.	Anketos, kuriose įvertinimas „9“	
10.	Anketos, kuriose įvertinimas „10“	
11.	Iš viso tinkamai užpildytų anketų	
12.	Iš viso apklausoje dalyvavusių anketų	

- 16.8** Pacientų arba jų artimųjų stacionarinių sveikatos priežiūros paslaugų vertinimas turi būti vykdomas reguliariai anketavimo būdu, siekiant apklausti ne mažiau nei 10 proc. pacientų ir (arba) jų artimųjų (tėvų, globėjų).

- 16.9** ASPI vadovo sprendimu į anketą gali būti įtraukta papildomų klausimų ir (ar) pacientams pateikiamos papildomos anketos ASPI suteiktų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybei įvertinti.
- 16.10** Pacientų pasitenkinimo ASPI teikiamomis asmens sveikatos priežiūros paslaugomis lygis (atsakymas į 6 klausimą ambulatorinių paslaugų anketoje arba į 11 klausimą stacionarinių paslaugų anketoje) – teigiamo įvertinimo anketų skaičiaus ir visų apklausoje dalyvavusių anketų skaičiaus santykis.
- 16.11** Vertinamos tik tinkamai užpildytos anketos, t. y. ambulatorinių paslaugų anketos, kuriose į 6-ą klausimą arba stacionarinių paslaugų anketos, kuriose į 11-tą klausimą pateiktas tik vienas atsakymas. Teigiamo įvertinimo anketos – anketos, kuriose pacientų bendras pasitenkinimas ASPI teikiamomis asmens sveikatos priežiūros paslaugomis vertinamas 7–10:

$$\text{Pacientų pasitenkinimo ASPI teikiamomis asmens sveikatos priežiūros paslaugomis lygis} = \frac{\text{Teigiamo įvertinimo anketų skaičius}}{\text{Visų apklausoje dalyvavusių tinkamų anketų skaičius}}$$

17 METODINIO DOKUMENTO ATNAUJINIMAS

1. Galiojančio metodinio dokumento paskutinės peržiūros data	...
2. Galiojančio metodinio dokumento atnaujinimo data	Rekomenduojama dokumentą peržiūrėti ir pagal poreikį atnaujinti kas penkis metus
3. Ankstesnės metodinio dokumento versijos ir metodinio dokumento atnaujinimo (jei metodinis dokumentas atnaujintas) turinys (t. y. kas atnaujinta, palyginti su anksčiau patvirtinta metodinio dokumento versija)	...
4. Metodinio dokumento atnaujinimo iniciatorius	SAM
5. Metodinio dokumento atnaujinimo vykdytojai	SAM
6. Kitos peržiūros, atnaujinimo data	2027

18 METODINIO DOKUMENTO AUDITO APRAŠYMAS

- 18.2** Audito atlikimo tvarkos aprašas yra rekomendacinio pobūdžio. Auditas atliekamas remiantis LR SAM įsakymu 2019 m. lapkričio 15 d. Nr. V-1296 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymo Nr. V-338 „Dėl minimalių asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės reikalavimų aprašo tvirtinimo“ pakeitimo“. Metodinio dokumento kontrolę atlieka ASPĮ vidaus medicininio audito tarnyba.
- 18.3** Auditas atliekamas vieną kartą per 12 mėn. ASPĮ atliekamas įdiegto metodinio dokumento efekto auditas. Jei reikia, auditas gali būti atliekamas ir dažniau.
- 18.4** Audito uždavinys –vaikų, turinčių padidėjusį kraujospūdį diagnostikos ir gydymo bei pacientų logistikos įvertinimas.
- 18.5** Audito metu naudojami informacijos šaltiniai:
- 18.6** ambulatorinė asmens sveikatos istorija (F025/a)
- 18.7** dienos stacionaro ligonio kortelė;
- 18.8** gydymo stacionare ligos istorija (F003/a);
- 18.9** elektroninė sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinė sistema (*ESPBI IS*)
- 18.10** įstaigos informacinė sistema
- 18.11** VLK duomenys;
- 18.12** pacientų atsiliepimai (paciento ir tėvų/globėjų pasitenkinimo suteiktomis sveikatos priežiūros paslaugomis vertinimo anketa).
- 18.13** Audito vertinimo kriterijai - atvejų, kai vaiko su padidėjusiu kraujospūdžiu buvo vertinta, kardiovaskulinės sistemos ir kt. susirgimai diagnozuoti ir gydyti laikantis metodinio dokumento rekomendacijų, skaičius (procentais).
- 18.14** Nuasmeninti audito duomenys ir rezultatai aptariami su ASPĮ administracija bent kartą per 12 mėn. Audito duomenys ir ataskaitos turi tiksliai atspindėti audito veiklas, neišspręstus auditorių ir audituojamo subjekto nesutarimus ar reikšmingas kliūtis atliekant auditą. Audito ataskaitos pagrindu, jei yra nustatytos neatitiktys, pateikiamos rekomendacijos, audituotas įdiegto metodinio dokumento ASPĮ padalinys rengia koregavimo veiksmus išaiškintų neatitiktį pašalinimui, rekomendacijų įgyvendinimui. Nustatytu terminu audito vadovas arba jo įgaliotas audito grupės narys patikrina, ar koregavimo veiksmai atlikti ir patikrinimo rezultatus įrašo audito ataskaitoje. Audito metu nustačius neatitiktis, galinčias turėti neigiamą įtaką atliekamoms paslaugoms, gali būti numatytas pakartotinis vidaus medicininis auditas įgyvendintų koregavimo veiksmų veiksmingumui nustatyti. Vidinio medicininio audito ataskaita skelbiama ASPĮ tinklalapyje
- 18.15** Atlikto medicininio audito dokumentacijos nusistato pati ASPĮ pagal savo patvirtintą dokumentų pildymo ir saugojimo tvarką.
- 18.16** Auditą vykdančių asmenų kompetencijos ir funkcijos:
- 18.16.1** Medicininį auditą vykdo įstaigoje paskirta audito grupė. Audito komisijos narių funkcijas, konkretų darbą nustato audito vadovas. Įstaigoje, kurioje dirba iki 50 asmens sveikatos priežiūros specialistų, vidaus medicininio audito veiklą vykdo įstaigos vadovo įgaliotas asmuo arba ji vykdoma pagal sutartį su fiziniu arba juridiniu asmeniu. Įstaigoje, kurioje dirba daugiau kaip 50 asmens sveikatos priežiūros specialistų, steigiamas vidaus medicininio audito padalinys.
- 18.16.2** Audito apimtis - 10 proc. atsitiktinai parinktų dėl elgesio sutrikimų besikreipusių pacientų gydymo stacionare ligos istorijų (F003/a) ar ambulatorinių asmens sveikatos istorijų (F025/a) ar dienos stacionaro ligonio kortelių.
- 18.17** Vidaus medicininio audito padalinio vadovas yra tiesiogiai pavaldus įstaigos vadovui, kuris užtikrina vidaus medicininio audito veiklos organizacinę nepriklausomumą, negali perduoti šios valdymo funkcijos kitiems įstaigos darbuotojams bei nedaro poveikio

atliekant vidaus medicininį auditą ir pateikiant vidaus medicininio audito rezultatus. Auditoriai turi būti nepriklausomi nuo audituojamos veiklos, auditus atliekantys auditoriai neturi būti pavaldūs audituojamo proceso vadovams.

18.18 Auditorius arba auditorių grupė registruoja vertinimo rezultatus audito ataskaitoje ir neatitikties, koregavimo ir prevencinių veiksmų formoje. Kiekvienai neatitiktčiai pildoma atskira neatitikties forma. Prie ataskaitos pateikiami: audito planas-grafikas, neatitikties formos (jei audito metu nustatoma neatitiktis).

19 SVARBIAUSIŲ KRITERIJŲ SĄRAŠAS

Nacionaliniu mastu informacinėje sistemoje galima stebėti laiką, per kurį vaikas su padidėjusiu arteriniu kraujospūdžiu dėl kardiovaskulinių ar kt. problemų (pagal TLK) patenka pas šeimos gydytoją ir vaikų ligų gydytoją, vaikų kardiologą ir/ar vaikų nefrologą bei kokia pacientų dalis siunčiama tiesiai III lygio specialistams vaikų kardiologams ir/ar vaikų nefrologams.

20 KONTAKTINIS ASMUO (INSTITUCIJA)

Dr. Odeta Kinčinienė, VUL SK Pediatrijos centro, vyr. gyd. vaikų kardiologė, mob.nr.: +370669914729, el. paštas: odeta.kinciniene@santa.lt

21 LITERATŪRA

1. Lurbea E, Agabiti-Roseic E, J. Kennedy C, Dominiczake A, Erdinef S et al. 2016 European Society of Hypertension guidelines for the management of high blood pressure in children and adolescents. *J Hypertens* 34:1887–1920.
2. Flynn JT, Kaelber DC, Baker-Smith CM, et al; Subcommittee on Screening and Management of High Blood Pressure in Children. Clinical Practice Guideline for Screening and Management of High Blood Pressure in Children and Adolescents. *Pediatrics* 2017; 140: e20171904.
3. Sinha R, Saha A, Samuels J. American Academy of Pediatrics Clinical Practice Guidelines for Screening and Management of High Blood Pressure in Children and Adolescents: What is New?. *Indian Pediatr* 2019; 56: 317–21.
4. Whelton PK, Carey RM, Aronow WS, et al. 2017 ACC/AHA/ AAPA/ABC/ACPM/AGS/APhA ASH/ASPC/NMA/PCNA Guideline for the Prevention, Detection, Evaluation, and Management of High Blood Pressure in Adults: A Report of the American College of Cardiology/American Heart Association Task Force on Clinical Practice Guidelines [published correction appears in *Hypertension*. *Hypertension* 2018; 71: e13–115
5. Litwin M, Niemirska A, S'ladowska J, Antoniewicz J, Daszkowska J, Wierzbicka A, et al. Left ventricular hypertrophy and arterial wall thickening in children with essential hypertension. *Pediatr Nephrol*, 2006; 21:811–819
6. Moyer VA, U.S. Preventive Services Task Force. Screening for primary hypertension in children and adolescents: U.S. Preventive Services. Task Force recommendation statement. *Ann Intern Med* 2013;159:613–619.
7. Brady TM, Redwine KM, Flynn JT, American Society of Pediatric Nephrology. Screening blood pressure measurement in children: are we saving lives? *Pediatr Nephrol* 2014; 29:947–950.
8. Chiolerio A, Bovet P, Paradis G. Controversy about hypertension screening in children: a public health perspective. *J Hypertens* 2015; 33:1352–1355.
9. Bianchetti MG, Bucher BS, Simonetti GD. Controversy about hypertension screening in children: a clinical perspective. *J Hypertens* 2015; 33:1356–1358.
10. Lurbe E, Ingelfinger JR. Blood pressure in children and adolescents: current insights. *J Hypertens* 2016; 34:176–183

11. Lurbe E, Torro MI, Alvarez-Pitti J, Redon P, Redon J. Central blood pressure and pulse wave amplification across the spectrum of peripheral blood pressure in overweight and obese youth. *J Hypertens* 2016; 34:1389–1395.
12. Vik KL, Romundstad P, Nilsen TI. Tracking of cardiovascular risk factors across generations: family linkage within the populationbased HUNT study, Norway. *J Epidemiol Community Health* 2013;67:564–570.
13. Carrico RJ, Sun SS, Sima AP, Rosner B. The predictive value of childhood blood pressure values for adult elevated blood pressure. *Open J Pediatr* 2013; 3:116–12
14. Sundin PO, Udumyan R, Sjöström P, Montgomery S. Predictors in adolescence of ESRD in middle-aged men. *Am J Kidney Dis* 2014; 64:723–729.
15. Juhola J, Magnussen CG, Berenson GS, Venn A, Burns TL, Sabin MA, et al. Combined effects of child and adult elevated blood pressure on subclinical atherosclerosis: the International Childhood Cardiovascular Cohort Consortium. *Circulation* 2013; 128:217–224.
16. Kishi S, Teixido-Tura G, Ning H, Venkatesh BS, Wu C, Almeida A, et al. Cumulative blood pressure in early adulthood and cardiac dysfunction in middle age the CARDIA study. *J Am Coll Cardiol* 2015; 65:2679–2687.
17. Ferreira I, van de Laar RJ, Prins MH, Twisk JW, Stehouwer CD. Carotid stiffness in young adults: a life-course analysis of its early determinants The Amsterdam Growth and Health Longitudinal Study. *Hypertension* 2012; 59:54–61.
18. Gupta-Malhotra M, Banker A, Shete S, Hashmi SS, Tyson JE, Barratt MS, et al. Essential hypertension vs. secondary hypertension among children. *Am J Hypertens* 2015; 28:73–80.
19. Rosner B, Cook NR, Daniels S, Falkner B. Childhood blood pressure trends and risk factors for high blood pressure: the NHANES experience 1988–2008. *Hypertension* 2013; 62:247–254.
20. Flechtner-Mors M, Neuhauser H, Reinehr T, Roost HP, Wiegand S, Siegfried W, et al., APV initiative and the BMBF Competence Network Obesity. Blood pressure in 57,915 pediatric patients who are overweight or obese based on five reference systems. *Am J Cardiol* 2015; 115:1587–1594.
21. Redwine KM, Acosta AA, Poffenbarger T, Portman RJ, Samuels J. Development of hypertension in adolescents with Ppe-hypertension. *J Pediatr* 2012; 160:98–103.
22. Lurbe E, Thijs L, Torro MI, Alvarez J, Staessen JA, Redon J. Sexual dimorphism in the transition from masked to sustained hypertension in healthy youths. *Hypertension* 2013; 62:410–41
23. TODAY Study Group. Rapid rise in hypertension and nephropathy in youth with type 2 diabetes. *Diabetes Care* 2013; 36:1735–1741.
24. Parker ED, Sinaiko AR, Kharbanda EO, Margolis KL, Daley MF, Trower NK, et al. Change in weight status and development of hypertension. *Pediatrics* 2016; 137:1–9.
25. Bocelli A, Favilli S, Pollini I, Bini RM, Ballo P, Chiappa E, Zuppirol A. Prevalence and long-term predictors of left ventricular hypertrophy, late hypertension, and hypertensive response to exercise after successful aortic coarctation repair. *Pediatr Cardiol* 2013; 34:620–629.
26. Padmanabhan S, Caulfield M, Dominiczak AF. Blood pressure genomics. *Circ Res* 2015; 116:937–959.
27. Kułaga Z, Litwin M, Grajda A, Kułaga K, Gurzkowska B, Go'z'dz' M, et al., OLAF Study Group. Oscillometric blood pressure percentiles for Polish normal-weight school-aged children and adolescents. *J Hypertens* 2012; 30:1942–1954.
28. Barba G, Buck C, Bammann K, Hadjigeorgiou C, Hebestreit A, Ma°rild S, et al., IDEFICS Consortium. Blood pressure reference values for European nonoverweight school children: the IDEFICS study. *Int J Obes* 2014; 38:S48–S56.
29. O'Brien E, Parati G, Stergiou G, Asmar R, Beilin L, Biló G, et al., European Society of Hypertension Working Group on Blood Pressure Monitoring. European Society of Hypertension position paper on ambulatory blood pressure monitoring. *J Hypertens* 2013; 31:1731–1768.
30. Parati G, Stergiou G, O'Brien E, Asmar R, Beilin L, Biló G, et al., European Society of Hypertension Working Group on Blood Pressure Monitoring and Cardiovascular Variability.

- European Society of Hypertension practice guidelines for ambulatory blood pressure monitoring. *J Hypertens* 2014; 32:1359–1366.
31. Salice P, Ardissino G, Barbier P, Baca` L, Vecchi DL, Ghiglia S, et al. Differences between office and ambulatory blood pressures in children and adolescents attending a hospital hypertension clinic. *J Hypertens* 2013; 31:2165–2175.
 32. Reilly JJ, Kelly J. Long-term impact of overweight and obesity in childhood and adolescence on morbidity and premature mortality in adulthood: systematic review. *Int J Obes* 2011; 35:891–898.
 33. Park MH, Falconer C, Viner RM, Kinra S. The impact of childhood obesity on morbidity and mortality in adulthood: a systematic review. *Obes Rev* 2012; 13:985–1000.
 34. World Health Organization. Obesity and overweight 2015. Available at: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs311/en>.
 35. Seeman T, Dostalek L, Gilik J. Control of hypertension in treated children and its association with target organ damage. *Am J Hypertens* 2012; 25:389–395.
 36. Matteucci MC, Chinali M, Rinelli G, Wu`hl E, Zurowska A, Charbit M, et al., ESCAPE Trial Group. Change in cardiac geometry and function in CKD children during strict BP control: a randomized study. *Clin J Am Soc Nephrol* 2013; 8:203–210
 37. Etehad D, Emdin CA, Kiran A, Anderson SG, Callender T, Emberson J, et al. Blood pressure lowering for prevention of cardiovascular disease and death: a systematic review and meta-analysis. *Lancet* 2016; 387:957–967.
 38. Heerspink HJ, Kro`pelin TF, Hoekman J, de Zeeuw D, Reducing Albuminuria as Surrogate Endpoint (REASSURE) Consortium. Drug-induced reduction in albuminuria is associated with subsequent renoprotection: a meta-analysis. *J Am Soc Nephrol* 2015; 26:2055–2064.
 39. Ferguson MA, Flynn JT. Pharmacologic treatment of childhood hypertension. In: Flynn JT, Ingelfinger JR, Portman RJ, editors. *Pediatric hypertension*. New York: Humana Press; 2013. pp. 539–555.
 40. Shi L, Krupp D, Remer T. Salt, fruit and vegetable consumption and blood pressure development: a longitudinal investigation in healthy children. *Br J Nutr* 2014; 111:662–671.
 41. Moore LL, Bradlee ML, Singer MR, Quareshi MM, Buendia JR, Daniels SR. Dietary approaches to Stop Hypertension (DASH) eating pattern and risk of elevated blood pressure in adolescent girls. *Br J Nutr* 2012; 108: 1678-85
 42. Moore LL, Bradlee ML, Singer MR, Quareshi MM, Buendia JR, Daniels SR. Dietary Approaches to Stop Hypertension (DASH) eating pattern and risk of elevated blood pressure in adolescent girls. *Br J Nutr* 2012; 108:1678–1685.
 43. Chaturvedi S, Lipszyc DH, Licht C, Craig JC, Parekh R. Pharmacological interventions for hypertension in children. *Cochrane Database Syst Rev* 2014; 2:CD008117.
 44. Thomopoulos C, Parati G, Zanchetti A. Effects of blood pressure lowering on outcome incidence in hypertension: 4. Effects of various classes of antihypertensive drugs-overview and meta-analyses. *J Hypertens* 2015; 33:195–211.
 45. Ferguson MA, Flynn JT. Rational use of antihypertensive medications in children. *Pediatr Nephrol* 2013; 29:979–988.
 46. American Diabetes Association. Cardiovascular disease and risk management. Sec. 8. In standards of medical care in diabetes 2016. *Diabetes Care* 2016; 39:60–71.
 47. Olin JW, Gornik HL, Bacharach JM, Biller J, Fine LJ, Gray BH, et al., American Heart Association Council on Peripheral Vascular Disease. American Heart Association Council on Clinical Cardiology. American Heart Association Council on Cardiopulmonary, Critical Care, Perioperative and Resuscitation. American Heart Association Council on Cardiovascular Disease in the Young. American Heart Association Council on Cardiovascular Radiology and Intervention. American Heart Association Council on Epidemiology and Prevention. American Heart Association Council on Functional Genomics and Translational Biology. American Heart Association Council for High Blood Pressure Research. American Heart Association Council on the Kidney in Cardiovascular Disease. American Heart Association Stroke Council.

- Fibromuscular dysplasia: state of the science and critical unanswered questions: a scientific statement from the American Heart Association. *Circulation* 2014; 129:1048–1078.
48. Grossman A, Messerli FH, Grossman E. Drug-induced hypertension – an unappreciated cause of secondary hypertension. *Eur J Pharmacol* 2015; 763:15–22.
49. Kassel LE, Odum LE. Our own worst enemy: pharmacologic mechanisms of hypertension. *Adv Chr Kid Dis* 2015; 22:245–252.
50. Seeman T, Hamdani G, Mitsnefes M. Hypertensive crisis in children and adolescents. *Pediatr Nephrol* 2019; 34:2523–37.

22 REKOMENDACIJOS MOKSLINIAMS TYRIMAMS

Rekomenduojama atlikti epidemiologinius tyrimus Lietuvoje, kad nustatyti vaikų arterinės hipertenzijos paplitimą. Šiuos duomenis būtų galima lyginti su kitų šalių duomenimis ir vertinti vaikų sergamumo bei sveikatos priežiūros paslaugų kokybės prasme.

23 INFORMACIJA VISUOMENEI IR PACIENTUI

Informuoti visuomenę ir pacientus apie vaikų padidėjusio kraujospūdžio diagnostikos ir gydymo algoritmo ruošimo eigą, paruošti anketų analizės išvadas, pastabas ir rekomendacijos pradėjus algoritmui veikti, supažindinti su pacientų logistika Jam atvykus dėl padidėjusio kraujospūdžio.

Padidėjęs arterinis kraujospūdis - tai dažnėjanti sveikatos problema ne tik suaugusiųjų bet ir vaikų amžiuje, kuri sukelia daug nerimo tėvams ar globėjams, tačiau ne visada tai sunkios ligos pradžia. Padidėjęs vaiko kraujospūdis dažnai nustatomas gydytojo kabinete, aki vaikas jaudinasi dėl apžiūros, o namuose būna normalus. Tai vadinama „Baltojo chalato“ hipertenzija, kuriai nereikia vaistų nuo padidėjusio spaudimo ir kuri nesukelia pavojų vaiko sveikatai. Tačiau nereikia pamiršti ir kitos būklės, kuomet kraujospūdis normalus gydytojo kabinete, o padidėjęs – namuose, kartais ir nakties miego metu.

Esant padidėjusiam kraujospūdžiui vaikai gali skųstis galvos skausmu, kraujavimu iš nosies, suprastėjusia fizinio krūvio tolerancija, širdies plakimais, rečiau – nugaros, šono ar krūtinės skausmu. Esant minėtų nusiskundimų, būtina kreiptis pas šeimos gydytoją, kuris tiksliai pamatuos vaiko kraujo spaudimą, jį įvertins pagal nustatytą metodiką ir, esant indikacijų, skirs tolimesnius tyrimus. Net ir nesant minėtų skundų, būtina išmatuoti kraujo spaudimą bent vieną kartą, kai vaikai sukanka 3 metai. Jei vaikelis gimė neišnešiotas, po gimimo reikėjo jį gydyti naujagimių skyriuje, jam buvo nustatyta įgimta širdies yda, jis prastai auga, turi anemiją, sirgęs šlapimo organų infekcija ar kita inkstų liga, šeimoje yra nustatyta paveldimų riebalų apykaitos ligų ar sunki arterinė hipertenzija, kraujospūdį išmatuoti reikia iki sukanka treji metai. Dažniau kraujospūdį matuoti būtina nutukusiems, mažai judantiems, cukriniu diabetu, lėtinėmis inkstų, antinksčių, skydliaukės ligomis sergantiems vaikams. Nepamirškime, kad kraujospūdis gali padidėti ir nuo kai kurių vaistų.

Kraujospūdis turi būti matuojamas ramiam, sėdinčiam vaikui, tinkama jo dydžiui manžete ant dešinėsios rankos.

Nustatęs padidėjusį kraujospūdį, gydytojas skirs Jums papildomą vizitą, kai bus kartojami kraujospūdžio matavimai. Jei kartotinio matavimo spaudimas bus padidėjęs, matavimai bus kartojami reguliariai. Jei nustatomas didelis kraujospūdis, vadinamas arterine hipertenzija, gydytojas skirs atlikti kraujo ir šlapimo laboratorinius bei širdies ir pilvo instrumentinius tyrimus. Jei kraujospūdis yra itin aukštas, tai vadinama II stadijos hipertenzija, gydytojas siųs ištyrimui į ligoninę, kur tyrimus atliks gydytojai specialistai: gydytojas vaikų kardiologas, vaikų nefrologas, kartais – endokrinologas ar kitos specialybės gydytojas. Iš karto pas gydytoją specialistą šeimos

gydytojas siūš, jei kraujospūdzio padidėjimą nustatys mažam vaikui ar jei pradinių tyrimų metu nustatys tam tikrų organų pakenkimą.

Atlikus tyrimus ir nustatčius padidėjusio kraujospūdzio kilmę bus skiriamas gydymas. Jei padidėjimas nėra labai ar itin ryškus ir nenustatoma jokių pirminių organų ar sistemų ligų, pradzioje tikriausiai nebus skiriama nuolatinių vaistų nuo padidėjusio kraujospūdzio. Gydytojas rekomenduos didinti fizinį aktyvumą, laikytis sveikos mitybos principų ir pan. Jei spaudimo padidėjimas yra didesnis, ar kai nustatyta organų pakenkimų, gydymas vaistais bus skiriamas iš karto.

Paskyrus gydymą, bus būtina nuolat stebėti jo efektyvumą, t.y., matuoti kraujospūdį namuose, stebėti kūno masės pokyčius, reiks tam tikru ritmu lankytis pas gydytoją.

Labai svarbu prisiminti, kad būtina labai nuosekliai vykdyti visas gydytojo rekomendacijas, reguliariai vartoti vaistus, jei tokių skirta, savarankiškai nenutraukti gydymo ar nekeisti medikamentu, nepasitarus su gydytoju. Būtina prisiminti, kad negydomas padidėjęs kraujospūdis neigiamai veikia ne tik savijautą, bet ir ilgalaikę sveikatą. Negydant ar netinkamai gydant arterinę hipertenziją pažeidžiami inkstai, širdis, kraujagyslių sienelės. Išsivysčius reikšmingų pakenkimų, arterine hipertenzija su visais padidėjusios rizikos veiksniais vaikas sirgs ir suaugusiojo amžiuje, kad reikšmingai pablogins gyvenimo kokybę ir išgyvenimo prognozes. Ir atvirkščiai, sklandus gydančio gydytojo ir paciento bendradarbiavimas gali visiškai sugrąžinti paciento sveikatą.

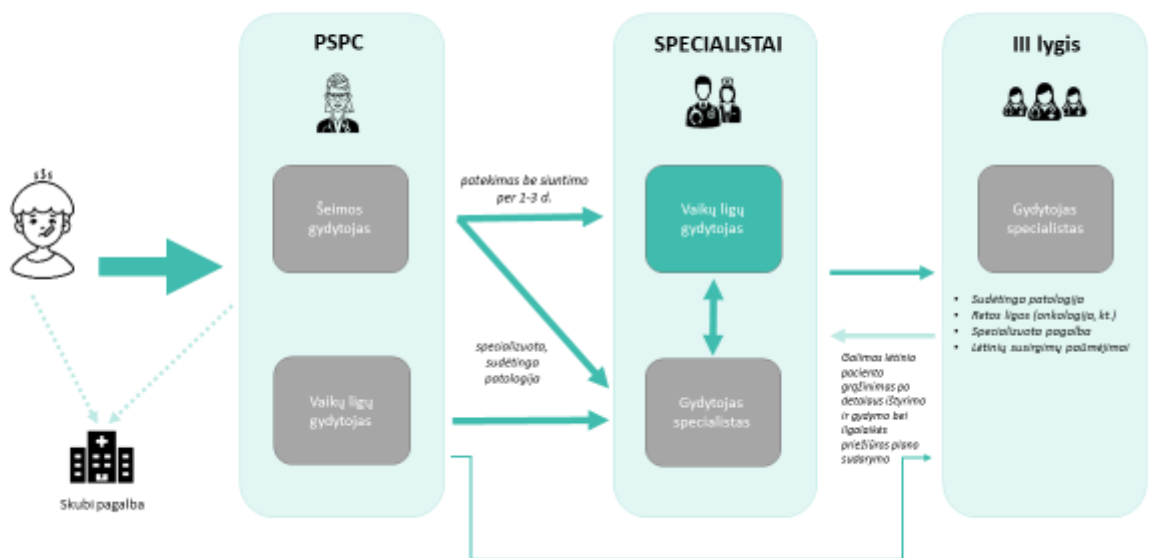
24 PRIEDAI

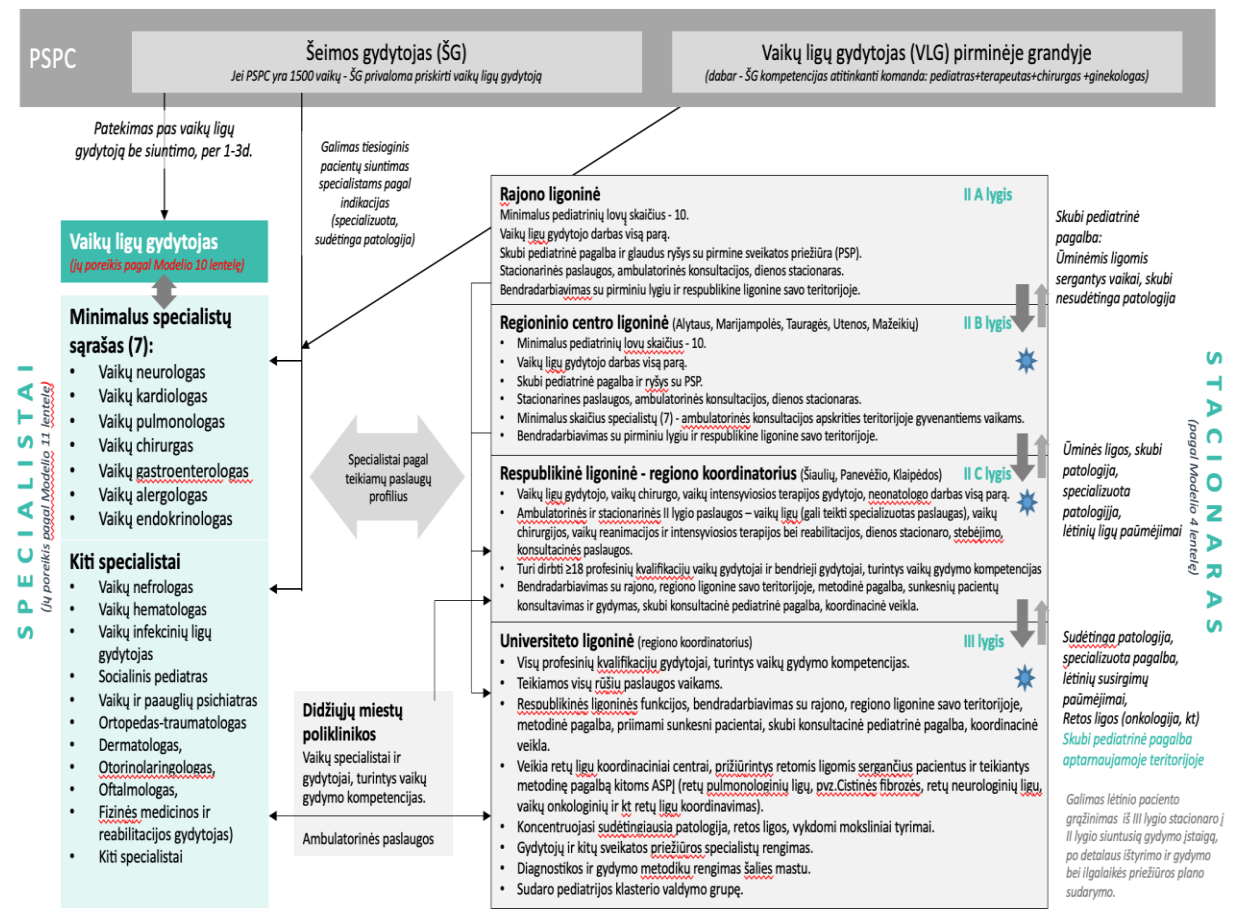
24.2 Metodinio dokumento priedų sąrašas:

- 24.2.1 Priedas. Paciento/vaiko sveikatos priežiūros paslaugų teikimo algoritmas pagal sveikatos paslaugų teikimo lygius
- 24.2.2 Priedas. Ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų vertinimo anketa.
- 24.2.3 Priedas. Stacionarinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų vertinimo anketa
- 24.2.4 Priedas ASPĮ, teikiančios ambulatorines vaikų ligų sveikatos priežiūros paslaugas
- 24.2.5 Priedas. ASPĮ, teikiančios stacionarines vaikų ligų sveikatos priežiūros paslaugas
- 24.2.6 Priedas, ASPĮ, teikiančios specializuotas ambulatorines vaikų kardiologijos sveikatos priežiūros paslaugas vaikams.

1 priedas. Paciento/vaiko sveikatos priežiūros paslaugų teikimo algoritmas pagal sveikatos paslaugų teikimo lygius.

Paciento/vaiko kelias

2 priedas. Ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų vertinimo anketa

Gerb. Paciente (Paciento atstove),

Dėkojame, kad pasirinkote mūsų gydymo įstaigą.

Mes nuolat siekiame gerinti teikiamų paslaugų kokybę, teikti pacientų lūkesčius atitinkančias sveikatos priežiūros paslaugas, todėl Jūsų nuomonė mums labai svarbi. Maloniai prašytume užpildyti šią anketa. Anketa anoniminė, Jūsų atsakymai bus analizuojami tik apibendrintos statistikos tikslu, todėl neturės jokios įtakos Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) tolesniems santykiams su mūsų gydymo įstaigos personalu.

Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) amžius (pilnais metais):

Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) lytis (pabraukti): Vyras Moteris

Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) socialinė padėtis (pabraukti):

Vaikas Studentas

Dirbantis asmuo

Bedarbis

Pensininkas

Eil. Nr.	Klausimas	Atsakymai (žymėti tik vieną)				
		Labai gerai	Gerai	Vidutiniškai	Blogai	Labai blogai
1.	Kaip vertinate mūsų gydymo įstaigos registratūros darbą?					
2.	Kaip vertinate mūsų gydymo įstaigos slaugytojų darbą?					
3.	Kaip vertinate mūsų gydymo įstaigos gydytojų darbą?					

4.	Įvertinkite, ar suteikta informacija apie Jūsų ligą ir tolesnį gydymą buvo aiški, ar jos suteikta pakankamai?											
Eil. Nr.	Klausimas	Atsakymai (žymėti tik vieną)										
		Tikrai taip	Galbūt taip	Abejoju	Galbūt ne	Tikrai ne						
5.	Ar rekomenduotumėte savo draugams ir pažįstamiems pasirinkti mūsų gydymo įstaigą?											
6.	Prašome savo bendrą pasitenkinimą suteiktų paslaugų kokybe įvertinti balais nuo 1 iki 10:											
		Atsakymai (žymėti tik vieną)										
Labai blogai		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Labai gerai

Dėkojame Jums už atsakymus ir linkime geros sveikatos.

3 priedas. Stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros paslaugų vertinimo anketa

Gerb. Paciente (Paciento atstove),

Dėkojame, kad pasirinkote mūsų ligoninę. Mes siekiame nuolat gerinti teikiamų paslaugų kokybę, todėl Jūsų nuomonė mums labai svarbi. Šiuo metu Jūs (Jūsų atstovaujamas pacientas) baigėte gydymą (gydymo etapą) mūsų ligoninėje. Maloniai prašytume užpildyti šią anketa. Anketa anoniminė, Jūsų atsakymai bus analizuojami tik apibendrintoje statistikoje, todėl neturės jokios įtakos Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) tolimesniems santykiams su ligoninės personalu.

Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) amžius (pilnais metais):

Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) lytis (tai, kas tinka, pabraukti): Vyras Moteris

Jūsų (Jūsų atstovaujamo paciento) socialinė padėtis (tai, kas tinka, pabraukti):

Vaikas

Studentas

Dirbantis asmuo

Bedarbis

Pensininkas

Eil. Nr.	Klausimas	Atsakymai (žymėti tik vieną)				
		Labai gerai	Gerai	Vidutiniškai	Blogai	Labai blogai
1.	Kaip Jūs vertinate ligoninės gydytojų darbą?					
2.	Kaip Jūs vertinate ligoninės slaugytojų ir (ar) akušerių darbą?					
3.	Kaip Jūs vertinate ligoninės maisto kokybę?					
4.	Kaip Jūs vertinate personalo pagarbą gydymo ligoninėje metu?					
5.	Kaip Jūs vertinate ligoninės patalpų švarą ir jaukumą?					
6.	Įvertinkite, kaip suprantamai Jus gydė gydytojai suteikė Jums (ar Jūsų atstovaujamo pacientui)					

Eil. Nr.	Klausimas	Atsakymai (žymėti tik vieną)				
		Labai gerai	Gerai	Vidutiniškai	Blogai	Labai blogai
	svarbią informaciją?					
7.	Įvertinkite, kaip suprantamai Jus slaugiusios slaugytojos ir (ar) akušerės suteikė Jums (ar Jūsų atstovaujamaam pacientui) svarbią informaciją?					

Eil. Nr.	Klausimas	Atsakymai (žymėti tik vieną)				
		Tikrai taip	galbūt taip	Abejoju	galbūt ne	tikrai ne
8.	Ar personalas atsižvelgė į Jūsų nuomonę, priimant sprendimus dėl tyrimų ir gydymo eigos?					
9.	Ar Jūs rinktumėtės šią ligoninę dar kartą?					
10.	Ar rekomenduotumėte gydytis šioje ligoninėje savo artimam žmogui?					
11.	Prašome įvertinti savo bendrą pasitenkinimą suteiktų paslaugų kokybe balais skalėje nuo 1 iki 10:					

Labai blogai	Atsakymai (žymėti tik vieną)										Labai gerai
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

Dėkojame Jums už atsakymus ir linkime geros sveikatos

4 priedas. ASPI, teikiančios ambulatorines vaikų ligų sveikatos priežiūros paslaugas vaikams

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
<u>AB „Ortopedijos technika“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Partizanų g. 17, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
<u>Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Eivenių g. 2, Kaunas	Kauno m. sav.	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos
<u>MB Jurgitos klinika</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Rotušės g. 30C, Biržai	Biržų r. sav.	-	-	-	-
<u>UAB „Affidea Lietuva“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Naujoji g. 48A, Alytus	Alytaus m. sav.	VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	VšĮ Alytaus rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Alytaus rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Alytaus rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centras
<u>UAB „Affidea Lietuva“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	K. Donelaičio g. 5, Klaipėda Paryžiaus Komunos g. 10A, Klaipėda Liepojos g. 43, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Affidea Lietuva“	VšĮ Klaipėdos psichikos sveikatos centras	VšĮ „Ori senatvė“
<u>UAB „Affidea Lietuva“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Gluosnių g. 4, Šilutė	Šilutės r. sav.	-	-	-	-
<u>UAB „Ave vita medicinos centras“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Kovo 11-osios g. 22, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
<u>UAB „Baltic Medics“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	J. Zauzevino g. 9A Klaipėda Dragūnų g. 2-6, Klaipėda Taikos pr. 48 B, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Baltic Medics“	UAB „Baltic Medics“	UAB „Baltic Medics“
<u>UAB „Gruodė“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	P. Cvirkos g. 3, Širvintos	Širvintų r. sav.	VšĮ Širvintų ligoninė	UAB „Gruodė“	UAB „Gruodė“	UAB „Gruodė“
<u>UAB „Imchotepas“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ligoninės g. 2A, Eišiškės	Šalčininkų r. sav.	-	-	-	-
<u>UAB „Implanteria“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ateities g. 5, Raseiniai	Raseinių r. sav.	-	-	-	-
<u>UAB „InMedica“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Spaustuvės g. 4, Tauragė Vytauto g. 76A, Tauragė Turgaus a. 5, Skaudvilė S. Dariaus ir S. Girėno g. 28A, Tauragė	Tauragės r. sav.	VšĮ Tauragės ligoninė	UAB „InMedica“	VšĮ Tauragės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	UAB „InMedica“
<u>UAB „InMedica“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Zirmūnų g. 70, Vilnius Jonaziūių g. 3, Vilnius Seškinės g. 30, Vilnius L. Asanavičiūtės g. 20, Vilnius J. Baltrušaičio g. 3, Vilnius P. Baublio g. 2, Vilnius A. Vivulskio g. 7, Vilnius Kęstučio g. 32, Vilnius Antakalnio g. 46A, Vilnius Seimyniškių g. 19, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „InMedica“	UAB „InMedica“	UAB „InMedica“
<u>UAB „Jūsų medicinos namai“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	J. Basanavičiaus g. 12, Kuršėnai	Šiaulių r. sav.	VšĮ Kuršėnų ligoninė	UAB „Jūsų medicinos namai“	VšĮ Šiaulių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	UAB „Jūsų medicinos namai“
<u>UAB „Mano šeimos gydytojas“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Dragūnų g. 2, Klaipėda Šermukšnių g. 1, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Mano šeimos gydytojas“	UAB „Mano šeimos gydytojas“	UAB „Mano šeimos gydytojas“
<u>UAB „Mano šeimos gydytojas“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Klaipėdos g. 8, Klaipėda Taikos pr. 119-1, Klaipėda Mogiliovo g. 15-3, Klaipėda Naujoji Uosto g. 20-1, Klaipėda Dragūnų g. 2-8, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Mano šeimos gydytojas“	VšĮ Klaipėdos psichikos sveikatos centras	UAB „Mano šeimos gydytojas“
Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
<u>UAB „Mano šeimos gydytojas“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Klaipėdos g. 8, Klaipėda Taikos pr. 119-1, Klaipėda Mogiliovo g. 15-3, Klaipėda Naujoji Uosto g. 20-1, Klaipėda Dragūnų g. 2-8, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Mano šeimos gydytojas“	VšĮ Klaipėdos psichikos sveikatos centras	UAB „Mano šeimos gydytojas“
<u>UAB „Mažeikių MCT“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Šaulių g. 21, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
<u>UAB „Mažeikių MCT“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Laisvės g. 7, Mažeikiai	Mažeikių r. sav.	-	-	-	-
<u>UAB „Medica“ klinika</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Taikos pr. 14, Klaipėda Vinglo g. 16-1, Klaipėda Šilutės pl. 38-1, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Medica“ klinika	UAB „Medica“ klinika	VšĮ „Ori senatvė“
<u>UAB „Medica“ klinika</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ežero g. 43, Slengiai	Klaipėdos r. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Medica“ klinika	UAB „Medica“ klinika	VšĮ „Ori senatvė“
<u>UAB „Medica“ klinika</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Žalių g. 16, Radviliškis	Radviliškio r. sav.	VšĮ Radviliškio ligoninė	UAB „Medica“ klinika	VšĮ Radviliškio rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Šiaulių paliatyvos pagalbos ir slaugos centras „Prasmė“
<u>UAB „Medica“ klinika</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Kreivasis skg. 1, Vilnius Laisvės pr. 64A, Vilnius Zirmūnų g. 2, Vilnius Genių g. 2, Vilnius J. Bačikonio g. 3, Vilnius Kėdrių g. 4, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „Medica“ klinika	UAB „Medica“ klinika	UAB „InMedica“
<u>UAB „Medicinos namai šeimai“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	K. Donelaičio g. 70D, Kaunas V. Putvinskio g. 50, Kaunas	Kauno m. sav.	VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	VšĮ Kauno miesto poliklinika	VšĮ Kauno miesto poliklinika	UAB „Medicinos namai šeimai“
<u>UAB „Medicinos namai šeimai“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Birutės g. 4, Pagėgiai Johaneso Bobrovskio g. 10-2, Vilkyskių mstl.	Pagėgių sav.	VšĮ Tauragės ligoninė VšĮ Šilutės ligoninė	UAB „Medicinos namai šeimai“	UAB „Ego PS“	UAB „Medicinos namai šeimai“
<u>UAB „Medicinos namai šeimai“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto Didžiojo a. 2, Pasvalys	Pasvalio r. sav.	VšĮ Pasvalio ligoninė	UAB „Medicinos namai šeimai“	VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	UAB „Medicinos namai šeimai“
<u>UAB „Medicinos namai šeimai“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Grinkiškio g. 9, Baisogala	Radviliškio r. sav.	VšĮ Radviliškio ligoninė	UAB „Medicinos namai šeimai“	VšĮ Radviliškio rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	UAB „Medicinos namai šeimai“
<u>UAB „Medicinos namai šeimai“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	J. Tumo-Vaižganto g. 118, Tauragė Gedimino g. 23, Tauragė Tilžės g. 7, Lauksargiai	Tauragės r. sav.	VšĮ Tauragės ligoninė	UAB „Medicinos namai šeimai“	VšĮ Tauragės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	UAB „Medicinos namai šeimai“
<u>UAB „Medicinos namai“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	J. Biliūno g. 9, Anykščiai	Anykščių r. sav.	VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninė	UAB „Medicinos namai“	Anykščių rajono psichikos sveikatos centras	UAB „Medicinos namai“
<u>UAB „Medicinos namai“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 55, Biržai	Biržų r. sav.	VšĮ Biržų ligoninė	UAB „Medicinos namai“	VšĮ Biržų rajono savivaldybės poliklinika	UAB „Medicinos namai“
<u>UAB „Medicinos namai“</u>	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Šimtmečio g. 2A, Kupiškis Aukštaičių a. 1, Subačius	Kupiškio r. sav.	VšĮ Kupiškio ligoninė	UAB „Medicinos namai“	VšĮ Kupiškio rajono savivaldybės pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	UAB „Medicinos namai“

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorinės slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
UAB „Medicum centrum“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Birutės g. 4, Pagėgiai	Pagėgių sav.	-	-	-	-
UAB „Medicum centrum“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Maironio g. 20A, Šilalė	Šilalės r. sav.	-	-	-	-
UAB „Medicum centrum“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Darius ir Girėno g. 28A, Tauragė J. Tumo-Vaižganto g. 118-2, Tauragė	Tauragės r. sav.	-	-	-	-
UAB „Medikanos“ diagnostikos ir gydymo centras UAB „Medikvita“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota) Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	S. Daukanto g. 22, Klaipėda Mažeikių g. 75, Juodeikiai Vilniaus g. 2, Mažeikiai	Klaipėdos m. sav. Mažeikių r. sav.	VšĮ Regioninė Mažeikių ligoninė	UAB „Medikvita“	UAB Mažeikių psichinės sveikatos centras	UAB „Rezus.lt“
UAB „Pagalba mažyliui“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Senasis Ukmergės kelias 50A, Raisteniškės	Vilniaus r. sav.	-	-	-	-
UAB „SK Impeks“ medicinos diagnostikos centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	V. Grybo g. 32, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	UAB Saulėtekio klinika	VšĮ Žirmūnų psichikos sveikatos centras	UAB „SK Impeks“ medicinos diagnostikos centras
UAB „Tavo profilaktika“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Lvovo g. 37, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „Tavo profilaktika“	VšĮ Vilniaus psichoterapijos ir psichoanalizės centras	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB „Unavita“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Gedimino g. 60, Kaišiadorys	Kaišiadorių r. sav.	-	-	-	-
UAB „Unavita“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Mokyklos g. 2, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „Unavita“	VšĮ Vilniaus psichoterapijos ir psichoanalizės centras	VšĮ Krikščionių medicinos centras
UAB „Vilniaus sveikatos namai“ UAB „Vita longa“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota) Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	A. J. Povilaičio g. 18, Vilnius Viršuliškių g. 34, Vilnius A. Stulginskio g. 67, Kaunas	Vilniaus m. sav. Kauno m. sav.	VšĮ Centro poliklinika VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	UAB „Vilniaus sveikatos namai“ UAB „Vita longa“	UAB „Vilniaus sveikatos namai“ UAB „Vita longa“	UAB „Hcasista“ UAB „Vita longa“
UAB „Vita Simplex specialistai“	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytieno g. 16, Prienai	Prienų r. sav.	-	-	-	-
UAB Baltijos ir Amerikos terapijos ir chirurgijos klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Nemėnčinės pl. 54A, Vilnius	Vilniaus m. sav.	UAB Baltijos ir Amerikos terapijos ir chirurgijos klinika	UAB Tarandės šeimos klinika	VšĮ Vilniaus psichoterapijos ir psichoanalizės centras	VšĮ Integruotų sveikatos paslaugas namuose teikiantis centras
UAB CD8 klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Jonavos g. 7, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
UAB Diagnostikos laboratorija	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Kareivių g. 9, Vilnius Antakalnio g. 45, Vilnius S. Konarskio g. 2, Vilnius Lvovo g. 37, Vilnius Šiaurės g. 37A, Vilnius Viršuliškių g. 65A, Vilnius Zemaičių g. 31, Kaunas	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „Tavo praktika“	VšĮ Vilniaus psichoterapijos ir psichoanalizės centras	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB Diagnostinis centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Sveikatos g. 34, Druskininkai	Druskininkų sav.	-	-	-	-
UAB Druskininkų Pušyno klinika UAB Druskininkų šeimos klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota) Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Sveikatos g. 30B, Druskininkai	Druskininkų sav.	VšĮ Druskininkų ligoninė	UAB Druskininkų šeimos klinika	VšĮ Druskininkų pirminės sveikatos priežiūros centras	UAB Druskininkų šeimos klinika
UAB Gydymo Keršansku klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	V. Kudirkos g. 5, Marijampolė	Marijampolės sav.	VšĮ Marijampolės ligoninė	UAB Gydymo Keršansku klinika	VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ „Slauga jums“

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorinės slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
UAB Šeimos klinikos diagnostikos centras UAB SG konsultacinė klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota) Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	L. Asanavičiūtės g. 20, Vilnius S. Daukanto g. 22, Klaipėda	Vilniaus m. sav. Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
UAB SG konsultacinė klinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Telšių g. 13, Plungė	Plungės r. sav.	-	-	-	-
UAB Vaikų ir jaunimo klinika „Empatija“ VI Zarasu ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota) Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	M. K. Čiurlionio g. 82A, Vilnius Vilniaus g. 1B, Zarasai	Vilniaus m. sav. Zarasų r. sav.	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika
VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė VšĮ Alytaus poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota) Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ligoninės g. 12, Alytus Naujoji g. 48, Alytus Lelių g. 44, Alytus Daugų g. 5A, Alytus	Alytaus m. sav. Alytaus m. sav.	VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	VšĮ Alytaus poliklinika	VšĮ Alytaus poliklinika	VšĮ Alytaus poliklinika
VšĮ Antakalnio poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 59, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Antakalnio poliklinika	VšĮ Antakalnio poliklinika	VšĮ Antakalnio poliklinika
VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninė VšĮ Biržų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota) Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ramybės g. 15, Anykščiai Vytauto g. 15, Troškūnai Vilniaus g. 115, Biržai	Anykščių r. sav. Biržų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Centro poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Pylimo g. 3, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika
VšĮ Druskininkų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Sveikatos g. 30, Druskininkai	Druskininkų sav.	-	-	-	-
VšĮ Elektrėnų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Taikos g. 8, Elektrėnai	Elektrėnų sav.	-	-	-	-
VšĮ Gargždų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Tilto g. 2, Gargždai	Klaipėdos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Ignalinos rajono ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ligoninės g. 13A, Ignalina	Ignalinos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Jonavos ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Žeminių g. 19, Jonava	Jonavos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Jurbarko ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vydūno g. 56, Jurbarkas	Jurbarko r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Kaišiadorių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Beržyno g. 27, Kaišiadorys	Kaišiadorių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Karoliniškių poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	L. Asanavičiūtės g. 27A, Vilnius Karaliaučiaus g. 11, Vilnius Architektų g. 17, Vilnius Erturto g. 15, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Karoliniškių poliklinika	VšĮ Karoliniškių poliklinika	VšĮ Karoliniškių poliklinika
VšĮ Kauno miesto poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Baltų pr. 7, Kaunas A. Mickėvičiaus g. 4, Kaunas Pramonės pr. 31, Kaunas Savanorių pr. 369, Kaunas Juozapavičiaus pr. 72, Kaunas	Kauno m. sav.	VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	VšĮ Kauno miesto poliklinika	VšĮ Kauno miesto poliklinika	VšĮ Kauno miesto poliklinika
VšĮ Kazlų Rūdos pirminės sveikatos priežiūros centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto g. 45, Kazlų Rūda	Kazlų Rūdos sav.	VšĮ Marijampolės ligoninė	VšĮ Kazlų Rūdos pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Kazlų Rūdos pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Kazlų Rūdos pirminės sveikatos priežiūros centras
VšĮ Kėdainių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Budrio g. 5, Kėdainiai	Kėdainių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Kelmės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Nepriklausomybės g. 2, Kelmė	Kelmės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Liepojos g. 45, Klaipėda Taikos pr. 46, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorinės slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
VšĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto g. 170, Palanga Klaipėdos pl. 76, Palanga	Palangos m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Klaipėdos miesto poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Taikos pr. 76, Klaipėda Vaidauų 7, Klaipėda Mokyklos g. 13, Klaipėda Taikos pr. 33, Klaipėda Naikupės g. 14, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos miesto poliklinika VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė	VšĮ Klaipėdos miesto poliklinika	VšĮ Klaipėdos psichikos sveikatos centras	VšĮ Klaipėdos miesto poliklinika
VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Liepojos g. 39, Klaipėda Liepojos g. 41, Klaipėda Liepojos g. 43, Klaipėda Liepojos g. 49, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	K. Doneičio g. 5, Klaipėda K. Doneičio g. 7, Klaipėda K. Doneičio g. 9, Klaipėda J. Karoso g. 13, Klaipėda Taikos pr. 76, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Kretingos ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Žemaitės al. 1, Kretinga	Kretingos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Krikščionių medicinos centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Geležinkelio g. 6, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Krikščionių medicinos centras	VšĮ Antakalnio psichiatrijos konsultacijų centras	VšĮ Krikščionių medicinos centras
VšĮ Kuršėnų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	J. Basanavičiaus g. 10, Kuršėnai	Šiaulių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Lazdijų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Kauno g. 8, Lazdijai	Lazdijų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Josvainių g. 2, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Marijampolės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Paianos g. 1, Marijampolė	Marijampolės sav.	-	-	-	-
VšĮ Molėtų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Grauzinių g. 3, Molėtai	Molėtų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Naujosios Akmenės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Žemaitijos g. 6, Naujoji Akmenė	Akmenės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Naujosios Vilnios poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	V. Sirokomiės g. 8, Vilnius Dariaus ir Girėno g. 18, Vilnius P. Žvirkos g. 2, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Naujosios Vilnios poliklinika	VšĮ Naujosios Vilnios poliklinika	VšĮ Naujosios Vilnios poliklinika
VšĮ Pakruojio ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	L. Giros g. 3, Pakruojis	Pakruojio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	A. Jakšto g. 4, Panevėžys S. Dariaus ir S. Girėno g. 28, Ramygala Nevėžio g. 2, Berčiūnai Gegužinės g. 28, Pajstrys Ramioji g. 3, Smilgiai Paežerio g. 2A, Tiltagalai Tulpių g. 2, Vadokliai Dariaus ir Girėno g. 28, Naujamiestis Laisvės a. 10, Raguva Maironio g. 8, Krekenava Geležinkeliečių g. 70, Pasvalys Vytauto g. 1, Joniškėlis	Panevėžio r. sav.	VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika	VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika	VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika
VšĮ Pasvalio ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Geležinkeliečių g. 70, Pasvalys Vytauto g. 1, Joniškėlis	Pasvalio r. sav.	-	-	-	-
Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorinės slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Geležinkeliečių g. 70, Pasvalys Vytauto g. 1, Šaločiai Ugniagesių g. 1, Daujėnai Žalgirio g. 16, Krinčinas Panevėžio g. 7, Pumpėnai Joniškėlio g. 16, Pušalotas Vytauto g. 1, Joniškėlis Pasvalio g. 4, Vaškai Draugystės g. 2, Raubonys Žalioji g. 1, Namišiai	Pasvalio r. sav.	VšĮ Pasvalio ligoninė	VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras
VšĮ Plungės rajono savivaldybės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	J. Turmo-Vaižganto g. 89, Plungė	Plungės r. sav.	-	-	-	VšĮ Plungės rajono savivaldybės ligoninė
VšĮ Prienu ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Pušyno g. 2, Prienai	Prienų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Radviliškio ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Gedimino g. 9, Radviliškis	Radviliškio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Raseinių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Ligoninės g. 4, Raseiniai	Raseinių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Regioninė Mažeikių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Birutės g. 17, Mažeikiai	Mažeikių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Regioninė Telšių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Kalno g. 40, Telšiai	Telšių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	S. Neries g. 3, Klaipėda Puodžių g. 9, Klaipėda Bokštų g. 6, Klaipėda H. Manto g. 49, Klaipėda Taikos pr. 103, Klaipėda S. Daukanto g. 35, Klaipėda Prano Lideikio g. 2, Klaipėda Puodžių g. 11, Klaipėda Bangų g. 6a., Klaipėda Baltikalnio g. 10a., Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Satrijos g. 3, Skuodas	Skuodo r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Smėlynės g. 25, Panevėžys Jakšto g. 6, Panevėžys Ramygalos g. 25, Panevėžys Smėlynės g. 38, Panevėžys Likėnų g. 43, Likėnai	Panevėžio m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Architektų g. 77, Šiauliai V. Kudirkos g. 97, Šiauliai V. Kudirkos g. 99, Šiauliai Darželio g. 10, Šiauliai M. K. Čiurlionio g. 12, Šiauliai	Šiaulių m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Rokiškio rajono ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	V. Lašo g. 3, Rokiškis Puodzialaukės g. 1B, Pandėlys	Rokiškio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šakių ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Bažnyčios g. 37, Šakiai	Šakių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šalčininkų rajono savivaldybės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Nepriklausomybės g. 38, Šalčininkai Ligoninės g. 2A, Eišiškės	Šalčininkų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šeškinės poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Šeškinės g. 24, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	VšĮ Šeškinės poliklinika	VšĮ Šeškinės poliklinika	VšĮ Šeškinės poliklinika
VšĮ Šiaulių centro poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto g. 101, Šiauliai Energetikų g. 18, Rėkvyva Žemaitės g. 102, Šiauliai Varpo g. 9, Šiauliai	Šiaulių m. sav.	VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	VšĮ Šiaulių centro poliklinika	VšĮ Šiaulių centro poliklinika	VšĮ Šiaulių centro poliklinika

VšĮ Šilalės rajono ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto Didžiojo g. 19, Šilalė	Šilalės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šilutės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Rusnės g. 1, Šilutė Tulpių g. 8, Šilutė	Šilutės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Širvintų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 85, Širvintos P. Cvirkos g. 13, Širvintos	Širvintų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Švenčionių rajono ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Partizanų g. 4, Švenčionys Upės g. 40, Pabradė	Švenčionių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Tauragės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	V. Kudirkos g. 2, Tauragė Jūros g. 5, Tauragė Prezidento g. 7, Tauragė	Tauragės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Trakų ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Mindaugo g. 17, Trakai Mindaugo g. 13, Trakai	Trakų r. sav.	VšĮ Trakų ligoninė	VšĮ Trakų pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Trakų pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ Trakų pirminės sveikatos priežiūros centras
VšĮ Trakų pirminės sveikatos priežiūros centras	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Mindaugo g. 17, Trakai Sveikatos g. 4, Paluknis	Trakų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Ukmergės ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto g. 105, Ukmergė	Ukmergės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Utenos ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Aukštakalnio g. 3, Utena Kupiškio g. 66, Utena	Utenos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Varėnos ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	M. K. Čiurlionio g. 61, Varėna	Varėnos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Vilkaviškio ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Maironio g. 25, Vilkaviškis	Vilkaviškio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Antakalnio g. 57, Vilnius Antakalnio g. 124, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė
VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Laisvės pr. 79, Vilnius Sv. Ursulės g. 25, Juodšiliai Vilniaus g. 15, Maišiagala Vilniaus g. 28A, Paberžė Bažnyčios g. 7A, Kalveliai Liepos g. 9, Lavoriškės Pušų g. 1, Marijampolis Medaus g. 28, Medininkai Mickūnų g. 3, Mickūnai Kelininkų g. 3, Nemėžis Šiltinamių g. 15, Pagiriai Taikos g. 10, Rudamina Vaikų g. 2, Rukainiai Rudaminos g. 12A, Skaidiškės Maišiagalos g. 3, Sudervė Statybinkų g. 12, Vaidotai A. Kojelavičiaus g. 146, Vilnius	Vilniaus r. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika
VšĮ Vilniaus rajono Nemenčinės poliklinika	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Svenčionių g. 86, Nemenčinė Statybinkų g. 7, Bezdonys Žalioji g. 4, Sužionys	Vilniaus r. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus rajono Nemenčinės poliklinika	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	VšĮ Vilniaus rajono Nemenčinės poliklinika
VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Santariškių g. 2, Vilnius Santariškių g. 7, Vilnius Santariškių g. 4, Vilnius Santariškių g. 14, Vilnius Kairiūkščio g. 2, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos
VšĮ Visagino ligoninė	Vaikų ligų gydytojo (ambulatorinė specializuota)	Taikos pr. 15A, Visaginas Malūno g. 4, Zarasai	Visagino sav.	-	-	-	-

5 priedas ASPI, teikiančios stacionarines vaikų ligų sveikatos priežiūros paslaugas vaikams

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Vaikų ligos (stacionarinė)	Eivenių g. 2, Kaunas	Kauno m. sav.	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos
VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Ligoninės g. 12, Alytus	Alytaus m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Ramybės g. 15, Anykščiai Vytauto g. 15, Troškūnai	Anykščių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Druskininkų ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Sveikatos g. 30, Druskininkai	Druskininkų sav.	-	-	-	-
VšĮ Elektrėnų ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Taikos g. 8, Elektrėnai	Elektrėnų sav.	-	-	-	-
VšĮ Gargždų ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Tilto g. 2, Gargždai	Klaipėdos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Jonavos ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Žeimių g. 19, Jonava	Jonavos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Jurbarko ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Vydūno g. 56, Jurbarkas	Jurbarko r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Kaišiadorių ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Beržyno g. 27, Kaišiadorys	Kaišiadorių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Kėdainių ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Budrio g. 5, Kėdainiai	Kėdainių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Kelmės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Nepriklausomybės g. 2, Kelmė	Kelmės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Liepojos g. 39, Klaipėda Liepojos g. 41, Klaipėda Liepojos g. 43, Klaipėda Liepojos g. 49, Klaipėda K. Donelaičio g. 5, Klaipėda K. Donelaičio g. 7, Klaipėda K. Donelaičio g. 9, Klaipėda J. Karoso g. 13, Klaipėda Taikos pr. 76, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)		Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
VšĮ Kretingos ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Karoso g. 13, Klaipėda Taikos pr. 76, Klaipėda	Kretingos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Josvainių g. 2, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Marijampolės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Palangos g. 1, Marijampolė	Marijampolės sav.	-	-	-	-
VšĮ Naujosios Akmenės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Žemaitijos g. 6, Naujoji Akmenė	Akmenės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Prienu ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Pušyno g. 2, Prienai	Prienų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Raseinių ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Ligoninės g. 4, Raseiniai	Raseinių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Regioninė Mažeikių ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Birutės g. 17, Mažeikiai	Mažeikių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Regioninė Telšių ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Kalno g. 40, Telšiai	Telšių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Smėlynės g. 25, Panevėžys Jakšto g. 6, Panevėžys Ramygalos g. 25, Panevėžys Smėlynės g. 38, Panevėžys Likėnų g. 43, Likėnai	Panevėžio m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Architektų g. 77, Šiauliai V. Kudirkos g. 97, Šiauliai V. Kudirkos g. 99, Šiauliai Darželio g. 10, Šiauliai M. K. Ciurlionio g. 12, Šiauliai	Šiaulių m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Rokiškio rajono ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	V. Lašo g. 3, Rokiškis Puodžialaukės g. 1B, Pandėlys	Rokiškio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šakių ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Bažnyčios g. 37, Šakiai	Šakių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Salčininkų rajono savivaldybės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Nepriklausomybės g. 38, Salčininkai Ligoninės g. 2A, Eišiškės	Salčininkų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šilalės rajono ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Vytauto Didžiojo g. 19, Šilalė	Šilalės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šilutės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Rusnės g. 1, Šilutė Tulpių g. 8, Šilutė	Šilutės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Švenčionių rajono ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Partizanų g. 4, Švenčionys Upės g. 40, Pabradė	Švenčionių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Tauragės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	V. Kudirkos g. 2, Tauragė Jūros g. 5, Tauragė Prezidento g. 7, Tauragė	Tauragės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Trakų ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Mindaugo g. 17, Trakai Mindaugo g. 13, Trakai	Trakų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Ukmergės ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Vytauto g. 105, Ukmergė	Ukmergės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Utenos ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Aukštakalnio g. 3, Utena Kupiškio g. 66, Utena	Utenos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Vilkaviškio ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Maironio g. 25, Vilkaviškis	Vilkaviškio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Antakalnio g. 57, Vilnius Antakalnio g. 124, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė
VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	Vaikų ligos (stacionarinė)	Santariškių g. 2, Vilnius Santariškių g. 7, Vilnius Santariškių g. 4, Vilnius Santariškių g. 14, Vilnius Kairiūkščių g. 2, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos
VšĮ Visagino ligoninė	Vaikų ligos (stacionarinė)	Taikos pr. 15A, Visaginas Maitūno g. 4, Zarasai	Visagino sav.	-	-	-	-

6 priedas. ASPĮ, teikiančios specializuotas ambulatorines vaikų kardiologijos sveikatos priežiūros paslaugas vaikams.

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
AB „Ortopedijos technika“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Partizanų g. 17, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Eivenių g. 2, Kaunas	Kauno m. sav.	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos
MB Jurgitos klinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Rotušės g. 30C, Biržai	Biržų r. sav.	-	-	-	-
UAB „Affidea Lietuva“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	K. Donelaičio g. 5, Klaipėda Paryžiaus Komunos g. 10A, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Affidea Lietuva“	VšĮ Klaipėdos psichikos sveikatos centras	VšĮ „Ori senatvė“
UAB „Affidea Lietuva“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Smėlynės g. 43, Klaipėda Smėlynės g. 74, Panevėžys Nemuno g. 75, Panevėžys	Panevėžio m. sav.	VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	Implantologijos ir odontologijos klinika „Šypsena“	VšĮ Panevėžio miesto poliklinika VšĮ Vilniaus psichot erapijos ir psichoan alizės centras Respublikinis prikla usomybės ligų centr as	VšĮ Integruotų sveikatos paslaugų centras
UAB „Affidea Lietuva“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Gluosnių g. 4, Šilutė	Šilutės r. sav.	-	-	-	-
UAB „Ave vita medicinos centras“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Kovo 11-osios g. 22, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
UAB „Baltic Medics“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	J. Zauerveino g. 9A Klaipėda Dragūnų g. 2-6, Klaipėda Taikos pr. 48 B, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB „Baltic Medics“	UAB „Baltic Medics“	UAB „Baltic Medics“
UAB „Baltic Medics“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto g. 8, Skuodas Šatrijos g. 5, Skuodas	Skuodo r. sav.	VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė	UAB „Baltic Medics“	UAB Skuodo psichikos sveikatos ir psichoterapijos centras	UAB „Baltic Medics“
UAB „InMedica“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Savanorių pr. 169, Kaunas Vandžiolgos g. 4A, Kaunas Baltų pr. 7A, Kaunas Julijonavos g. 1E, Kaunas Skuodo g. 40A, Kaunas Plungės g. 74, Telšiai	Kauno m. sav.	VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	UAB „InMedica“	UAB „InMedica“	UAB „InMedica“
UAB „InMedica“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Telšių r. sav.	Telšių r. sav.	VšĮ Regioninė Telšių ligoninė	UAB „InMedica“	UAB Žemaitijos psichikos sveikatos centras	UAB „Rezus.lt“

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
UAB „InMedica“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Julijanavos g. 1E, Kaunas Skuodo g. 40A, Kaunas Plungės g. 74, Telšiai	Telšių r. sav.	VšĮ Regioninė Telšių ligoninė	UAB „InMedica“	UAB Žemaitijos psichikos sveikatos centras	UAB „Rezus.lt“
UAB „InMedica“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Zirmūnų g. 70, Vilnius Jonažolių g. 3, Vilnius Šeškinės g. 30, Vilnius L. Asanavičiūtės g. 20, Vilnius J. Baltrušaičio g. 3, Vilnius P. Baublio g. 2, Vilnius A. Vivulskio g. 7, Vilnius Kestučio g. 32, Vilnius Antakalnio g. 48A, Vilnius Šeimyniškių g. 19, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „InMedica“	UAB „InMedica“	UAB „InMedica“
UAB „Jūsų medicinos namai“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	J. Basanavičiaus g. 12, Kuršėnai	Siaulių r. sav.	VšĮ Kuršėnų ligoninė	UAB „Jūsų medicinos namai“	VšĮ Siaulių rajono psichikos sveikatos priežiūros centras	UAB „Jūsų medicinos namai“
UAB „Kardioliita“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Savanorių pr. 421, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
UAB „Kardioliita“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Ežero g. 43, Slengiai	Klaipėdos r. sav.	-	-	-	-
UAB „Kardioliita“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Tilžės g. 11A, Šiauliai	Siaulių m. sav.	-	-	-	-
UAB „Kardioliita“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Laisvės pr. 64A, Vilnius	Vilniaus m. sav.	-	-	-	-
UAB „Lorna“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Naujoji Uosto g. 12A, Klaipėda Naujoji uosto g. 10B, Klaipėda J. Zauerveino g. 9A-5, Klaipėda Naujoji uosto g. 14, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
UAB „Mažeikių MCT“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Saulių g. 21, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
UAB „Mažeikių MCT“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Laisvės g. 7, Mažeikiai	Mažeikių r. sav.	-	-	-	-
UAB „Medicinos namai šeimai“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	J. Billūno g. 9, Anykščiai	Anykščių r. sav.	VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninė	UAB „Medicinos namai šeimai“	Anykščių rajono psichikos sveikatos centras	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB „Medicinos namai šeimai“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 55, Biržai	Biržų r. sav.	VšĮ Biržų ligoninė	UAB „Medicinos namai šeimai“	VšĮ Biržų rajono savivaldybės poliklinika	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB „Medicinos namai šeimai“	specializuota)		sav.	savivaldybės ligoninė	šeimai“	psichikos sveikatos centras	šeimai“
UAB „Medicinos namai šeimai“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 55, Biržai	Biržų r. sav.	VšĮ Biržų ligoninė	UAB „Medicinos namai šeimai“	VšĮ Biržų rajono savivaldybės poliklinika	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB „Medicinos namai šeimai“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	K. Donelaičio g. 70D, Kaunas V. Putvinskio g. 50, Kaunas	Kauno m. sav.	VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	VšĮ Kauno miesto poliklinika	VšĮ Kauno miesto poliklinika	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB „Medicinos namai šeimai“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Šimtmečio g. 2A, Kupiškis Aukštaičių a. 1, Subačius	Kupiškio r. sav.	VšĮ Kupiškio ligoninė	UAB „Medicinos namai šeimai“	VšĮ Kupiškio rajono savivaldybės pirminės asmens sveikatos priežiūros centras	UAB „Medicinos namai šeimai“
UAB „Medicum centrum“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Maironio g. 20A, Silalė	Silalės r. sav.	-	-	-	-
UAB „Medicum centrum“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Dariaus ir Girėno g. 28A, Tauragė J. Tumo-Vaižganto g. 118-2, Tauragė	Tauragės r. sav.	-	-	-	-
UAB „Nefridos“ klinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Nidos g. 3A, Klaipėda Zardininkų g. 8-1, Klaipėda Nidos g. 1B, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė V. Budanovo personalinė įmonė	UAB „Dentogama“	UAB „Nefridos“ klinika	VšĮ „Ori senatvė“
UAB „Pirmoji viltis“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	P. Lukšio g. 8, Šiauliai	Šiaulių m. sav.	VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	UAB „Pirmoji viltis“	VšĮ Šiaulių centro poliklinika	UAB „Pirmoji viltis“
UAB „SK Impeks“ medicinos diagnostikos centras	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	V. Grybo g. 32, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	UAB Saulėtekio klinika	VšĮ Zirmūnų psichikos sveikatos centras	UAB „SK Impeks“ medicinos diagnostikos centras
UAB „Vilniaus sveikatos namai“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	V. Kudirkos g. 5, Marijampolė	Marijampolės sav.	-	-	-	-
UAB „Vilniaus sveikatos namai“	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	A. J. Povilaičio g. 18, Vilnius Viršuliškių g. 34, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	UAB „Vilniaus sveikatos namai“	UAB „Vilniaus sveikatos namai“	UAB „Hcasista“
UAB Akmenės sveikatos centras	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Respublikos g. 1A, Naujoji Akmenė Stoties g. 28, Akmenė	Akmenės r. sav.	VšĮ Naujosios Akmenės ligoninė	UAB Akmenės sveikatos centras	UAB Akmenės sveikatos centras	UAB Akmenės sveikatos centras
UAB Aušros medicinos centras	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	P. Lukšio g. 3, Kaunas	Kauno m. sav.	VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	UAB Aušros medicinos centras	UAB „InMedica“	UAB Aušros medicinos centras
UAB Baltijos ir Amerikos terapijos ir chirurgijos klinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Nemenčinės pl. 54A, Vilnius	Vilniaus m. sav.	UAB Baltijos ir Amerikos terapijos ir chirurgijos klinika	UAB Tarandės šeimos klinika	VšĮ Vilniaus psichoterapijos ir psichoanalizės	VšĮ Integruotų sveikatos paslaugų centras

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
UAB Gydytojų Keršansų klinika	specializuota) Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	V. Kudirkos g. 5, Marijampolė	Marijampolės sav.	VšĮ Marijampolės ligoninė	UAB Gydytojų Keršansų klinika	VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras	VšĮ „Slauga jums“
UAB Kardiologijos ir reabilitacijos klinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Rumpiškės g. 4, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
UAB Salvijos medicinos centras	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Jūreivių g. 19, Klaipėda H. Manto g. 2, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	UAB Salvijos medicinos centras	VšĮ Klaipėdos psichikos sveikatos centras	VšĮ „Ori senatvė“
UAB Senojo bokšto klinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Tilžės g. 11, Šiauliai	Šiaulių m. sav.	VšĮ Radviliškio ligoninė	UAB Senojo bokšto klinika	UAB Šiaulių psichikos sveikatos centras	VšĮ Gruzdių ambulatorija
UAB SG konsultacinė klinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	S. Daukanto g. 22, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
UAB SG konsultacinė klinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Vytauto g. 27, Palanga	Palangos m. sav.	-	-	-	-
UAB SG konsultacinė klinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Telšių g. 13, Plungė	Plungės r. sav.	-	-	-	-
UAB Zaliakalnio poliklinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Savanorių pr. 125, Kaunas	Kauno m. sav.	VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	UAB Zaliakalnio poliklinika	UAB Zaliakalnio poliklinika	UAB Zaliakalnio poliklinika
UAB Zaliakalnio poliklinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	J. Basanavičiaus g. 27, Kėdainiai	Kėdainių r. sav.	VšĮ Kėdainių ligoninė	UAB Zaliakalnio poliklinika	UAB Zaliakalnio poliklinika	UAB Zaliakalnio poliklinika
UAB Žemaitijos diagnostikos centras	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Naftininkų g. 9, Mažeikiai	Mažeikių r. sav.	-	-	-	-
VĮ Zarasų ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Vilniaus g. 1B, Zarasai	Zarasų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Aleksoto medicinos konsultacijų centras	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Tirkiliškių g. 51, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Ligoninės g. 12, Alytus	Alytaus m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Antakalnio poliklinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Antakalnio g. 59, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Antakalnio poliklinika	VšĮ Antakalnio poliklinika	VšĮ Antakalnio poliklinika
VšĮ Centro poliklinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Pylimo g. 3, Vilnius K. Kalinausko g. 4, Vilnius Gerosios Vilties g. 1A, Vilnius Gedimino pr. 27, Vilnius Pylimo g. 56, Vilnius Vilniaus g. 59, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika	VšĮ Centro poliklinika
VšĮ Druskininkų ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Agarstų g. 16, Vilnius Žalioji a. 3, Trakų Vokė Sveikatos g. 30, Druskininkai	Druskininkų sav.	-	-	-	-
VšĮ Jurbarko ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Vydūno g. 56, Jurbarkas	Jurbarko r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Karoliniškių poliklinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	L. Asanavičiūtės g. 27A, Vilnius Karaliaučiaus g. 11, Vilnius Architektų g. 17, Vilnius Erfurto g. 15, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Karoliniškių poliklinika	VšĮ Karoliniškių poliklinika	VšĮ Karoliniškių poliklinika
VšĮ Kauno miesto poliklinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Baltų pr. 7, Kaunas A. Mickevičiaus g. 4, Kaunas Pramonės pr. 31, Kaunas Savanorių pr. 369, Kaunas Juozapavičiaus pr. 72, Kaunas Budrio g. 5, Kėdainiai	Kauno m. sav.	VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	VšĮ Kauno miesto poliklinika	VšĮ Kauno miesto poliklinika	VšĮ Kauno miesto poliklinika
VšĮ Kėdainių ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Kėdainių r. sav.	Kėdainių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Liepojos g. 39, Klaipėda Liepojos g. 41, Klaipėda Liepojos g. 43, Klaipėda Liepojos g. 49, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	K. Donelaičio g. 5, Klaipėda K. Donelaičio g. 7, Klaipėda K. Donelaičio g. 9, Klaipėda J. Karoso g. 13, Klaipėda Taikos pr. 76, Klaipėda	Klaipėdos m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Lazdijų ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Kauno g. 8, Lazdijai	Lazdijų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Josvainių g. 2, Kaunas	Kauno m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Marijampolės ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Palangos g. 1, Marijampolė	Marijampolės sav.	-	-	-	-
VšĮ Naujosios Akmenės ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Žemaitijos g. 6, Naujoji Akmenė	Akmenės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Pakruojo ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	L. Giros g. 3, Pakruojis	Pakruojo r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	A. Jakšto g. 4, Panevėžys S. Dariaus ir S. Girėno g. 28, Ramygala Nevėžio g. 2, Berčiūnai	Panevėžio r. sav.	VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika	VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika	VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika

Gydymo įstaiga	Paslauga	Paslaugos teikimo adresas (teirautis gydymo įstaigoje)	Savivaldybė	Ne darbo metu paslaugas teikianti įstaiga	Pirminės odontologijos paslaugų įstaiga	Psichikos sveikatos įstaiga	Ambulatorines slaugos paslaugas namuose teikianti įstaiga
VšĮ Prienų ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Laisvės a. 10, Ragoja Maironio g. 8, Krekenava Pušyno g. 2, Prienai	Prienų r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Radviliškio ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Gedimino g. 9, Radviliškis	Radviliškio r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Raseinių ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Ligoninės g. 4, Raseiniai	Raseinių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Regioninė Telšių ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Kalno g. 40, Telšiai	Telšių r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Smėlynės g. 25, Panevėžys Jakšto g. 6, Panevėžys Ramygalos g. 25, Panevėžys Smėlynės g. 38, Panevėžys Likėnu g. 43, Likėnai	Panevėžio m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Architektų g. 77, Šiauliai V. Kudirkos g. 97, Šiauliai V. Kudirkos g. 99, Šiauliai Darželio g. 10, Šiauliai M. K. Čiurlionio g. 12, Šiauliai	Šiaulių m. sav.	-	-	-	-
VšĮ Šeškinės poliklinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Šeškinės g. 24, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Šeškinės poliklinika	VšĮ Šeškinės poliklinika	VšĮ Šeškinės poliklinika
VšĮ Tauragės ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	V. Kudirkos g. 2, Tauragė Jūros g. 5, Tauragė Prezidento g. 7, Tauragė	Tauragės r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Utenos ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Aukštakalnio g. 3, Utena Kupiškio g. 66, Utena	Utenos r. sav.	-	-	-	-
VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Antakalnio g. 57, Vilnius Antakalnio g. 124, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė
VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Laisvės pr. 79, Vilnius Šv. Uršulės g. 25, Juodšilių Vilniaus g. 15, Maišiagala Vilniaus g. 28A, Paberžė Bažnyčios g. 7A, Kalvellai Liepos g. 9, Lavoriškės Pušų g. 1, Marijampolis Medaus g. 28, Medininkai Mickūnų g. 3, Mickūnai Kelininkų g. 3, Nemėžis Šiltanamių g. 15, Pagiriai Taikos g. 10, Rudamina	Vilniaus r. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika	VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika
VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	Vaikų kardiologo (ambulatorinė specializuota)	Kelininkų g. 3, Nemėžis Šiltanamių g. 15, Pagiriai Taikos g. 10, Rudamina Vaikų g. 2, Rukainiai Rudaminos g. 12A, Škaidiškės Vilniaus g. 25, Sudervė Maišiagalos g. 3, Sudervė Statybininkų g. 12, Vaidotai A. Kojeļavičiaus g. 146, Vilnius	Vilniaus m. sav.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos